

HAMMER

W

L

D

King
Diamond

Junkies
Halestorm
Lord Of The Lost
Depresszió
Needless
Ashes Of Ares

ÉLŐ FÉM

IRON FEST OPEN AIR
WALL OF SLEEP
SAVATAGE
EXODUS
SWEDEN ROCK
THANTIFAXATH

ALSÓÖRS

TÁBŐR FESZTIVÁL

AUG.
27-30.

AUGUSZTUS 27. SZERDA

MOBILMÁNIA
VIKIDÁL GYULÁVAL

DEÁK BILL GYULA

Kalapács

Moby Dick

AWS

IKER

ROCKSTARS NOT DEAD

AUGUSZTUS 28. CSÜTÖRTÖK

DYNAZTY

EDDA

LEANDER

AURORA

Sing Sing

Zorall
+ SZENDREY ZSOLT
"SZASZA"

BLUES
COMPANY

AUGUSZTUS 29. PÉNTEK

LORDI

OSSIAN

DEPRESSZIÓ

Lord

RÓMEÓ
VERZIK
SO

JUNKIES

DARVAB

DON GATTO

AUGUSZTUS 30. SZOMBAT

CLAWFINGER

TANKCSAPDA

ROAD

Pokolgép

mudfield

DOWN
FOR
WHATEVER

FISH!

ÉS MÉG MÁSONK...

TABORFESTIVAL.HU

HAVI METAL

ÍRTA: CSELÓTEI LÁSZLÓ

Ozzy. Szerintem nincs az a metalrajongó, aki ezt a nevet ne ismerné. Sokan még azok is tudják, hogy ki ő, akik nem hallgatnak rockzenét. Emlékszem arra a sztorijára, amikor az ő és családja főszereplésével a The Osbournes első évadát kezdték sugározni Amerika szerte. Ozzy addigra a Black Sabbath, majd saját szólóbandája énekesként igazi világhírnévre tett szert. Akkor éppen valahol az USA-ban koncert körúton voltak. Megálltak a turnébusszal egy benzinkútnál. Szokás szerint bement a vécére. Nem csinált belőle nagy ügyet, általában egy-két érdeklődőn kívül senki sem figyelt fel rá ilyenkor. Már kifelé jött, amikor arra lett figyelmes, hogy hatalmas tömeg verődött össze a kúton. És mindenki rá volt kíváncsi. Akkor konstataulta először, hogy a sztárságnak még sokkal magasabb szintjei is vannak.

Sosem tanult énekelni, sőt, hangszeren sem játszik. Az énektémáit mindig eldúdolta a gitárosainak, producereinek. Mégis ő az, akinek a hangja egyégy forrt a heavy metal műfajjal, akinek megszámálhatatlan klasszikus dal mellett olyan örökérvényű himnuszokat köszönhetünk, mint a Paranoid vagy a Crazy Train, akit az egyik, ha nem a legnagyobb metal énekesként tartunk számon.

Szeretjük a hangjáért, a dalaiért, a humoráért. Ő a Sötétség Hercege, akit a szívünkbe zártunk, mert annyi jó zenét, szép pillanatot adott nekünk.

Mi mindannyian úgy nőttünk fel, hogy Ozzy volt, Ozzy van és Ozzy lesz is. Bár egész életében ütötte magát, ivott, szívott, mégis úgy tűnt, mindent és mindenkit túlél. De aztán az idő vasfoga csak elkezdett rajta is nyomot hagyni. A Parkinson-kór, a nyak- és gerincműtétek sora őt is megtörték. A hangja még

ugyanolyan, mint egykor, ám a teste elkezdte feladni a harcot. Jónéhány turné lemondása után végül belátta, nem megy tovább, eljött az utolsó koncert ideje.

Július 5-én, az angliai Birminghamben, a Black Sabbath szülővárosában, egy hatalmas fesztivál keretében hősünk utoljára lép színpadra saját szólóbandája és a Black Sabbath élén. A Back To The Beginning elnevezésű esemény a Sabbath és Ozzy színpadi munkásságának lezárása lesz. Olyan bandák tisztelegnek majd a legendák előtt, mint a Metallica, a Slayer, a Pantera, a Gojira, a Halestorm, az Alice in Chains, a Lamb of God, az Anthrax, a Mastodon és a Rival Sons. De rajtuk kívül is fellép majd számos nagy rock sztár a nap folyamán. Többek között olyan művészeket láthatunk a színpadon, mint Tom Morello, Billy Corgan, David Draiman, Duff McKagan, Fred Durst, Lzzy Hale, Jake E. Lee, Jonathan Davis, K.K. Downing, Mike Bordin, Papa V Perpetua, Rudy Sarzo, Sammy Hagar, Slash, Sleep Token II, Wolfgang Van Halen, Steven Tyler, Andrew Watt, Chad Smith, Vernon Reid, Whitfield Crane és David Ellefson. A buli házigazdája pedig a színész és hatalmas metalrajongó Jason Momoa lesz.

A koncertre percek alatt elfogytak a jegyek. Aki mégis részese szeretne lenne az eseménynek, az vehet live stream jegyet és otthonról követheti a történéseket.

Gyerekként a Black Sabbath és Ozzy hangja volt az, ami miatt a rock'n'rollt választottam hivatásomul, ezért szenteltem az életemet a heavy metalnak. Valószínűleg megkönnyezem majd, amikor az utolsó hangok lecsengenek és Ozzy utoljára belekiabálja a mikrofonba: „I love you, God bless you all!” **HW**

Cselótei László

vezető szerkesztő

laszlo.cselotei@hammerworld.hu

**"LEHET, AZ UJJLENYOMATOM
MÉG UGYANAZ, DE AZ ELTETT IDŐ
SORÁN FELGYÚLT TAPASZTALATOK,
ÉLMÉNYEK SOKAT FORMÁLTAK
RAJTAM."**

SZEKERES ANDRÁS, JUNKIES / 14

SZTÁRFOTÓ!

Dr. Virág Dániel olvasónknak Donny Burbage gitárost sikerült elcsipni egy közös fotóra a június 6-i budapesti Cradle Of Filth-buli előtt.

Sztárfotóidat te is beküldheted az mhh@hammerworld.hu címre!

**DIGITÁLIS
KÜLÖNSZÁMAINKAT
MEGTALÁLOD
A HONLAPON ÉS A LAPTAPÍR
ALKALMAZÁSBAN!**

TARTALOM

ASHES OF ARES	42
DEPRESSZIÓ	46
DORO	52
HALESTORM	17
JUNKIES	14
KING DIAMOND	38
LORD OF THE LOST	10
NEEDLESS	54
ONSLAUGHT	48
OZZY (ÉS ÉN)	6
WARKINGS	58
ÉLŐ FÉM	60
HANGPRÓBA	20
KONCERTMENÜ	74
SAJÁT SZAVAIKKAL	56
SOKKOLÓ KORONGOK / EXTRA	21

HAMMER

ROCKZENEI MAGAZIN METAL & HARD ROCK 1986 óta – Alapítók: Cselőtei László és Lénárd László (†2022) – Kiadó: Hammerworld Media Entertainment, 1114 Budapest, Fadrusz u. 12., +36 30 952 3550 – Felelős kiadó: Cselőtei László – Örökös, tiszteletbeli főszerkesztő: Lénárd László – Vezető szerkesztő: Cselőtei László laszlo.cselotei@hammerworld.hu – Szerkesztők: Posta János janos.posta@hammerworld.hu, Pintér Miklós miklos.pinter@hammerworld.hu, Zubor Olyi (online) zubor.olyi@hammerworld.hu – Tervezőszerkesztő: Posta János – Munkatársak: Gáti Viktor, Gyuricza Ferenc, Gyuricza Tamás Marcell, Kánya Ferenc, Kiss Daniella, Kiss Gábor, Milán Péter, Schmidt Péter, Szénegető Richárd, Uzseka Norbert – Fotók: kiadói archívumok – Sales és marketing: Hammerworld Media Entertainment – Hirdetésfelvétel: hirdetes@hammerworld.hu – Irodavezető: Kacsurné Szarka Bianka – Levélcím: Hammerworld, 1114 Budapest, Fadrusz u. 12. E-mail: info@hammerworld.hu – Terjesztés: www.hammerworld.hu és www.laptapir.hu

Copyright: A HammerWorld szókép és embléma a Hammerworld Media Entertainment bejegyzett védjegye. A szókép és embléma, valamint az újságban található minden szöveg, grafika és képanyag felhasználásához a Hammerworld Media Entertainment előzetes, írásbeli engedélyre van szükség.

HU ISSN 1589-4088

METALLICA

M72 WORLD TOUR NO REPEAT WEEKEND

2 ESTE 2 KÜLÖNBÖZŐ MŰSOR 2 KÜLÖNBÖZŐ ELŐZENEKAR
KÖRSZÍNPADON A FÉLPÁLYÁNÁL

JÚNIUS 11.

PANTERA

AVATAR

JÚNIUS 13.

GOJIRA

KNOCKED LOOSE

PUSKÁS ARÉNA • BUDAPEST

LIVE NATION

JEGYEK: LIVENATION.HU

 FUNCODE.HU

„Fiatal korom ellenére szerencsére elmondhatom, hogy volt lehetőségem jó pár igazi rocklegendát élőben látni mielőtt visszavonultak vagy örökre eltávoztak volna. A rengeteg felejthetetlen élmény közül

a legmemlékezetesebb egyértelműen a Black Sabbath koncertje volt 1986-ban Budapesten, amikor az egyik – ha nem a – legmeghatározóbb zenekart sikerült testközelből elcsípnem az utolsó turnéjuk alkalmával. A Budapesten induló búcsútúrné a világ minden szegletéből idevonzotta a legfanatikusabb rajongókat, ennek fényében nem csoda, hogy életem legjobb koncertélményében volt részem; nemcsak a heavy metal atyjai álltak a színpadon a legikonikusabb dalokat játszva, de a közönség lelkesedése is elképesztő volt. Mindenki érezte, hogy ez egy egyszeri és megismételhetetlen este, hiszen utoljára hallhattuk Ozzyt és láthattuk örült mozdulatait, beleértve azt is, amikor saját magát és a rajongókat leöntötte egy vödör vízzel, miközben Tony Iommi minden idők legütősebb riffjeit játszotta. Számomra ezt az eseményt még különlegesebbé tette az, hogy másnap volt az emelt szintű történelem szóbeli érettségi vizsgám, amire tulajdonképpen évek óta készültem, de éreztem, hogy semmiért sem lenne érdemes kihagyni ezt a Black Sabbath koncertet – a prioritási sorrendet úgy tűnik már akkor is helyesen tudtam felállítani. :) Kétségkívül életem egyik legjobb döntése volt.

Kevesen mondhatják el magukról, hogy hasonló sikereket értek el a szólókarrierjükben, mint zenekarukkal, de Ozzy Osbourne-nak ez is sikerült. Személy szerint hatalmas rajongója vagyok a szólóanyagának és lenyűgözőnek találom, hogy milyen tehetséges gitárosokkal sikerült körülvennie magát egész pályafutása során. Hihetetlen érzés volt 2018-ban a Sweden Rock Fesztiválon előben látni őt szólóban is, ami valamelyest vigasztal a covid miatt elmaradt budapesti buliért. De végső soron Ozzy számomra mindig többet jelentett, mint egy legenda a színpadon: a szememben ő a szabadság, a zene iránti megszállottság és az öntörvényűség megtestesítője – olyasvalaki, aki nemcsak megélte a rock 'n' rollt, hanem újra is írta a szabályait és ebben senki sem érhet a nyomába.”

– Kiss Daniella

1. *Paranoid*
2. *No More Tears*
3. *Blizzard of Ozz*
4. *Diary of a Madman*
5. *Master of Reality*

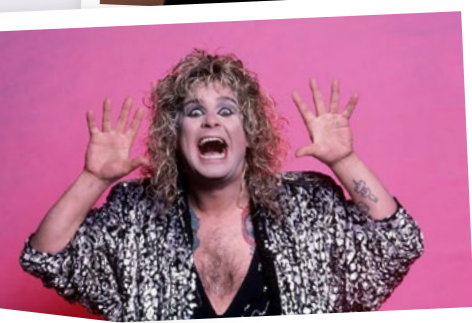
BARK AT THE MOON

„Valamikor a '90-es években egy ismerősömnek, aki bizonyos fokig érintett volt a metal egyes formái kapcsán, ám a birminghami legenda jórészt hidegen hagyta, azt mondtam, hogy aki nem szereti a Black Sabbathot, annak nem lehet köze a metalhoz. Persze megsértődött...

A '80-as évek közepén a Black Sabbath és Ozzy megismerése nálam egybeesett a metállal való találkozással. Arra nem emlékszem, hogy a nagy négyestől melyik lemezt hallottam legelőször, arra azonban igen, hogy Ozzy szólóalbumai közül a *Bark At The Moon* volt a 'belépőm'. Ez a lemez a mai napig speciális helyet foglal el nálam, pedig egyáltalán nem vagyok az a típus, aki számára feltétlenül azok a legmeghatározóbb zenék/élmények/stb., amelyekkel először, vagy gyerek-, fiatal korban találkozott. A *Bark At The Moon* viszont most is különleges élmény.

Ozzy első négy albuma 'megkerülhetetlen klasszikus', hogy egy kissé már fárasztó klisével éljek, a Blizzard Of Oz és a Diary Of Madman gyönyörű lemezek, a mai napig emlékszem az élményre, amikor először hallottam, majd rendszeresen elővettem őket (akkor még kazettán). A No Rest For The Wicked és a No More Tears még tetszett, de ezek után már csak 'kötelességből' hallgattam meg a soron következő Ozzy-lemezeket.

A Black Sabbathról mit is lehetne mondani? Láttam őket jó néhányszor élőben, különféle felállásokban – nagyon örülök, hogy Dio-val is –, ami az ozzys lemezeket illeti, az első hat csaknem hibátlan – talán a Vol. 4 áll nálam egy hangyabajusznyival hátrébb, mint a másik öt –, de a Technical Ecstasy és Never Say Die! értékeit sem vitatnám. Ikonikus, örök kedvencek sorát említhetném az életműből, milliószor emlegetett alapdalokat, de bármennyire

is szeretem Ozzyt, a vele készült Sabbath-műveket, valamint az első szólólemezeit, nálam a Black Sabbath egy gigantikus életműről szól, amibe a legjobb Dio- és Tony Martin-fémjelezte klasszikusok is szervesen beletartoznak. A Sabbath első hat albuma azonban kétségkívül korszakalkotó, korszakmeghatározó, teljességgel felmérhetetlen hatású, óriási monolit.” – *Milán Péter*

1. *Master Of Reality*
2. *Paranoid*
3. *Sabbatage*
4. *Bark At The Moon*
5. *Diary Of A Madman*

THE ULTIMATE SIN

„Ozzyval a kapcsolatom egészen korai keletű, még hetedikes vagy nyolcadikos koromban lett meg – szigorúan másolt kazettán! – két vele készült album, a Paranoid és a The Ultimate Sin. Hogy melyik jött előbb, arra ma már nem emlékszem, de ez nem is fontos. Ami biztos, az az, hogy ez a sem technikai, sem hangterjedelmi szempontból egyáltalán nem kiemelkedő, nazális orgánum még kölyökként mégis valamiért megdelejezett, a hozzá tartozó muzsikákkal egyetemben. Ozzy dolgait aztán mind a Sabbathtal, mind szólóban hamar felértékeltem és követni kezdtem, és külön öröm, hogy mindkét verzióban két-két alkalommal élőben is láthattam őt.

Karaktere és személyisége vitán felüli módon meghatározó jelentőségű, a hangjával készült albumok közül pedig jó néhány nevezhető nyugodt szívvel mérföldkőnek és műfaji alapvetésnek. Az utóbbi években mutatott állapota sajnos már kevés derűre ad okot, és a magam részéről a július eleji gigakoncertes búcsúzás hírére is némi szkeptizmussal fogadtam, több okból kifolyólag. A celebvilágban tett többszörös kiruccanásai sem tettek soha lelkessé, nimbuszának szerintem összességében nem használtak ezek a kanyarok. Érdemei viszont ezzel együtt elvitathatatlanok és megkerülhetetlenek – a vele készült Black Sabbath korongok és jó pár szólóalbuma nélkül ez a műfaj egyrészt sokkal szegényebb volna, másrészt pedig biztosan nem is így nézne ki.” – *Schmidt Péter*

1. *Sabbath Bloody Sabbath*
2. *Bark At The Moon*
3. *Black Sabbath*
4. *No Rest For The Wicked*
5. *Technical Ecstasy*

A SABBATH-MÉRCE

„Sok minden benne van, de a Black Sabbath nincs – lehet, hogy épp ez a bajom» – válaszolta tíz évvel ezelőtt Lénárd Laci egy

Pearl Jammel kapcsolatos kérdésemre. »Az Alice in Chainsben és a Soundgardenben egyértelműen ott volt. Nekem szinte minden, amit szeretek, Tony Iommiéktől eredeztethető. Az ozzys Sabbath a mindenem.«

Azóta is gyakran eszembe jut az a beszélgetés. Mintha egykori főszerkesztőnk számára ez lett volna a mérce: ha egy zenében megtalálható a Sabbath hatása, akkor működik, ha nincs, akkor nem. És valahol megértettem őt – én például a wah pedálos gitárszólókhoz vonzódok ugyanilyen ösztönösen, elsősorban Jimi Hendrixnek és Mike McCreadynek köszönhetően.

A vonzalmak mértéke tehát csak nagyon kis részben lehet objektív, pláne, ha összehasonlításról van szó. Számomra – talán a szüleim és tanárain zenei ízlése miatt is – a korszak első számú ikonja a Deep Purple volt, a Black Sabbath csak felnőttfejjel vált igazán nagy kedvencemmé (ha a Tony Martin-os Tyr lemezt nem számítjuk). Hogyan viszonyul például Ozzy Osbourne Ian Gillanhez vagy Robert Planthez? Sehogymert valójában ez egy nem létező kérdés.

Ma már az összes Black Sabbath-album ott sorakozik a polcomon, és alig telik el hét, hogy valamelyik – főként a Paranoid – ne kerülne elő. És milyen az élet: ha csak egyetlen koncertet nevezhetnék meg, amely a legnagyobb hatással volt rám, az egyértelműen a The End turné budapesti állomása lenne – kiegészítve az Uránia mozis vetítés-sel és a díszdobozos kiadással.

Furcsa érzés Ozzy Osbourne visszavonulásán elmélkedni – mintha legalábbis egy nekrológot írna az ember. Egy korszak kezdődött el vele, és egy korszak is zárul le. Nem csupán egy frontember fejezi be a pályafutását, hanem egy globális kulturális jelenség, egy történelmi korszak talán legikonikusabb zenei alakja búcsúzik a színpadtól. Kíváncsi vagyok neki, hogy minden egyes perce teljen békében! Hiányozni fog.” – *Pintér Miklós*

1. *Paranoid*
2. *Master of Reality*
3. *Black Sabbath*
4. Vol. 4
5. 13

SABBATH BLOODY SABBATH

„A Black Sabbathot úgy istenigazából a Tony Martin-érában, a Headless Cross lemezzel ismertem meg, minthogy akkor kapott el végleg a metal, de hamar beszereztem az ozzys albumokat is, kezdve a Sabbath Bloody Sabbathtal, ami talán épp ezért lett az egyik fő kedvencem az Ozzal készült anyagok közül, hiába, hogy részben kísérletezősebb cucc. De hamar beérett a többi is, ill. közben, 1991 őszén, jött a No More Tears című szólóalbuma, ami szintén örök kedvencé vált. Az egy tökéletes és

NO MORE TEARS

A No More Tears Ozzy hatodik stúdióalbuma. Nem csak a legnépszerűbb és legismertebb anyaga, amely a '90-es években is relevánsan tartotta őt a rock/metal színtéren, de számos egyéb tekintetben is nagyon fontos alkotás. Egyrészt az egyik, ha nem a legjelentősebb mérföldkő Ozzy szólókarrierjében, másrészt az új évtized szeleit érezve egyfajta átmenetet is képez a '80-as évek klasszikus heavy metalos hangzásvilága és a későbbi modernebb, letisztultabb Ozzy produkciók között. Nagyszerű utódja a három évvel korábbi No Rest for the Wickednek, és forradalmi előfutára a négy évvel későbbi Ozzmosisnak.

A No More Tears egyik újdonsága a dinamikus és érzelmileg rendkívül gazdag dalstruktúra. A nóták a korábbiaknál kiforrottabb dalszerzést, összetettebb hangszerelést és határozottan mélyebb témákat mutatnak, Ozzy hangja pedig érettebb és kifejezőbb, mint bármikor korábban – a karaktere ezzel az albummal vált igazán ikonikussá.

A lemezen Ozzy karrierjének egyik legerősebb felállása hallható, amely a No Rest albumot is játszotta: a Sötétség Hercegén kívül Zakk Wylde gitáros, Bob Daisley bőgős (bár a videókban Mike Inez szerepel, és a címadó emblematis basszus groove-ja is tőle származik, de a dalokat Daisley játszotta fel), Randy Castillo dobos és John Sinclair billentyűs – sajnos utóbbi három muzsikusa a No More Tears után nem tartott már Ozzyval. A dalszövegek egy részét Lemmy Kilmister írta, például a Mama, I'm Coming Home, a Hellraiser és a Desire szövegeiben az ő nyers, őszinte stílusa köszön vissza.

A lemez globális szinten számos platina és többszörös platina minősítést kapott, és számos slágert adott a mainstream rock rádióknak: az impozáns címadó mellett a Mama, I'm Coming Home balladáját, a zeneileg elképesztően színes Mr. Tinkertraint, a Grammy-díjat is nyert klasszikus ozzys I Don't Want to Change the Worldöt valamint a Lemmyvel közösen írt Hellraisert, ami a Motörhead '92-es March ör Die lemezén is sikerré vált.

Örökbecsű, méltán az egyik legjobb '90-es évekbeli rock/metal album, ebben nyílt ki Ozzy művészi és érzelmi mélysége, muzsikájának zenei sokszínűsége. – Kánya Ferenc

1. No More Tears
2. Ozzmosis
3. The Ultimate Sin
4. Bark at the Moon
5. Black Sabbath

korszerű lemez volt, és utána a korábbi szólóanyagai is beütöttek, de a későbbiek már kevésbé. Élőben a két magyar BS koncerten láttam, '98-ban és 2016-ban, nyilván mindkettő örök emlék. Remélem, mindannyian élnek még sokáig boldogan és egészségben.” – Uzseka Norbert

1. Sabbath Bloody Sabbath
2. Paranoid
3. Master Of Reality
4. No More Tears
5. Blizzard Of Ozz

HEADBANGERS BALL

„Azt hiszem, nem mondom újdonságot azzal, hogy az én Sabbath-mániám a közelébe sem ért a két Laci, Cselő és Lénárd (Isten nyugosztalja...) a zenekar iránt érzett rajongásának. Ennek ellenére a '98-as budapesti bulin én is ott voltam! És ezt követően kezdtem el mondogatni az ismerőseimnek, hogy én bizony láttam Ozzy hátsóját élőben, szóval már nem éltem hiába, haha!

Na, de komolyra fordítva a szót, lehet, hogy egészen fiatalon még kimaradtak az életemből a Sabbath lemezei, de mivel Ozzy hangját már attól kezdve imádtam, hogy először meghallottam (köszí MTV, köszí Headbangers Ball), így óhatatlanul is eljutottam a klasszikus dalokhoz és albumokhoz. És hát, az is tudvalevő volt számomra, hogy a birminghami együttes megannyi zenekarra, sőt, zenei műfaj kialakulására volt hatással. Így már csak ezért sem engedhettem meg magamnak, hogy olyan albumokat, mint a Black Sabbath vagy a Paranoid egyszerűen a látókörmön

(bocsánat, hallókörmön...) kívül hagyjak.

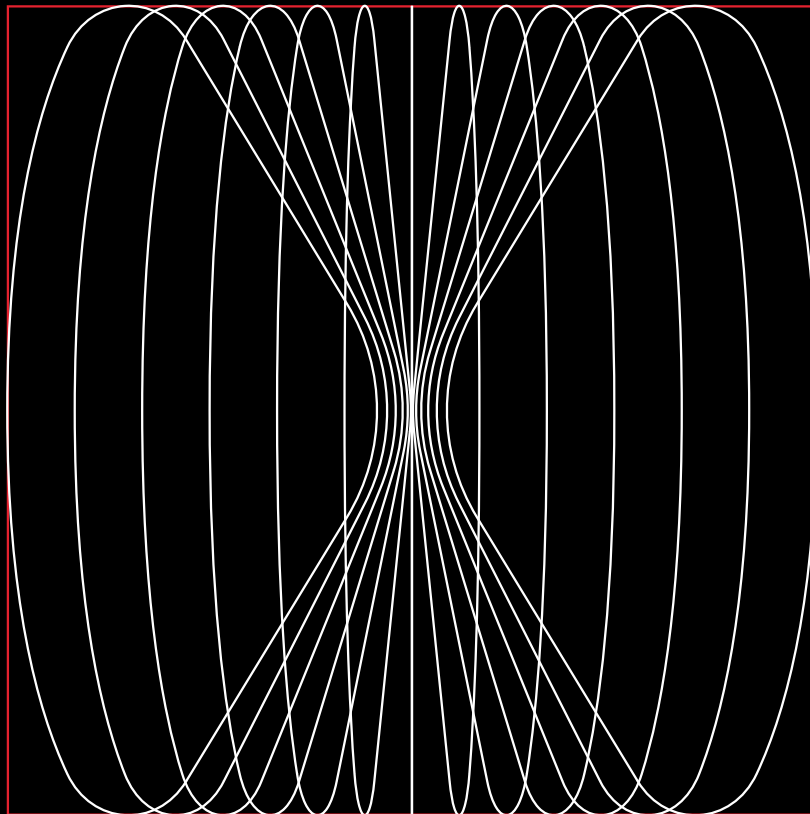
A felejtethetlen, megunthatatlan dalok, lemezek mellett tehát más dolog miatt is illik meghajolni a formáció előtt. Hiszen, megszámolni is képtelenség, hány meg hány banda kezdett már csak miattuk is zenélésbe, és készített szintén felejtethetlen hanghordozókat a doom (vagy éppen a death...) metal műfajon belül!

Köszönünk mindent, Black Sabbath! Azzal, hogy hallhattunk, láthattunk benneteket, már nem éltünk hiába...” – Zubor Olly

FEKETE ZAJ

2025 JUL 31 - AUG 3 — MÁTRA-SÁSTÓ

HAVE A NICE LIFE

THY CATAFALQUE

ORANSSI PAZUZU

VÁGTÁZÓ HALOTTKÉMEK

SEXEPIL

KOLIBRI

STONED JESUS

LAZARVS

HIGH PARASITE

LOWEN

ASHBURY HEIGHTS

SLEEPYTIME GORILLA MUSEUM

TÖRZS

WITCH CLUB SATAN

QUIXOTIC

INTER ARMA

WXLFLESS

BONG-RA

WAYFARER

TOVÁBBI FELLÉPŐK - FEKETEZAJ.HU

JEGYEK - TIXA.HU

LORD OF THE LOST

A fekete lemez

Augusztus elején jelenik meg a Lord Of The Lost legújabb nagylemeze, az Opus Noir, ami egy igen grandiózus vállalkozás első felvonása lesz. A banda gitárosával, Pi Stoffersszel ültünk le beszélgetni, és az új anyag mellett sok más is szóba került, így az Iron Maiden és az Eurovíziós Dalfesztivál is.

SZÖVEG: KISS GÁBOR · FOTÓ: VF PICTURES

Először is, hogy érzed magad? Hallottam, hogy néhány hete elég komolyan megsérültél.

„Igen, futás közben rosszul léptem, és szalagszakadást szenvedtem. Kb. hat hét a teljes gyógyulás. De egyébként jól vagyok. Ma reggel voltam orvosnál, és azt mondta, nem olyan vészes a helyzet. Fájdalmat nem érzek, csak elég sokat kell pihennem, leginkább fekvé, vagy legalábbis fel kell polcolnom a lábam. Nagy változás ez a mindennapjaimban, mert alapvetően nagyon aktív vagyok, szeretek mozogni, és most hirtelen minden apró hétköznapi dolog háromszor annyi időbe telik. Kicsit idegesítő, de ez van.”

Volt két koncertetek is nemrégiben, amiket tolószékben nyomtál végig. Milyen volt?

„Elég menő élmény volt látni, hogy a közönség ugyanúgy élvezzi a koncertet, mint máskor, annak ellenére, hogy egy kerekesszékekben ültem, és ezért nem tudtam rohángálni, ahogy szoktam. Az sem működött volna, ha csak állok a színpadon, úgyhogy ki kellett találnom valami mást. És ahelyett, hogy simán egy fix széken ültem volna végig, inkább béreltem egy kerekesszéket, amivel néha tudtam gurulni fel-le, vagy a többiek tologattak körbe a színpadon. Szerintem a közönségnek ez kifejezetten szórakoztató volt, úgyhogy jó élmény lett ebből a két koncertből. Még úgy is, hogy nyilván sokkal jobban élvezem, amikor rendesen tudok mozogni a színpadon. De lemondani semmiképp nem akartam a koncerteket. A következő július 20-án lesz, Kölnben, ahol mi leszünk az Amphi fesztivál főzenekara. Addigra már elvileg pont felépülök.”

Ez igazán jó hír, ahogy az is, hogy augusztusban megjelenik az új lemezetek.

„Igen, egészen pontosan augusztus 8-án. Opus Noir a címe, és egy albumtrilógia első része lesz. Összesen harminchárom dalunk van, ebből fog most megjelenni az első tizenegy. Ebből azt sem nehéz kitalálni, hogy a következő két korong is tizenegy-tizenegy számot rejt majd. Csak írtuk és írtuk a dalokat egymás után, aztán egyszer csak leesett, hogy ezeket nem tudjuk mind rárakni egyetlen albumra. Szóval úgy voltunk vele, hogy oké, akkor folytassuk az írást, és ha tényleg úgy érezzük, hogy mind megérdemlik, hogy felvételre kerüljenek, akkor majd kitalálunk valamit. Dupla albumunk volt már korábban – a Judas -, így jött most az ötlet, hogy ezúttal csináljunk egy trilógiát.

Technikailag nem mondanám azt, hogy az Opus Noir egy klasszikus konceptalbum lenne, tehát nincs konkrét történet, ami végigvonul rajta, van viszont egy erős központi téma. Mindhárom rész egy egységes világban játszódik. Egy sokkal sötétebb világban, mint korábban bármikor. Zeneileg is súlyosabb, de közben sokkal érzelmesebb is. Olyan értelemben, hogy érzelmileg mélyebb témákat érint, és inkább egy belső utazás, mintsem a külvilágról szólna. Sok esetben ráadásul nagyon személyes nézőpontból indultunk ki, amit már jó ideje nem csináltunk. És bár sokan mondják, hogy mintha egyfajta visszatérés lenne a gyökereinkhez, és valóban közelebb áll ahhoz, amire az egész zenekar épült anno, de közben mégis teljesen új. Rengeteg tapasztalatot szereztünk a zenekar indulása óta, és ettől az egész valahogy más, mint amit mondjuk 15-16 évvel ezelőtt csináltunk.”

Amit eddig hallottam a lemezből az alapján valóban más lesz ez az anyag, mint a Blood & Glitter volt. Ráadásul vannak olyan megoldások is, amiket tőletek még sosem lehetett hallani Az I Will Die In It-ben például van egy egészen konkrétan Gojira-hatású rész is.

„Így igaz. Mindhárom lemezen vannak olyan megoldások, amik kapcsán azt éreztük, hogy »hoppá, ilyet még nem csináltunk korábban!« És nagyon-nagyon örülök annak, hogy most olyasmiket is bevállaltunk, amiket régen nem mertünk volna. Vicces, amit mondasz, mert mikor az I Will Die In It-et próbáltuk, én is mindig Gojira-résznek hívtam azt a bizonyos témát. Egyértelműen inspiráltak minket. „

Eléggé háttérbe szorultak most a popos megoldások, nem?

„Még maga például a Blood & Glitter tulajdonképpen egy popdal volt, csak torzított gitárokkal, addig az új anyag valóban egész más. A megközelítése, hangzásvilága, esztétikája teljesen eltérő. Nem a '70-es, '80-as évek glam rockos, synthwave-es hatása dominál rajta. Viszont ha meghallgatod akár az Opus Noirt, akár majd a második-harmadik részeket, akkor azért abszolút felfedezhető rajtuk ez a vonal is. Továbbra is megvannak a szuper erős, '80-as évekbeli szintihangzások, csak ezek egy kicsit el vannak rejtve ezúttal a nagyzenekari dolgok és a kórusok alatt.”

Ez lesz az első lemezetek, mióta Benji Mundigler gitáros hivatalosan is csatlakozott hozzátok. Jelentett ez változást a dalszerzés terén?

„Nem, mert bár ez az első album Benjivel, mint hivatalos taggal, de valójában már öt éve ír velünk dalokat. Már a Judashoz is írt, aztán meg rengeteg hangszerelési munkát végzett a Weapons of Mass Seduction anyagon

is, és az Opus Noiron is sok előkészítő és hangszerelési munkát csinált, miközben írt is dalokat. Szóval évek óta benne van a folyamatban, így már nem volt annyira új a szituáció.

Ami viszont tényleg újdonság volt, az a gitárok felvétele, hiszen 2017-től mostanáig általában mindent egyedül játszottam fel. Most viszont, hogy ketten vagyunk gitárosok, azt mondtuk, játszunk mindketten mindent, hiszen természetesen duplázni kell a sávokat, bal és jobb oldalra. Mindent mindketten feljátszottunk, és azt terveztük, hogy egyikünk a bal oldalon, a másikunk pedig a jobb oldalon szól majd. Ez igazi, régisulis, megközelítés, de imádtuk. Lehet, hogy voltak apró eltérések az időzítésben, a mikrotimingban köztünk, de úgy tűnik, hogy nagyon jól működött az egész. Egyébként nem szerkesztettük, vagdosztuk meg nagyon a gitárokat. Chris, az énekesünk csinált rajta némi finomhangolást, de igazából nagyon feszesen játszottunk együtt. Őszintén szólva, nem tudtam előre, hogy ez hogy fog működni, de nagyon jól sikerült. Imádtam."

A Feuerschwantz vendégeskedésével készült Lords of Fyre-ben egészen folkos dolgok is vannak. Más dalokban is lesz majd ilyesmi?

„Nem, az a rész teljesen az övék, az ő világuk, az ő hatásuk. Amúgy a saját lemezükre is fel fogják majd tenni, ami szintén idén nyáron jön ki. Abszolút megérdemli a dal, hogy minél nagyobb publicitást kapjon."

Kijött idén egy Spielmannsschwur (United) című dal is, amiben szintén közreműködtek. Erről mit kell tudni?

„Az a Saltatio Mortalis dala, és anno a legelső számuk volt. Most, nagyjából 25 évvel később újra elővették, és meghívták hozzá néhány barátjukat, köztük minket is. Tulajdonképpen csak az énekesek vettek részt végül benne a meghívott bandák-ból; velük vették fel újra a számot"

Mesélj, milyen volt Wackenben fellépni a rave-királynővel, Blümchennel?

„Blümchen egy olyan figura, akit mindenki ismer Németországban, ha pedig színpadra lép, mindenki imádja. Wacken önmagában is hatalmas élmény volt, de a közös dal különösen. Mármint, mi tényleg úgy voltunk vele, hogy ezt meg kell csinálnunk! Főleg olyan bandaként, akiket az elmúlt években soha nem vettek igazán metaltzenekarnak. Vicces volt az egész, főleg, hogy addigra mögöttünk volt már az Eurovízió, de ugyanakkor kétszer is turnéztunk az Iron Maidennel. Ezek után képesek voltunk Blümchennel kiállni a Wackenre. Egyfajta fricska volt a világnak: »Azt csinálunk, amit akarunk.«

De remekül sült el, mindenki jól érezte magát. Mi is, ő is, a közönség is. Van ugye a közös Roxette-feldolgozásunk, a The Look. amit szerettünk volna Wackenben is eljátszani, és szerencsére Blümchen is kapásból benne volt a dologban. Azt gondolom, az elmúlt években a metal műfaj határai egyre inkább elmosódnak, kitolódnak, kifejezetten rugalmasak. Persze értem, hogy van egy sztereotíp elképzelés arról, mi számít metálnak és mi nem, de ennek a skatulyázásnak egyre kisebb a jelentősége."

Említetted az Iron Maident. Hogy kerültetek anno Steve Harris látókörébe? Igaz, hogy ő maga választott ki titeket a turnéjukra?

„Nagyon jól is éreztük magunkat velük a turnén. Persze nem lógtunk együtt minden nap, órákon át, mert mindenkinek más volt a menetrendje, de nagyon rendszeren bántak velünk ők is és a stábjuk is. És igen, Steve választott ki minket. Láttam a Black Halo című számunk videóját, amit 2018-

ban adtunk ki. Ezt dobta fel neki a Youtube algoritmus, amikor a fia zenekarának, a The Raven Age-nek a klipjét nézte. Megnézte a miénket is, majd elküldte a fiának, azzal, hogy »Ők jók? Illenének a turnénkra?« A fia meg igennel felelt. Így kaptuk a lehetőséget, hogy az Iron Maidennel turnézzunk. Ez egyben azt is világosan mutatja, mennyire számítanak a videók még ma is. Tudom, hogy egyre kevesebb pénz jut ilyesmire, és egy négyperces videót már kevesen néznek meg, inkább a 15 másodperces reeleket bámulják. De pont egy ilyen videó segíthet abban, hogy eljuss egy olyan turnéra, amiről álmodni sem mertél volna."

Akkor mondhatjuk, hogy az a videóklip minden egyes rá fordított centet megért.

„Igen százszorosan is."

És utólag visszanézve milyen volt az Eurovíziós Dalfesztivál?

„Nem is tudom, hogy egyáltalán gondolkodtunk-e előzetesen azon, jó ötlet-e metaltzenekarként belevágni ebbe az egészbe. Amikor kezdtük a promóciót, kicsit félve vártuk a heavy metal színtér reakcióját, mert megkaphattunk volna egy csomó hülyeséget. Tudod, »eladtátok magatokat« stb. Ami persze butaság, hiszen ha zenélsz, szeretnéd, hogy minél többet megismerjék a muzsikádat, ráadásul előbb-utóbb a számláidat is ki akarod majd fizetni. De mivel már régóta együtt vagyunk, tudjuk azt is, hogy van egy stabil táborunk, akik tényleg a zenénk miatt szeretnek minket.

Szerencsére sokan a heavy metal színtéren is támogattak minket: rengeteg kolléga mondta más zenekarokból, hogy tök jó, hogy indulunk, mert legalább a súlyosabb zenék is kapnak publicitást a tévében. Az Eurovízió volt akkor a világ második legnézettebb tévéműsora, mi pedig lehetőséget kaptunk, hogy megmutassuk a nézőknek a metaltzenét is. Igaz, hogy a Blood & Glitter nem a világ legkeményebb dala, de mégis vannak benne súlyos gitárok. Ha pedig valakinek bejött a dalunk, az talán más, hasonló zenekarokat is meg fog kedvelni ezáltal.

Volt később egy banda, akik konkrétan megköszönték ezt nekünk. Nagyon örültem neki, hogy segíthettünk, és jól esett az ő reakciójuk is. Nem tudom, hány zenekarnak segítettünk a fellépésünkkel, de néhányan konkrétan azt mondták nekünk, hogy egy csomó ember az Eurovízió miatt ismerte meg őket. Már ezért is megérte indulni. Az pedig, hogy azon az estén 160 millió ember előtt játszottunk, felfoghatatlan. Ha csak az egy százalékuk megkedvel minket, már az is hatalmas embertömeg.

Persze nem tagadom, hatalmas csalódás volt, hogy a végén utolsók lettünk. De szerencsére nem tartott sokáig a búslakodás. Azt mondtuk: oké, ez van, a következő héten meg indultunk turnéra. Ahogy korábban mondtam, a sikerünk nem az Eurovíziótól függött. Már előtte is sikeres zenekar voltunk, elkötelezett rajongókkal. Nem kellett semmit bizonyítanunk az Eurovízión, és végeredményben csak nyertünk vele. Hiába lettünk utolsók, a rajongóink ugyanúgy szeretnek minket, mint előtte, viszont egy csomó új ember is megismer-te a nevünket."

A nézőszámokban, eladott lemezek mennyiségében is érezték az Eurovízió hatását?

„Igen, abszolút. És ez különösen igaz Németországon kívül. Mikor meet and greet eseményeket tartunk, mindig akad legalább egyvalaki, aki azt mondja, az Eurovízión ismert meg minket. Sokan közülük nem is metalosok, de tetszettünk nekik és így elkezdtek más bandák után is érdeklődni. És ez remek dolog." **HW**

METAL-SHEET
A LEMEZBE ZÁRT ÉRTÉK

KEEP ON ROCKIN' IN CAMPUS WORLD

FROM MAINSTREAM
TO UNDERGROUND

CAMPUS
FESTIVÁL

TANKCSAPDA

LIFE OF AGONY^{USA}

THE DANDY WARHOLS^{USA}

30Y • AUREVOIR. • AWS • BLAHALOUISIANA • BIKINI

CSAKNEKEDKISLÁNY • DEPRESSZIÓ • DOWN FOR WHATEVER

ESTI KORNÉL • FISH! • GANXSTA ZOLEE ÉS A KARTEL ORIGINAL

HIPERKARMA • HOLLYWOODOO • IVAN AND THE PARAZOL • LAZARVS

LEANDER KILLS • LEUKÉMIA • LÓCI JÁTSZIK • LORD • MOBY DICK

NAGY FERÓ ÉS A BEATRICE • OSSIAN • PÁL UTCAI FIÚK • P.A.S.O.

PLATON KARATAEV • QUIMBY • ROAD • SZIÁMI

SZŰCS KRISZTIÁN / KRÉZI SRÁC 25 • ZORALL

ANDROID • ÁRNYÉKNYÚL • BUTTERBROS • BYPASS OF ANGER • CLOSURE

COOLTURSTARS • DREAM OF INSOMNIA • EGYSEG • FELSŐ TÍZEZER

GIRLFACTORY • GIRLHOOD • HODI KIABÁL • HŰVÖS • KERTEKALATT • KINOPUSKIN

KISBETŰS ÜNNEPNAPOK • KNOCKOUT • L1 • LEUCTRA • LOWLANDERS • MÁKLIKŐR

NANANA • NEONHAL • NÓVÉ SOMA & IFJ. CSÓÓRI SÁNDOR • OMEGA DIATRIBE

PG CSOPORT • RIUS AND THE BAND • SIXPACK • SOVIET MONDAY • STONE SOBER

TORNÓCZKY ALL ACCESS • TORTUGA • WYRFARKAS

2025. JÚLIUS 16–20.

DEBRECEN–NAGYERDEI PARK

Varázsszőnyegen

1994 nem tegnap volt! Pedig Szekeres András énekes éppen azóta tolja a lendületes, punkos rockzenét a Junkies kötelékében. Bár épp az interjú utáni napon ünnepelte 51. születésnapját, olyan, mintha el sem telt volna az a több, mint három évtized. Tele van energiával, dől belőle a szó és a gondolat. Szóval minden ugyanolyan, mint régen. Vagy mégsem?

SZÖVEG: CSELŐTEI LÁSZLÓ • FOTÓ: RADÓ NORBERT / PHOTOINVISIBLE

Verőfényes nyári kora délután a Városligetben. András laza, fekete, diszkrét mintás rövidujjú ingben, hatalmas, '70-es éveket idéző Ray-Ban napszemüvegben ül velem szemben a Piknik Kertben. Három évtizede ismerem, de külsőre szinte semmit sem változott, egy igazi rock'n'roller, egy partiarc, akiről sugárzik az életvidámság.

Amikor az interjú időpontjáról egyeztetünk szóba került a születnapod és az is, hogy esetleg vidékre költözzöl. Az idő múlásával nincs mit tenni, de téged nagyon nehezen tudlak elképzelni egy kisvárosi, esetleg falusi környezetben. Komolyan fontolgatod a dolgot?

„Hát... igen! (nevet) Tudod, a koncerteken még mindig ugyanaz a lendület, ugyanaz a feeling, ott még mindig huszonöt évesnek érzem magam. De amikor lejövök a színpadról, azt érzem, hogy mennék is haza. Régen az volt, hogy »Mi van még nyitva? Menjünk valahová még inni egyet!« Ma ez már teljesen kizárt.”

Attila is így van ezzel?

„Attila pláne! (nevetünk) Tizenöt éve, amikor elkezdtük a Szekeres/Barbaro projektet, aminek a bulijai többnyire a belvárosban voltak, olyan soha nem volt, hogy ne menjünk el még valahová. Akkorban a gázsijaink jelentős részét ezekben az egységekben hagytuk! Most mindketten húzunk haza. Részemről egyébként elsősorban a család miatt változott meg a napi rutin. Ha gyereked van, akkor nem lehet délelőtt 10-ig aludni. Oké, most már nagy a lányom, jövőre érettségizik, már régóta nem kell a suliba kíséretetni. De egyszerűen átállt a szervezetem a reggel 7 órai kelésre. Még hétfégén is ez van. És nagyon jól érzem magam így.”

Akkor már a fellépések időpontjai is későinek tűnnek?

„Azt azért simán bírjuk! Mindenesetre most, hogy az Alvin és a Mókusokkal turnézunk és elsősorban szabadtéri helyeken játszunk, ahol este 10-ig be kell fejezni a bulit, korán vissza is tudunk indulni, ami

miatt nyilván nem panaszkodom. *(nevet)* És ha meg is állunk valahol visszaúton, akkor is inkább kajálunk egy jót. A gasztronómiai élményeket keressük az ivászat helyett! És így, hogy nem csapjuk szét magunkat folyamatosan, jut is, marad is energia a koncertekre.”

Ezek szerint meg vagy békélve azzal, hogy ötvenegy éves vagy?

„Kimondani borzasztó, de nincs mit tenni vele. Egy biztos, sosem akartunk fiatalabbnak látszani a korunknál. Szerintem az borzalmas, amikor egy hatvanas rockzenész harmincnek akar látszani. Attila sem festi már a haját, bevállalta az ősz tincseket. Küzdött vele sokáig, mert ő már a húszas éveit óta őszül, de aztán azt mondta, nem érdekli a téma. És milyen jól tette!” *(nevetünk)*

A lányod már tizenhét éves. Jóban vagytok?

„Abszolút! Tudod, nálunk az »apám rockzenész, tök jó fej« hozzáállás van. Gondolom azért, mert laza és engedékeny vagyok! *(nevet)* Pedig ő teljesen más, mint én. Kitűnő tanuló, tudatosan formálja a jövőjét, nagy tervei vannak. Brutál jó matekból, de nyelvekből is, egyszerre tanul angolul és spanyolul, szóval nem azon a pályán mozog, mint anno én tettem!” *(nevet)*

Hát, igen a Junkies és a muzsikátok mindig is egyenlő volt a bulizással, a partizással, a punk lazaságával. Milyen zenékből merítetted az inspirációt?

„Lehet, most csodálkozni fogsz, de nekem mindig is a Beatles volt a legnagyobb kedvencem. Szerintem ők a saját korukban nagy rock'n'rollerek voltak. Amikor idefelé jöttem és gondolkodtam rajta, hogy majd miről fogunk beszélni, kifejezetten eszembe jutott, hogy a '90-es években a hazai rockszíntéren rengetegen nagyon álszentek voltak ezzel kapcsolatban. Külföldön a rockzenészek, akár a Kiss, a Guns N'Roses vagy a Skid Row tagjai simán bevallották, hogy milyen zenéken nőttek fel. Itthon mindenki nagyon keménynek akart tűnni, nehogy már puhánynak nézzék őket! Szóval olyan bandák, mint a Beatles szóba sem jöhettek. Pedig én mindig ilyen dolgokat hallgattam. Például a Beach Boyst, ami szerintem egy nagyon alulértékelt zenekar. De azért a keményebb zenék is közel állnak hozzám. Például rendszeresen előkerül az Iron Maiden vagy éppen a Def Leppard is. Utóbbi néha túl is tolom. A Hysteria lemez sokszor egy hónapig is forog nálam egyfolytában. Olyan, mint valami függőségi!” *(nevet)*

És jönnek azért új nevek is a repertoárba?

„Most is csodálkozni fogsz, de például a Black Sabbath csak az utóbbi 10-15 évben került fókuszba nálam. Főleg az Ozzy-korszakot szeretem. Erről egyébként eszembe jut az a sztori, hogy régen tényleg sokat jártam Beatles pólókban. Aztán egyszer valahonnan szereztem egy Black Sabbath-mintásat. Lénárd Laci rögtön megjegyezte, hogy »mi van, a Beatles-pólók mosásban vannak?!«” *(nevetünk)*

Különösen a fentiek fényében, sok-sok albummal és koncerttel a hátad mögött, mennyire tartod még mindig punkzenekarnak a Junkiest?

„Hozzáállásban mindenképpen. Ha úgy érzem, akkor még ma is, egy élő adás esetén is simán képes vagyok káromkodni, ugyanis beleszarok abba, hogy ki mit gondol rólam, rólunk. Egy biztos, nem finomkodunk. Ha valamiről azt gondoljuk, hogy szar, akkor azt meg is mondjuk.

„LEHET, AZ UJJLENYOMATOM MÉG UGYANAZ, DE AZ ELTELT IDŐ SORÁN FELGYÚLT TAPASZTALATOK, ÉLMÉNYEK SOKAT FORMÁLTAK RAJTAM.”

Ha azt kérdezed, hogy ugyanaz vagyok-e, mint húszévesen, amikor elkezdtem ezt az egészet, akkor nyilván azt mondom, hogy sokat változtam. Lehet, az ujjlenyomatom még ugyanaz, de az eltelt idő során felgyűlt tapasztalatok, élmények sokat formáltak rajtam. Nyilván vannak dalok, amelyek rosszul öregedtek és amelyeket akkor sem játszanánk, ha fegyvert fognának a fejünkhöz. De a sikeres nótáinkat a mai napig felvállaljuk, szeretjük előadni.”

A rajongók, a közönség veletek együtt haladt? Vagy cserélődött a publikum?

„Amikor kezdtük, akkor a közönség nagyrészt idősebb volt, mint én, aki épp csak kinőttem a tinédzserkorból. Aztán szépen összecsiszolódtunk. Sok a régi arc, nem maradtak el, de folyamatosan jönnek az újak is. A 25 éves jubileumi turnén már konkrétan azt éreztem, hogy a korai albumaink már idősebbek, mint a közönség, aki hallgatja ezeket. Nagyon furcsa volt! De egyúttal öröm is, mert azt jelenti, van utánpótlás, utánunk jövő generációkat is meg tudunk szólítani. Egy zenekar addig él, ameddig van közönsége. Ha az idősebbek 'be tudják porozni', meg tudják fertőzni a fiatalabbakat a zenénkkel, akkor már nincs baj.”

A közönség támogatása fontos a zenekar léte szempontjából?

„Abszolút! Egy bandának kell az a muníció, amit a közönség érdeklődése, támogatása jelent! Ez adja az egész értelmét. Szerencsére nekünk mindig több volt a jó, ami előre vitt minket, mint a rossz, ami a kedvünket szegte.”

„EZ A ZENEKAR NEKÜNK OLYAN VOLT, MINT EGY VARÁZSSZŐNYEG. SOK MINDENT LEHETŐVÉ TETT, AMIRŐL MÉG CSAK NEM IS ÁLMODTUNK.”

Mi volt a jó és mi volt a rossz?

„A zenekar 1994 óta folyamatosan aktív, kivéve a 2012-es év egy részét. Ott sok mindent át kellett gondolni. Elsősorban menedzsment okai voltak a szünetnek. Sokszor olyan helyeken játszottunk, ahol nem szerettünk volna, az egész iránnyal sem voltunk kibékülve. Akkor leültünk és összeírtuk, hogy mit nem szeretnénk és hogy mit igen. Szerencsére mindent sikerült tisztázni. Akkor írtuk az egyik legsikeresebb lemezünket, a Mi van veled? Semmi címűt, ami később Fonogram-díjban is részesült. Felkerültünk a slágerlistákra, a miénk volt akkoriban a Petőfin legtöbbet játszott dal. Ez azért is esett jól, mert mindig úgy éreztük, hogy mi, és az általunk játszott zene is mintha számkivetett lenne. Mintha másodrendű állampolgárok lennénk. Talán akkor éreztem először, hogy legitim zenekar vagyunk.”

És ez a jóézés azóta is tart?

„Sajnos nem. Mostanában megint azt érzem, mint, amikor 1994-ben elindultunk. Persze, a zenekaron belül minden frankó. Viszont a színtér hatalmasat változott... hátrányára. A fesztiválokról ismét kiszorultak a rockzenekarok. A médiában szinte egyáltalán nincs lehetőségünk megjelenni. Ha nem lenne internet és a közösségi média, ahol most már közvetlenebbül tudunk kommunikálni a közönségünkkel, akkor elég nagy bajban lennénk. És ez számomra igen nyomasztó érzés, mert azt hittem, ezeken a dolgokon már régen túlvagyunk.”

Azzal együtt, amit elmondtál, elégedett vagy a Junkies helyzetével, az elért eredményekkel?

„Most már mögöttünk van három évtized. Azt csináljuk, amit szeretünk. Bejártuk a fél világot. Rengeteg lemezt készítettünk, megszámlálhatatlan koncertet adtunk. Felléptünk a legendás hollywoodi klubban, a Whisky A Go-Go-ban, amiért tinédzserként a fél karomat adtam volna! Új zenészek és bandák hivatkoznak ránk, mint hatásra. Tehát elértük a nagy öregek szintjét és státuszát. Ez a zenekar nekünk olyan volt, mint egy varázsszőnyeg. Sok mindent lehetővé tett, amiről még csak nem is álmodtunk. Persze, én egy rendkívül pesszimista alkat vagyok, elégedetlen, meg minden, de a bandával kapcsolatban határozottan úgy érzem, hogy sokkal inkább félig tele van a pohár, mint nem.” (nevetünk)

Oké, és mi jön majd a koncert után? Vannak tervek azon kívül, hogy tovább turnéztok??

„Előbb-utóbb kéne egy új lemez. A régi mocisok még nagyon lájkolják ezt a formátumot, és amíg ez így van, addig mi mindenképpen fogunk lemezeket készíteni.”

Te is híve vagy ennek?

„Én nem feltétlenül. De Attila annál inkább. Ő nem szereti a változást. Mindig mindent ugyanúgy csinál legszívesebben. (nevet) És ő csak albumokban tud gondolkodni. Én meg azt érzem, hogy ma már sokkal inkább dalok vannak. Főleg, hogy ma már mindenki a Spotifyon hallgat zenét. Én magamon is azt veszem észre, hogy nem igénylek egy előadótól háromnegyed órányi zenét. Nekem bőven elég három-négy dal, pláne, ha azok új szerzemények. Szerintem az sokkal aktuálisabb tud lenni, hogy ha írunk valamit, akkor gyorsan stúdióba vonulunk és felvesszük. Ma már sokkal könnyebb ez is. És így folyamatosan fenn tudod tartani az érdeklődést magad iránt. Ha megvárod, amíg kifacsarsz magadból egy komplett albumnyi témát, akkor legközelebb majd egy év múlva tudsz bármit is kitenni. És nekünk szerzőknek is jobb, ha akkor jelenik meg valami, amikor megírjuk. Mert akkor aktuális, akkor friss.”

A dalírást élvezed még?

„Az a jó ebben, hogy mindig mást kell csinálni. Egy-egy album után persze nagyon lehet telítődni az egésszel. De aztán hamar visszatér az a periódus, amikor eszembe jut egy gondolat, egy sor és azt lejegyzem. Ezek gyűlnek és gyűlnek, sok pedig egész kompatibilis egymással. Én pedig eljátszom ezzel, fordítom erre-arra, hogy összeálljon. A zeneírásnál pedig az van, hogy egyszerűen le kell ülni gitározni és mindig jön valami ötlet.”

Másoknak is írsz?

„Igen, voltak már kollabok és nagyon élveztem. Különösen az izgat, ha a saját műfajomon kívül kell alkotni, mert az igazi kihívás. Ha egy ilyen projekt jól sikerül, akkor igazi svájcbicskának érzi magát az ember, aki mindent meg tud oldani.” (nevetünk) **HW**

A photograph of the rock band Halestorm. On the left, Lzzy Hale stands wearing a black cowboy hat, a light pink t-shirt, and a black leather vest. In the center, Arejay Hale stands with long dark hair, wearing a black leather jacket and jeans. On the right, Josh Smith is seated, wearing a shiny red velvet dress and posing with her hands raised. In the bottom right corner, a fourth person with bright red hair, wearing a shiny metallic jacket, is seated and looking towards the camera. The background is dark and moody.

HALESTORM

Úton a csúcs felé

Bő egy hónap múlva jelenik meg a Hale testvérek, azaz a gitáros-énekes Lzzy és a dobos Arejay által alapított Halestorm hatodik albuma, az Everest. Az amerikai csapat karrierjében nem ez lesz az első kiemelkedően fontos idei esemény, hiszen ők tölthették be az előzenekar szerepét az Iron Maiden európai koncertsorozatának első szakaszában, így a május végi budapesti dupla turnényitónak is ők voltak a vendégei. A dobos Arejay Hale és a basszusgitáros Josh Smith az első koncert délutánján ült le egy rövid időre beszélgetni velünk.

SZÖVEG: GYURICZA TAMÁS MARCELL
FOTÓ: JIMMY FONTAINE, ZENEKARI ARCHÍVUM

Az előző nagylemezeket, a Back From the Dead kifejezetten súlyos lett a korábbi munkáitokhoz képest. Ehhez képest mit vártunk az augusztusban érkező új albumtól?

Arejay Hale: „Elsősorban változatosságot, azt hiszem, ez a legfontosabb tudnivaló az új albumunkkal kapcsolatban. Úgy érzem, egy csomó dallal olyan helyre léptünk be, ahol még sosem jártunk korábban. Az Everest albumon lesz például egy amolyan 'letépem az arcodat'-szerű szerzemény, ami még a Back From the Dead dalainál is súlyosabb. Ugyanakkor ott a Darkness Always Wins, ami pedig egy kifejezetten szívből jövő dal, szerintem ez tekinthető az eddigi legőszintébb Halestorm-szerzeménynek.”

Josh Smith: „Mindig izgalmas egy új albumot az előzővel összevetni. Néha egészen vicces eredményre is vezet, mert teljesen más körülmények között készülnek a dalok, illetve más hatások érnek bennünket, de persze mi is változunk az idők folyamán. Most is egészen máshogy állunk hozzá a dalokhoz, mint a Back From the Dead idején. Az valóban egy heavy album volt, a mostani viszont sokkal változatosabb lesz.”

A.H.: „Igen, én is azt mondanám, hogy a Back From the Dead heavy album volt. Akkor Scott Stevens volt a producerünk, aki remek rock vagy metal dalszerző, és nagyon érti azt a műfajt. Nagyon jó volt vele dolgozni, rengeteg inspirációt kaptam tőle a dobokkal kapcsolatban. Az új album producerre viszont teljesen más zenei közegből érkezett. Dave Cobb inkább country vonalról ismert, ezért nagyon meg is lepett azzal, hogy mennyire tájékozott a rock- vagy metallenéket illetően. Egyáltalán nem számítottam arra, hogy ennyire súlyos dalokat is frunk vele, mint amit majd hallasz az albumon, de kiderült, hogy Dave a szíve mélyén szintén egy igazi rocker, aki minden máshoz is nagyon ért. Valóban az alternatív és country zenében dolgozik a legtöbbet, de a mi stílusunk

sem volt idegen a számára. Ahogy mi, úgy ő is nagyon élvezte a közös munkát, örömeiben majdnem kiugrott a nadrágjából.”

Miért éppen rá esett a választásotok?

A.H.: „Azt vártuk tőle, hogy kilendítsen bennünket a saját komfortzónánkból, amit meg is tett. Nagyszerű producerrel dolgoztunk az előző lemezünkön, de a Back From the Dead albummal eljutottunk arra a pontra, hogy már kezdtünk túl kiszámíthatóvá válni. Szükségünk volt rá, hogy valaki újra felkavarja körülöttünk a vizet, mivel úgy éreztük, hogy kezdünk elkényelmesedni. Úgy éreztük, hogy eljött az ideje magunk mögött hagyni a rutinszerű megoldásokat. Teljesen új szituációba akartunk kerülni, ami inspirál bennünket, s aminek köszönhetően a lehető legtöbbet tudjuk kicsavarni magunkból.”

J.S.: „Dave valóban nagyon sok country énekessel dolgozik, de rockzenei előadókval is készített nagyszerű albumokat. Ott van például a Rival Sons, de egy csomó másik nevet is említhetnék. Ő az a producer, aki próbálja elkapni annak a zenekarnak a hangulatát, akivel éppen dolgozik, és mindezt annak érdekében teszi, hogy a lehető legorganikusabb vagy legtermészetesebb hangzást teremtsen meg a számukra. Minket éppen ez izgatott. Arra voltunk kíváncsiak, hogy vajon mit lesz képes kihozni Dave Cobb a Halestorm zenéjéből. Tudod, van az a 'mi lenne, ha...' érzés.

Ahogy Arejay is említette már az elején, egy másfajta hozzáállásra volt szükségünk. Eddig bárkivel dolgoztunk, legyen az producer vagy kiadó, mind ugyanazt a módszert követte: »Gyertek a próbaterembe, írjatok dalokat, készítsetek demókat. Ha megvan, menjetek stúdióba, vegyétek fel őket újra és újra, egészen addig, amíg az tökéletes nem lesz.«

A Dave-vel való közös munka teljesen más volt. Arra világított rá, hogy a zenének jóval organikusabbnak kell lennie. Attól lesz természetes, ha nem bonyolítjuk túl az ötleteinket, nem csiszoljuk túl a dalokat. Ha megvan az ötlet, spontán csináljunk belőle egy dalt, és vegyük is fel azonnal. Nem kellene demók, semmi ilyesmire nincs szükség, mert azzal csak megöljük az energiát.”

A.H.: „Úgy képzeld el ezt az egészet, hogy ezúttal mindent egyszer vettünk fel. Nem volt újrarájátszási lehetőségünk, s nem voltak előtte végtelenbe nyúló próbák sem. Beültem a stúdióba, s egyszerűen csak feldoboltam az adott dalt.”

J.S.: „Nekem sem engedte meg Dave, hogy újravegyem a saját részeimet. Mindössze egyszer próbáltuk el a dalt, s aztán indította is a felvételt. Volt olyan, hogy megemlítettem neki, talán jobban is menne, ha előtte gyakorolnék még egy kicsit, de az volt rá a válasza, hogy nem, ennyi volt, ez így tökéletes. Dave abban nagyon jó, hogy varázslatos hangulatot teremt a stúdióban.”

A.H.: „Lehet, hogy lesznek pontatlanságok az albumon, de a Halestorm egy koncertzenekar, és most arra törekedtünk, hogy ezt az élő hangzást visszaadjuk az albumon is. Tudod, lehet, hogy a színpadon vétünk minimum háromszáz hibát egy este folyamán, de a közönségünk éppen ezt szereti bennünk. Azt, hogy ennyire nyersen adjuk elő a dalokat, lehen-

gerlő energiával, és nem próbálunk mindenféle trükk mögé bújni. Egy Halestorm-konzerten azt kapod, amit ez a négy ember élőben képes előteremteni. Itt nincs semmi plusz, és most a stúdiófelvételeken is ezt hallod majd. Sokkal emberibb lett a hangzás, mint előtte volt.”

Annak idején azt mondtátok, hogy a Back From the Dead reakció arra, ami a világban történt, például a covid-válságra. Az Everest is reagál valamire?

J.S.: „Mindenképpen. Szerintem valamennyi eddigi albumunk úgy született, hogy reagált valamire. Megmutatta, hogy kik vagyunk, hol tartunk éppen az időben, és milyen dolgozon mentünk keresztül, mielőtt az adott album dalait elkezd-tük volna megírni. Az Everest dalai is így születtek.

Ebben az albumban az is benne van, hogy az életünknek már több mint felét zenéléssel töltöttük, amit egy nagy kalandnak éltünk meg. Maga az Everest című dal is erről szól. Arról, hogy járunk egy úton, amin próbálunk minél messzebb jutni. Az utazásról szól, azokról a nehézségekről, amiket le kellett küzdenünk. Persze, az úton nemcsak nehézségeken kellett magunkat átverekedni, néha egyszerűen csak szembe-sültünk a kérdéssel, hogy miért is történik ez vagy az velünk? A válasz pedig mindössze annyi volt rá, hogy akármit hozott számunkra a sors, mentünk tovább. Az Everest ezért lehet egy szimbólum is, annak a jelképe, hogy úton vagy a csúcs felé. Nem tudod, hogy eléred-e valaha, és ha igen, akkor ott mi vár rád, de nem is ez a fontos, hanem maga az út, amit megteszel. Tulajdonképpen te magad vagy az út, hiszen a legtöbbet az árul el rólad, hogy mit csinálsz ennek az útnak a során, és hogyan viselkedsz. Én például 42 éves vagyok, egy középkorú ember, de a színpadon mégis olyan vagyok, mint egy gyerek.”

A.H.: „Valóban, az Everest egy halálpontos metafora a mi utunkra, a karrierünkre. Tudod, olyanok vagyunk, mint azok a hegymászók, akik kapaszkodnak fel az Everest csúcsára. Lassan, de egyenletes ütemben haladnak. Szerintem az egész karrierünk erről szól. Hogy nézünk lefelé a csizmánkra, és folyamatosan megyünk előre. Nem kell nagyokat ugrani, csak haladni előre, lépésről lépésre. Mi vagyunk az a zenekar, amelyik egyre csak halad előre, s egyszerűen elutasítja, hogy meghaljon.”

J.S.: „Nem mi vagyunk a legnagyobb zenekar a világon, de amit elértünk, az is sokkal több, mint amire annak idején reálisan vágyhattunk. Hogy eltelt ennyi idő, és még mindig itt vagyunk. És remélhetőleg a következő negyven évben is itt leszünk még.”

A dalok többségének Lzzy a szerzője. Nektek, többieknek mennyi beleszólásotok van a zenébe vagy a szövegekbe?

J.S.: „Bármennyi. Ez egy csapatmunka, és Lzzy szereti is, ha kontrolláljuk az ötleteit. Főleg Arejay-tól várja, hogy finomítsa a szövegeit, ő ebben mindig is nagyon jó volt. De mindannyian teszünk hozzá a dalokhoz, hiszen Lzzy eleve úgy hoz ötleteket, hogy azokba be tudjunk csatlakozni. Az Everest album dalainak írásakor ez minden eddiginél jobban érvényesült, hiszen most tényleg végig közösen dolgoztunk. Bezárkóztunk egy házba a Georgia állambéli Savannah-ban, mindenkitől messze, és csak azzal voltunk elfoglalva, hogy megírjuk a dalokat. Ezúttal semmi más nem foglalkoztatott bennünket.”

A.H.: „Olyan volt, mintha visszamentünk volna abba az időbe, amikor kezdtük. Amikor még nem volt szerződésünk egyetlen kiadóval sem, ezért nem is volt rajtunk semmiféle nyomás vagy megfelelési kényszer. Odavittünk egy csomó hangszert, körbevettük magunkat zongorával, gitárokkal és basszusgitárokkal, s egész nap csak zenével foglalkoztunk. Reggelente felkeltünk, elkezdtünk játszani, majd abból az energiából születtek meg a dalok, ami akkor és ott vibrált körülöttünk. Szerintem Josh élvezte a legjobban ezt a hely-

zetet, egyszerűen jó volt nézni, ahogy beleélte magát a zenélésbe, és ahogy jöttek elő belőle az ötletek egymás után. Az új album dalai tehát mindenképpen csapatmunkával születtek, valószínűleg ezért is lettek ennyire őszinték és természetese-
sek.”

Amikor ez az interjú készül, éppen az Iron Maiden nyári európai turnéján vagytok előzenekar, július 5-én pedig ott lesztek Birmingham-ben, Ozzy Osbourne búcsúkoncertjén is. Elég jónak ígérkezik ez az év a számotokra. Elhiszitek már, hogy ez megtörténik veletek?

A.H.: „Á, nem. Én még nem ébredtem fel, és egyáltalán nem hiszem el, hogy itt vagyok, egy olyan sportcsarnoknak az öltözőjében, ahol este az Iron Maiden előtt játszhatunk a színpadon.”

J.S.: „Valóban nagyon nehéz ezt elhinni, és az a vicces, hogy éppen tegnap beszéltünk arról, hogy milyen izgalommal várjuk mindannyian a mai estét, amikor itt, Budapesten az első koncertünket adjuk az Iron Maiden előtt. Ez tényleg színtlét-pést jelent számunkra. Miután már csak órák vannak vissza, így aztán egyre inkább valódinak érezzük az álmot. Szerintem ez a legjobb dolog, ami valaha is megtörténhet velünk. Igazából mindig is ezt szerettem volna, és igen, mióta bejelentésre került a turné, minden reggel, amikor felébredtem, megkérdeztem magamtól: valóság ez? S ha igen, akkor hogy a fenébe csöppentünk mi ebbe bele?”

A.H.: „Ha valaki tízéves koromban, amikor a testvéremmel a szüleink házában, a gardróbszobában elkezdtünk zenélni, azt mondja nekem, hogy az Iron Maiden turnéján leszünk nyitózenekar, s a Black Sabbath előtt fogunk játszani, tisztára zakkantnak néztem volna. Ez képtelenségnek tűnt akkoriban. Volt egy esztelen ötletünk, amihez sikerült két nagyszerű srácot megnyernünk magunknak, akik ugyanolyan örültek, mint mi, és úgy voltunk vele, hogy miénk a világ. Josh és Joe (*Hottinger, gitáros*) azóta már a testvérünké vált, s nagyon örülök neki, hogy velük közösen élhetjük át mindezt. Az ilyen kalandok szerintem ugyanis csak a nagyon jó zenekarokkal történhetnek meg.”

J.S.: „Persze, egyáltalán nem olyan rémisztő érzés ez az egész, ahogy most a szavainkból kitűnhet, s nagyon büszkék vagyunk rá, hogy mindezt elértük, és nagyon menő dolognak tartjuk, hogy ilyen nagyszerű zenekarok előtt léphetünk fel. Őszintén szólva, nagyon megdolgoztunk a sikerért, de még többre vágyunk. Szívesen játszunk bárki előtt, aki azt megengedi, de éhezünk arra is, hogy bizonyítsunk magunknak és a közönségünknek. Hogy egyre jobbak vagyunk, és egyre előbbre lépünk. Ezért is döntöttünk úgy, hogy az ősz folyamán önálló turnéra indulunk Európában, aminek során Budapestre is visszajövünk.” **HW**

Cselótei László Gáti Viktor Gyuricza Ferenc Kánya Ferenc Kiss Daniella Kiss Gábor Pintér Miklós Schmidt Péter Szénégető Richárd Uzseka Norbert Zubor Olly

 KING WITCH III	8,45	6	8	9	9	9	9	10	8	10	7	8
 JOE BONAMASSA Breakthrough	8,09	9	8	8	8	10	8	7	8	8	8	7
 JOHAN LANGQUIST THE CASTLE Johan Langquist The Castle	8,09	8	9	8	7	8	9	7	9	8	8	8
 VOLBEAT God Of Angels Trust	7,82	9	8	8	8	9	7	6	8	6	8	9
 LAGUNA The Ghost Of Katrina	7,73	6	6	8	7	9	7	10	7	10	6	9
 HEAVEN SHALL BURN Heimat	7,64	8	7	8	8	8	7	6	8	9	7	8
 WYTCH HAZEL V - Lamentations	7,64	5	9	7	8	9	5	9	8	8	8	8
 IMPUREZA Alcázares	7,36	7	8	7	9	7	9	7	7	6	8	6
 ASHES OF ARES New Messiahs	7,36	7	8	7	7	8	8	7	7	8	7	7
 SCARS ON BROADWAY Addicted To The Violence	7,18	8	8	7	8	7	8	6	6	5	8	8
 FIT FOR A KING Lonely God	7,09	10	5	8	6	8	6	7	6	8	5	9
 LORD OF THE LOST Opus Noir Vol. 1	7,00	6	7	7	7	8	8	5	6	9	7	7
 BORN OF OSIRIS Through Shadows	6,91	8	7	7	7	8	5	8	5	8	7	6
 BLACK MAJESTY Oceans Of Black	6,36	7	6	5	8	7	5	8	6	7	5	6
 WARKINGS Armageddon	6,09	6	4	6	8	8	7	5	6	7	4	6

KING WITCH

III

8

KIADÓ: LISTENABLE RECORDS
ÍRTA: SCHMIDT PÉTER

Tíz éve létező, harmadik nagylemezénél tartó zenekar a skót King Witch (két EP-jük van még az albumokon kívül), akik sabbathos alapokon nyugvó, némi zsíros-stoneres hatásokat is felmutató hard rock muzsikát játszanak. Ilyesmiben meglehetősen sok formáció utazik mostanában, náluk azonban színesíti a képet a tény, hogy Laura Donnelly személyében egy markáns-karcos, rockos hangú énekesnővel dolgoznak. Zenei szempontból a világuk nem áll messze az utóbbi pár Spiritual Beggars anyagtól, netán a Krux kicsit lazább dolgaitól – Laura jelenléte azonban egyértelműen ad egy speciális karaktert a mutatványnak. Tényleg tök jó hangja van, amit nem csak kiereszteni tud tiszta erőből, de jó ízléssel árnyalni, valóban kontrasztosan elővezetni is képes a vokális témákat.

Önmagában az ő ügyködése persze még kevés lenne a dicsőséghez, szerencsére azonban társaival együtt jó dalokat is sikerült írniuk. A nyitó Suffer In Life rögtön nyakon ragad és húz magával (ez az egyik legfogósabb tétel a lemezen), aztán a tempósabb oldalt erősíti a hármask Swarming Flies is, míg a Sea Of Lies egy izzig-vérig sabbathista doom darab

– ebben Laura különösen nagyokat énekel. És így tovább. Nagy átlagban olyan 6-8 perc körüli szerzemények adják az anyag gerincét, a záró Last Great Wilderness a leghosszabb szám a maga kerek 8 percével. Ez a dal, vagy középtájon a Behind The Veil pedig jó példák arra, hogy a lebegősebb-pszichedelikusabb megmozdulásokhoz is jó érzéke van a csapatnak. Laura érdemeinek méltatása mellett meg kell még említenem Jamie Gilchrist ízes, hangulatos gitárjátékát, ő is sokat tesz hozzá a megnyerő összképhez.

A magam részéről kicsit még több riffelős lendületet is elviselnék, úgy a nyitó Suffer In Life vagy a hatos Diggin' In The Dirt módjára – de a minőség így is, úgy is elvitathatatlan. Jó látni-hallani, hogy az Avatarium mellett mozgolódnak még jóféle énekesnős bandák ezen az obskúrusabb vonalon – a King Witch épp ilyen, mindenképpen érdemesek a figyelemre. (A végső verzió bónuszként egy Soundgarden feldolgozás – Jesus Christ Pose – is helyet kap majd, azonban a promóciós előzetes ezt nem tartalmazza, ezért nyilatkozni erről nem tudok. A dalválasztás mindazonáltal izgalmasnak tűnik.) ■

„Na, ez az én zeném! Bírom, ahogyan a skótok a doom és a klasszikus rock alapokat kicsit feljavítják a kilencvenes hőseinek (Soundgarden, Alice in Chains) pszichedelikus hatásaival – a Swarming Flies egyes részei különösen erősek Cornellékben! Laura Donnelly tiszta hangja pedig jól illik a koncepcióhoz. Alig várom, hogy meghallgassam a CD bónuszdalát, a Jesus Christ Pose feldolgozást is!”
– **Pintér Miklós / 10**

„Na!!! Ilyen lemezekről álmodom! Kemény, mint a vídia, feelinges, karcos, elképesztő hangulattal! Ezek a skótok tudnak valamit! Laura Donnelly hangja meg elképesztő!”
– **Szénégető Richárd / 10**

„Minden adott ezen az albumon, amit a hasonló elképzelések mentén zenélő Messa amatőr bájjal átültetett, néhol kínosan gyermekded színtű dalaiból hiányoltam. Hagyománytisztletet, átgondolt koncepció, kidolgozott, magával ragadó témák, elbűvölő énekhang. S persze profizmus.”
– **Gyuricza Ferenc / 9**

„Egészen kiváló zene, női énekkel, mondjuk a Tony Martin-féle Sabbath rajongóinak.”
– **Kiss Gábor / 9**

„Elsőre talán egyszerűnek tűnik a képlet, de a King Witch egy meglehetősen impozáns referenciával bíró csapat: Sabbath, Candlemass, Cirith Ungol, modern korszakos Dio, és megannyi más kiválóság hatásaiból merítenek. Húzás és kellemes anyag!”
– **Gáti Viktor / 8**

„Ha már Joe Bonamassa kapcsán az öregedést említettem... Talán az sem lehet véletlen, hogy manapság már sokkal inkább hallgatok olyan frontcsajos zenekarokat, mint a King Witch, ahelyett, hogy mondjuk egy Leaves' Eyes-szerű együttesre esne a választásom... Lehet, hogy kellően megértém a doom metalt? Haha!”
– **Zubor Oly / 8**

„Elvileg ennek a zenének nagyon is hozzám kellene szólnia, valahogy mégis elment mellettem az album az egyetlen hallgatás alatt, amennyire időm volt. Nem kaptam fel semmire a fejem, miközben nagyon szeretem ezt a fajta muzsikát. Lehet, később megbánom, hogy csak ennyit adok rá, de elsőre így.”
– **Uzseka Norbert / 7**

„Leginkább doomas hard rock/metal sok retró érzéssel. Az elején nagyon ki akartam venni, de aztán végül bent maradt. Sajnos az énekallamok nem emlékeztetnek. Pedig a női hang rendben van. Sajnos tudom, hogy ezt soha az életben nem fogom már meghallgatni ismét.”
– **Cselőtei László / 6**

JOE BONAMASSA

BREAKTROUGH

8

KIADÓ: PROVOGUE
ÍRTA: GÁTI VIKTOR

Joe Bonamassa többszörös Grammy-jelölt és Blues Music Award-győztes gitáros/énekes 48 éves fejjel immáron több mint 35(!) éve van a pályán, és negyedszázada rendszeresen jelentkezik újabb és újabb hangzóanyaggal. Ilyen előzmények ismeretében kissé furcsán cseng tizenhetedik(!) szólóalbumának címe, ami a Breakthrough, vagyis „áttörés”, ugyanakkor, a leggyakrabban karrier vonatkozásban alkalmazott jelentéstől eltekintve, egyéb értelemben simán megállja a helyét.

Bonomassa albumai kezdetben jelentős részben feldolgozás dalokból álltak, majd a későbbiekben kizárólag saját szerzemények sorakoztak rajtuk, mígnem a legutóbbi – meg lehetőségen jól sikerült – eresztésen, a Blues Deluxe Vol. 2-n ismét vegyes volt az összetétel. Most pedig újfent önálló kompozíciók töltik ki a háromnegyedórás játékidőt.

Az előző stúdióalbum óta – természetesen – egyéb kiadványok is kikerültek a mester műhelyéből (egy EP a Redemption lemezhez kapcsolódóan, valamint több koncertfelvétel), de ami még érdekesebb, hogy több single is érkezett az elmúlt esztendőben, amelyek közül a legkorábbiak nem kerültek fel a lemezre. Pedig az olyan nóták, mint a Better The Devil You Know, a Scarlet Town vagy a Sammy Hagarral felvett Fortune Teller Blues – az elmúlt tíz év egyik legerősebb Bonamassa-szerzeménye –, ordítának az (új) albumos szereplésért.

(A pontosság kedvéért: előbbi két darab megjelent a Different Shades of Blue album jubileumi digitális kiadásán.)

És hogy végül mit kapunk a friss korongon? Egy nagyon jól megírt, változatos, Bonamassa pályájára nézve átfogó jellegű dalsokrot, amely alapvetően pozitív előjellel kezelhető, de kétségkívül nem mentes teljesen a paneles vagy akár önméltó fogásoktól. Kiugróan gyenge dalt nem tudnék mondani, inkább a lemez egészében bukkan fel egy-egy visszafogottabb pillanat, ugyanakkor a fentebb említett extra nóták szintjét nem igazán érik el az itt szereplő darabok. Számomra középtájt lendül be jobban a korong, az egyszerre borús és emelkedett Broken Recordral, majd a játékosabb, némiképp riszálásra ösztönző Still Walking With Me, a sokatmondó című, döngölős You Don't Own Me is roppant mód betalál. Mindazonáltal, a címadóval induló, sok női éneket rejtő, lemez eleji dalhármásban a fogósságot tekintve nagy a potenciál, ahogy a többi dalnak szintén vannak jelentős erősségei, elsősorban talán Joe feltűnően tiszta és stabil hangja és ötletes gitármunkája.

Összességében egy kissé rutinszagú, mégis alapvetően jóleső lemez a Breakthrough, amely érezhetően – ismét – nagyon személyes hangvételű lett, így bátran rá lehet mondani, hogy Joe Bonamassa bizonyos tekintetben a maga által felállított korlátokat „törte át” rajta. ■

„Ahogy régi barátom és ex-kollégám, Szűts Laci mondaná: »Joe Odab*ssza!« És tényleg, a csávó úgy bluesol, ahogy senki más. Lazán, érthetően szólnak a hangszerek. A gitár, a Hammond, a dobok, sőt a vokálokkal is megtámogatott ének, itt minden nagyon a helyén van. Persze, ehhez a zenéhez elég öregnek kell lenni. De ha már benne vagy a korban, akkor nem fogsz unatkozni!”
– Cselőtei László / 9

„Joe Bonamassa munkái közül a Black Country Communion tagjaként készített albumokat tartom a legjobbaknak, saját lemezei – bár szintén kiemelkedőek, de kiszámíthatóak, s ezért – számomra eddig kevésbé voltak izgalmasak. A Breakthrough azonban új fejezetet nyitott, szintet lépett, így az eddigi legjobb Bonamassa szólólemeznek tartom.”
– Gyuricza Ferenc / 8

„Nem Bonamassa találta fel csövéből a lyukakat, de attól még kiváló, amit csinál. A Breakthrough is végtelenül szórakoztató megszika.”
– Kiss Gábor / 8

„Sosem voltam nagy blueshúszár, de Bonamassát mindig bírtam, méghozzá azért, mert a műfajt – hasonlóan a néhai Jeff Healey-hez – úgy fogja meg a rockosabbik végéről, hogy a végeredmény számomra is abszolút élvezhető. Ráadásul végtelenül ízesen gitározik, remekül énekel, és kitűnő dalszerző is. Ez az albuma is nagy megszika, igazi verbő blues-rock.”
– Schmidt Péter / 8

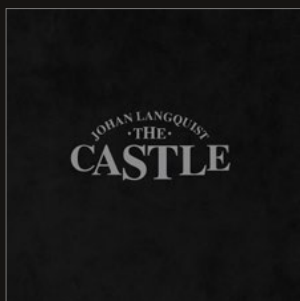
„Mindig is távolról figyeltem csak a gitárzseni bluesos dolgait, mert ez az öltönyös esztrádblues megközelítés nagyon távol áll tőlem. A ösztönösebb, mocskosabb dolgokat kedvelem, ennek ellenére mindig voltak dalai, amiket szeretni tudtam. Amikor kijött a Shake This Ground single már voltak kétségeim, milyen lemez lesz ez, mert az egy tipikusan olyan 'popcountry' nóta, amiket nagyon szeretek. Nem is tévedtem, minden téren újító megközelítésű lemez ez, amit most tudok szeretni és enne”
– Szénégető Richárd / 8

„Nyilván jó, milyen lenne?”
– Uzseka Norbert / 8

„Bocs, de nekem Joe Bonamassa mindig valamiféle minőségi háttérzene volt és ez most sem változott. Fantasztikus gitáros, szeretem a szólói hangszínt, de hosszútávon nem tudom főműsoridőben hallgatni.”
– Pintér Miklós / 7

„Lehet, hogy a húszas, harmincas éveimben (a tinédzserkoromról nem is beszélve...) még élből kikapcsoltam volna egy ilyen jellegű hanghordozót, de elég egyértelműen jelzi az öregedésem, hogy most már meg sem fordul a fejemben ilyesmi. Sőt, eme lemez egy-két dalát még kifejezetten élvezni is tudom.”
– Zubor Oly / 7

JOHAN LANGQUIST THE CASTLE

JOHAN LANGQUIST THE CASTLE

9

KIADÓ: I HATE RECORDS

ÍRTA: SCHMIDT PÉTER

Kicsit fura az időbeli közelség a Candlemass jelenlegi (és egyben egész korai) énekese, Johan Långqvist szólólemezének megjelenése, illetve a svéd doom alapcsapat szeptemberi athéni Rock Hard fesztiválos különleges koncertje tekintetében. Utóbbi ugye a banda legendás egykori frontembere, Messiah Marcolin részvételével zajlik majd, Johan viszont ezen a rendezvényen nem lesz ott. A Candlemass tábor ugyan váltig állítja, hogy egyszeri és exkluzív esemény lesz a kultkedvenc Messiah közös fellépése régi kollégáival, de bennem azért azóta motoszkál a kisördög, hogy nem egy visszarendeződés előszele-e mégis ez az egész. Ezzel kapcsolatban pár hónap múlva már nyilván okosabbak leszünk – addig viszont lássuk, mivel állt elő Johan az első szólóanyagán!

Az előzetes nyilatkozatok szerint embe-rünk a '70-es és '80-as évekbeli hard rockos és heavy metalos hatásainak szellemiségét megidézve alkotta meg zenésztársaival ezt a hét dalt – a lemezt meghallgatva ezzel nem is nagyon tudnék vitatkozni. A tavalyi év során az interneten ezeket egyenként már közkinccsé tette, most pedig az I Hate Records jóvoltából a nóták összegereblyézve, fizikai formátumban is napvilágot láttak. Egészét tekintve a Candlemass ólmos súlyosságát ugyan nem

éri el az itteni muzsika, kicsit szellősebb, levegősebb annál, de a Dio/Martin-vonalas sabbathista beszűrődések itt is érezhetőek, együtt a korai Rainbow és kortársai karcosabbik énjének hatásaival. Talán a – szintén Candlemass-oldalhajtás – Krux és a We Sell The Dead tekinthető valamiféle összehasonlítási alapnak az újabb mezőnyből, ebből talán sejthető már, hogy mi várható ettől a 42 percnyi muzsikától.

Ha Johan orgánumával és énekstílusával tisztában vagy, akkor nagy meglepetésre töle ne számíts – amit viszont tud, és amiben jó, azt kiválóan hozza itt is a maga karcos-öblös, őszerejű módján. A dalok közül némileg kilóg, ámde kimondottan érdekes az ötödikként hallható Revolution, ami amolyan dark rockos sötét lüktetéssel indít, illetve a záró Bird Of Sadness, ami egy melankolikusabb, befelé fordulósbab darab. A többi öt tételre nagyjából állnak a fentiek, az eddig leírottakat azzal a megjegyzéssel kiegészítve, hogy érzés és hangulat tekintetében bizony kifejezetten magával ragadó a lemez szűk háromnegyed órája. Ugyan nyolc pontról indult nálam a mutatvány, de ahogy egyre jobban elkaptam a feeling, úgy lendült át a mutató kilencesbe. Elvileg lesznek koncertek is, meg majd második album – kíváncsian várom a fejleményeket. ■

„Johan a Candlemassbe való visszatérése kétségkívül nagyon jól sült el, és felvillanyozó látni-hallani, hogy annyi kihagyás után mekkora alkotói lendületet vett az énekes, és már szólóban is utazik. S kicsoda anyagot hozott össze most!”

– Gáti Viktor / 9

„Nagyon kellemes meglepetés ez a cucc. Olyan, mint egy rockopera, csak épp mindent Johan énekel. A Where Are The Heroes meg az első két Kamelot-album hangulatát hozza vissza. Imádom!”

– Kiss Gábor / 9

„Mindig félek, ha ilyeneket olvasok: »az album a hírek szerint a múlt évtizedek hard rockját és doomos heavy metalját fogja idézni, olyan zenekarok stílusában, mint a Dio- és Martin-korabeli Black Sabbath, a korai Rainbow, és természetesen a Candlemass.« De most valahol tényleg igaz mindez. Na, nincs az albumon Stargazer vagy Headless Cross, de kellemes hallgatnivaló ebben a stílusban.”

– Cselőtei László / 8

„Jó ideje kevés olyan dolog történik a zenei életben, ami komolyabb meglepetést okoz, az, hogy a Candlemass-énekes Johan Långqvist szólóalbummal jelentkezik, képes volt erre. Meg arra is, hogy ez a doommal enyhén fűszerezett heavy metal beszippantson, magával ragadjon, hangulatba hozzon.”

– Gyuricza Ferenc / 8

„A Candlemass éléről ismerős úriember itt is nagyon korrekt muzsikát csinál, de sajnos ahogy egy ideje az anyabandában sem, úgy itt sem érzem a mágiát. Nem rossz anyag ez, egyáltalán, csak az a bizonyos paraszthajszálnyi plusz hiányzik nekem.”

– Szénégető Richárd / 8

„Kissé kopottas, kissé öreges, mégsem érzem fölöslegesnek. Van benne elég ötlet és feeling, elég változatos anyag, és meg sem próbál új Epicus Doomicus Metallicusnak látszani. Respekt.”

– Uzseka Norbert / 8

„Ez a hanghordozó az ékes bizonyítéka annak, hogy a doom metal nem feltétlenül az ultrasúlyos megszólalástól lesz hatásos. Hanem a jó riffektől, a szépen felépített daloktól, és persze a kiemelkedő vokáltémáktól.

Nem véletlen, hogy itt mindössze hét szerzemény is olyan változatosnak tud hatni, mint más albumon tizenhárom-tizenöt kompozíció.”

– Zubor Olly / 8

„Johan Långqvist legenda, de valamiért nem ilyennek képzeltem volna az első szólóalbumát, bár azt nem lehet elvenni tőle, hogy ez a zene sokoldalúbb, mint a Candlemassé.”

– Pintér Miklós / 7

VOLBEAT

GOD OF ANGELS TRUST

8

KIADÓ: UNIVERSAL
ÍRTA: GÁTI VIKTOR

Szokatlanul „sokat”, három és fél évet kellett várni a dán boogie-metalosok kilencedik nagylemezére, az igen masz-szívra sikerült *Servant Of The Mind* folytatá-sára. Ennek persze megvan az oka: a Volbeat újabb nehéz időszakon van túl, mivel a negye-dik(!) gitárosuk, Rob Caggiano (ex-Anthrax) is elhagyta a fedélzetet, még 2023-ban. Hivatalos utódja azóta sem érkezett, a God Of Angles Trust dalait Flemming C. Lund (The Arcane Order) és Marin Pagaard Wolff bárdistákkal kiegészülve rögzítette a trió, a koncerteken pedig előbbi segíti ki őket.

Jelen, sorrendben kilencedik, tízdalos album első felvezetője, az *In the Barn of the Goat Giving Birth to Satan's Spawn in a Dying World of Doom* (na mondd csak ki egymás után háromszor, ha tudod, haha!), habár a címével elsőre megdöbbenett, maga a nóta azért nem egy arcon csapós fajta, de kezdetnek nem volt rossz, mi több, a jellegzetes ének- és hangsze-res dallamok, a rockabillys nyitányt az utóbbi időben megszokott fémesebb hangzással ellen-pontozva jó kedvcsinálónvá tették.

A további ütős single-k, így a *By A Monster's Hand* vagy a *Demonic Depression* még inkább a karcos élt villantják fel, ahol a Volbeat saját-

jának számító, groove-os lüktetést ikergitáros, tradicionális heavy metal betétek gazdagítják. Számomra ez utóbbi jelenti az anyag fő von-zerejét – a *Demonic* egyenesen a kedvencem –, míg a slágeres darabok, mint az *Acid Rain* vagy a *Time Will Heal*, a dalgyűjtemény fakóbb szegmenseibe tartoznak – pedig min-dig szívesen fogadnék egy *Mary Ann's Place*/ *Dagen Før* féle érzelmes/fülbemászó témát. A folytatásban egy horzsoló dalpáros után a lélekbe markoló refrénjével kitűnő *Lonely Fields* mutatkozik igazán emlékezetesnek még, hogy a *'Monster's* második része még némi, kissé erőltetett menőzéssel zárja le ezt a háromnegyed órát.

A hagyományos fémmunkára visszakacsint-gató megoldások és Michael Poulsen énekes/ gitáros/dalszerző jellegzetes fogásainak ele-gye kifejezetten jól működik a God Of Angels Truston, másrésről viszont a kezdetekben saját skatulya kiépítésére képes Volbeat-stílusjegyek által dominált friss nóták ma már nem bírnak akkora horderővel, mint régen. Így is bőven akad, amit a koncerteken érdemes elővenni az újdonságok közül, s ezáltal tulaj-donképpen nincs félnivalója se a csapatnak, se a rajongóknak. ■

„Mióta hallottam a Shotgun Blues da-lukat, mindig azt várom tőlük. Ha pon-tosan olyat nem is, de hasonlótak azért írtak erre az új albumra. Jaj, de értik a zakatolós riffelést! És a brutál ref-réneket. Ha szereted a metalba oltott rockabilly feelinget, akkor ezt neked találták ki! Élvezetes hallgatnivaló!”

– Cselőtei László / 9

„Egy biztos, ez a lemez nem a meg-szokott panelekből építkezik. És pont ez benne a jó! Nagyon sok zenekar megirigyelhetné azt a koncepciót, ahogy Michael Poulsenék nekiláttak a komponálásnak. Mert sokszor éppen a szabályok totális elhagyása szüli a legnagyobb rock- és metallságereket!”

– Zubor Oly / 9

„A zenekar komfortzónájából kissé kilépő, vagy legalábbis annak határ-mezsgyéjén táncoló, karcos, súlyos anyag a Volbeatől. Rég hallottunk tőlük ilyet, ezért ez most egészen jól jött ahhoz, hogy helyre tegyen velük szemben bizonyos kételyeket.”

– Gyuricza Ferenc / 8

„Jó ideje a legharapósabb anyag ez Poulsenéktől - kevesebb Elvis-rakendroll és több metallicás riffelés, ha nagyon le akarom egyszerűíteni a dolgot. A jellegzetességeik azért meg-maradtak, ez még mindig a Volbeat, de az összkép meglepően karcos ezúttal - nem is gondoltam, hogy van még bennük egy ilyen metalos anyag.”

– Schmidt Péter / 8

„Valaki mostanában túl sok Metallicát hallgatott (és nem én). De amúgy érzem a szándékot a változásra, nem lehet azt mondani, hogy ugyanaz a rockabilly metal anyag ez, mint az előzőek. De hogy meg tudom-e szeretni annyira, mint a második és a harmadik albumot, azt azért kétkem.”

– Uzseka Norbert / 8

„Volbeatallica. Vajon hol tartana ma a Volbeat, ha a Metallica annak idején nem nyúlt volna a hónuk alá?”

– Pintér Miklós / 6

„Nem voltam sosem fan, de szerintem ez most még a szokottnál is gyengébb. Unalmas, lapos, csak néha képes felkelteni az érdeklődésem. Sajnos.”

– Szénégető Richárd / 6

LAGUNA

THE GHOST OF KATRINA

10

KIADÓ: FRONTIERS RECORDS
ÍRTA: SZÉNÉGETŐ RICHÁRD

A legnagyobb királysága annak, hogy az ember egy ilyen szerkesztőség tagja lehet, amikor meglátunk egy zenét és megmutatjuk a másinak, hogy „figyeld már, ez neked tetszeni fog!” Cápáztam már így kedven- cet Ollytól, Smityától, Lénárd Lacitól, Cselőtől, Mikitől, Pétertól, Viktortól, de szintem már mindenkitől igazából. Legutóbb Jani lepett meg a Lagunával, mondván az új Crowne-dal után ez is érdekes lehet. Elsőre alig hittem a fülem- nek, mondom, te jó ég, mi ez?

Nos, ez kérem színtiszta, vérprofi AOR/hard rock muzsika, a nyolcvanas évek nyomdokain, egyenesen Mexikóból! Ami azért érdekes, mert nem teljesen az amcsi vonalat viszik, hanem bőven meg van szórva a muzsika európeér ízekkel is! Ez azért is lepett meg, mert szerin- tem mindig azonnal megmondható egy-egy ilyen zenekarról, honnan is jönnek úgymond, hiszen a származásnak mindig van egy egyedi, jól felismerhető karaktere. A H.E.A.T.-nél is egyértelműek az európai gyökerek, akárcsak a Europe-nál, ahogy mondjuk a Skid Row-nál is az USA. Nos, a Laguna az egyik szabályt erősítő kivétel, az már biztos.

Az intro után kibontakozó dal, az első single szerepét betöltő Ghost Behind Your Mask visszafogott dallamokkal indít, jelzés értékű szaxofonnal, de szinte azonnal egyértelmű- vé téve: van itt dallamérzék kérem! Az erős Journey, de még talán leheletnyi Foreigner-íz csak még több plusz ad a már eleve jól induló dalhoz. A másodikként érkező Living On The Line sleaze/glam ízei és rádiórockos felütése egy új dimenziót villant a lemezen, jelezve, nem lehet egy dal alapján belőni a srácokat. Ez nálam a lemez egyik húzódála, ha egyszer

eljutok koncertre, addig nem engedem le őket a színpadról, amíg el nem tolják!

Mindenképpen kiemelendő még a Wildfire power lírája, erős (korai) Gotthard-ízekkel, benne a lemez legjobb szólójával. Ki lehet kergetni a világból, amikor meghallok valami csöpögős, erőltetett lassúságot, de ezeknek a srácoknak még ez is jól áll! Az a nyegle laza- ság, ami bennük van azonban mégis a lemez abszolút slágerében, a Bring Back To Life-ban csúcsoad ki. Okosan, de mégis tankönyvien felépített, nagyon bitang módon megvokázott dalról beszélünk, aminek olyan kiváló refrénje van, hogy rotációban kellene játszani minden rádióban. Bevallom, ennél a dalnál figyeltem fel először arra, hogy bizony, ezen a lemezen a szövegek is nagyon rendben vannak!

A másik, ami nagyon rendben van, az a lemez hangzása! Nem tudom, mennyire volt benne Jimmy Westerlund producer keze, de gyanús, hiszen akárcsak az új, szintén zseniális Giant-lemeznél, most is nagyon patentul szólal meg minden. Nem bántóan sterilen, hanem pontosan úgy, ahogy egy retrónak mondható dallamrock albumnak napjainkban kell.

Nagyon sokat tudnék írni a The Ghost Of Katrináról, elemezhetném dalonként, de felesleges. Ez a lemez vastagon önmagáért beszél, teljesen biztos vagyok benne, az év végi listámon előkelő helyen szerepel majd. Az a helyzet, hogy pár éve rendesen kutyáztuk a frontierses taljánokat a sok felesleges projekt- lemez miatt, de amíg ilyen kincseket is kiad- nak, addig nem érdekel, ha belefért pár halvá- nyabb eresztés, a Laguna első lemeze ugyanis, számomra tökéletes. Pont. ■

„Totál nyolcvanas évekbeli európai hard rock, annak idején a Bravo biztosan írt volna a mexikóiakról. 2025-ben mi fogunk. És írjunk is, mert marha jó lemez ez!”
– **Pintér Miklós / 10**

„A zenekar származási helyéből és a lemez borítójából arra követ- keztettem, hogy itt majd lesznek bőven mexikói indián zenei részek, de szerencsére nem így lett! Hiszen akkor szegényebbek lettünk volna már nagyon jól megkomponált, szépen szóló, a nosztalgikus hangulatot sem nélkülöző rockslágerrel. Beval- lom, nem gondoltam volna, hogy a Laguna fogja számomra leszálítani a hónap egyik legjobb lemezét.”
– **Zubor Olly / 9**

„Ha nem is Premier League kategóriás, de mindenképpen A1 szintű európai, pontosabban skandináv ízü dallamos hard rock, egyenesen Mexikóból. Egyáltalán nem lennék meglepve, ha Erik Martensson (lásd Eclipse, Nordic Union, W.E.T.) hamarosan ott sertepertélne valahol a zenekar körül. Hacsak már meg nem tette.”
– **Gyuricza Ferenc / 8**

„Kétségtelenül érdekessé teszi a Lagunát, hogy Mexikóból érkeztek. A zene is okés, az énekhang is rendben van. Viszont amellet sem lehet elmenni szó nélkül, hogy szakmányban önti rák az ilyesmit a Frontiers, és ez is csak egy újabb a sok közül.”
– **Kiss Gábor / 7**

„Ultradallamos AOR/hard rock Mexikóból. Szépen megszerezelt, elegáns vonalvezetésű dalokkal meggakolt album ez – latinos, közép-amerikás hatásokkal megtűzdelve viszont egyedibb lehetne a végered- mény. Így sem rossz, közel sem az, de azért falhoz nem állítanak vele.”
– **Schmidt Péter / 7**

„Ha hiszed, ha nem, Mexikóban is vannak melodikus hard rock zene- karok. Az ember várna valami helyi hatást, de nem, ez itt pont ugyan- olyan, mintha Svédországból vagy Olaszországból jött volna a muzsika. A dalok viszont egyben vannak, a régi szabályok érvényesek, verzők, bridgek, refrének követik egymást.”
– **Cselőtei László / 6**

„Hallani, hogy Lagunának érték és érzik a csíziót, de én az idej releváns meríté- sből mondjuk a Giant szintjéig érzem magam konfortosan líraiság tekinté- tében, ez-ők már nem az én terepem.”
– **Gáti Viktor / 6**

„Nem az, hogy rossz, nem az. De már húsz éve is több pont ugyanilyen zene volt, mint amennyire szükség van. Más- felől viszont jó, hogy életben tartják a dallamos hard rock/metalt, jó, hogy van, aki élőben is képes még ezt előad- ni. Egyszerűen csak én vagyok túl öreg és hallottam túl sok ilyet, tehát nyilván maradok a régi klasszikusoknál.”
– **Uzseka Norbert / 6**

HEAVEN SHALL BURN

HEIMAT

8

KIADÓ: CENTURY MEDIA
ÍRTA: CSELŐTEI LÁSZLÓ

Egy biztos: az alapító Maik Weichert és gitáros társa Alexander Dietz kegyetlenül ért a riffeléshez. A mélyről jövő zakatolás, a fejetépő bólogatásra készítő témák önmagukban elviszik a dalokat. Mindezt pedig egy öblös, vastag, jólesően horzsoló gitársounddal támogatják meg. A riffek dögét fokozza Christian Bass dobolása. Nem tolja túl, nincs szétédszítva a játéka, viszont pont úgy hangsúlyoz, ott nyomja meg a kétlábdobot, ahol annak helye van. Szép arányérzékkel játszik, ami ebben a ritmuscentrikus műfajban hatalmas előny.

Kétségtelenül megvan a dallamíró készség is. Ezt a gyakran felbukkanó, szólógitárokon előadott melodikus részek bizonyítják. Ez az intenzív, kemény, talán leginkább a modern metal és metalcore műfajokba sorolható muzsika nyomokban tartalmaz In Flames- és Killswitch Engage-hatásokat, de kétségtelenül megvan az önálló Heaven Shall Burn-sound. Már háromszor-négyszer végigpörgettem és határozottan érzem, hogy kezdem "jóra hallgatni". Minél többet ismétlem a dalokat, annál inkább hozzám nőnek, kezdem bennük felfedezni a "rejtett" finomságokat. Mégsem lesz állandó kedvenc ez az anyag.

Emlékszem, a korábbi albumokkal is ugyanígy voltam. Instant módon tetszettek a témák, magával ragadott a sodrás. Hogy mégsem vettem elő ezeket később, annak is tudom az okát: az énekes Eric Bischoff hangja. Végighörgi a lemezt. De egy olyan, nagyon smirglis tónusban, ami egy ideig talán még érdekes is, de kb. 45 percen át már idegesítő. Mintha valami torzító/sisteregető effekten küldenék át a hangját. Az egész totál homogén, nincs belőle előre, se fel se le. A nagy ritkán felbukkanó

dallamének (elsősorban refrének

alatt, sokszor ott is csak háttér vokálként) alig javít érdemben az összhatáson. Hasonló a helyzet, mint amit Alissa White-Gluz csinál az Arch Enemyben. Ritka kivételtől eltekintve csak a vad hörgés van.

Sajnálom, mert kifejezetten élvezetes lenne a végeredmény, ha dallamének is színesítené.

Tetszik, hogy német címet adtak az albumnak (heimat = szülőföld), ugyanakkor angolul nyomják a szövegeket. Bár nyugodtan tehetnék németül is, mert egy szót sem érteni belőle! Mindenesetre, akit nem zavar, hogy ének helyett csak egy ritmusos, csiszoló, sercegő zajt hall, annak a Heaven Shall Burn jó szórakozás lesz majd. Élőben pedig bizonyára ledarálnának minket! ■

„Mindig is bírtam őket, ez az album pedig különösen erős lett! Alig várom, hogy az Empowermentet élőben is hallhassam! Atom! Meg a lemez is!”
– Szénégető Richárd / 9

„Éppen harminc éve gyűrök a germánok a bizonyos fokig dallamos (de amúgy nem) death metalt, ami mostanra igencsak metalcore irányba fordult. A tempók óriásiak, a riffek úgyszintén, ám a dalok mégsem emlékeztetnek.”
– Cselőtei László / 8

„Szerintem a melodeath oldaluk sokkal erősebb és izgalmasabb, mint a metalcore vonal, de ettől függetlenül az inkább utóbbi felé hajló Heimat dalai is abszolút rendben vannak. Élőben viszont egyszerűen lehangolóak, még akkor is, ha legutóbb beugró énekesnővel (Britta Goertz) láttam őket.”
– Gyuricza Ferenc / 8

„Színtérbeli kötődései miatt inkább metalcore-nak szokás nevezni a HSB-t, de szerintem a melodeath meghatározás éppen úgy áll rájuk. Ez a lemezük meg egészen jó lett: hallani rajta az évtizedes tapasztalatot, mégsem tűnik farzsebből kirázott rutinmunkának, van benne igazi tűz és élet. Nálam működik.”
– Schmidt Péter / 8

„A HSB kapcsán (is...) érdekes megfigyelni, hogy egy német zenekar mennyivel másképp közelít a metalcore műfajhoz, mint egy amerikai. Ez egy nagyon kemény, precíz, feszes hanghordozó, tele dühvel és agresszióval, ugyanakkor mégis érezni benne egyfajta pozitív kisugárzást, ami miatt kellemes hallgatni.”
– Zubor Oly / 8

„A tradicionális megközelítésű metalcore alapsapat jelenleg a gyengébb pillanataiban is többet nyújt, mint a honfitárs-kortárs-pályatárs Caliban, de a színteret már ők sem tudják komolyabban megrengetni.”
– Gáti Viktor / 7

„Zeneileg ez egy iszonyú erős korong, az ének viszont számomra sokat ront rajta.”
– Kiss Gábor / 7

„Érdekes, hogy valahogy tényleg ott van a zenében, hogy németek. De az irányzathoz, amiben ők maguk is három évtizede mozognak, nem sokat tesz hozzá.”
– Uzseka Norbert / 7

„A német metalcore/melodikus death metal veteránok magabiztosan hozzák a kötelezőt. Király, hogy itt van Jesse Leach és a Numbered Days, jól ki is lóg a dal (fel)felé a lemezről. Minden tisztelem azért, hogy 1995 óta tolják már!”
– Pintér Miklós / 6

WYTCH HAZEL

V – LAMENTATIONS

KIADÓ: BAD OMEN RECORDS
ÍRTA: SCHMIDT PÉTER

8

A retro hard rock/protometal vonalon ügködő angol Wytch Hazel részéről nekem a mai napig a 2018-as második album az etalon, talán azért is, mert annak idején ezzel ismertem meg őket. A későbbi anyagaik tulajdonképpen egytől-egyig az ottani receptet követve, mindössze nüanszni kilengéseket mutatva íródtak – szeretem mind-egyiket, bár ennyi idő után néhány újabb kis trükköt azért már bevethettek volna.

Ezt az ötös sorszámat viselő Lamentations nótáiban sem kapjuk meg tőlük, ezzel együtt ha bármikor korábban rákattantál a banda jellegzetes hangulati és dallamvilágára, akkor ezt a dalsokrot sem fogod messzire hajítani. A Thin Lizzy, a korai Jethro Tull, illetve néhol az ős-Judas Priest szellemisége köszön vissza most is a négy angol fickó dalaiból, sok ikergitáros témával, alkalmasint folkos-akusztikus hangszerezésekkel, kellemesen barátságos ének-dallamokkal – mindezt egyfajta ünnepélyes, emelkedett hangvétellel tálalva. Utóbbira magyarázat lehet a tagság vallásos meggyőződése, ami ugyanakkor a bibliai ihletettségű szövegek mellett sem fordul át mindenáron

meggyőzni akaró szájbarágásba. Összességében azért most egy cseppet tempósabb, lendületesebb benyomást kelt a lemez (főleg az első felében), mint az utóbbi pár nekifutásuk, de ezzel együtt sem érzem nagyon másnak vagy többnek ezt az anyagot az elődeinél. Az I Lament/Run The Race kettős önmagukhoz képest kimondottan vehemensen indítja az albumot, és a karcosabb vonalat erősíti később például az Elocus is. Aztán kicsit visszafogottabb vizeken evez az egyszerre torzított és akusztikus gitáros The Demon Within, a Racing Forwards vagy a Heavy Load, míg a rövidke Elixir egy teljes egészében akusztikus-folkos kis átvezető darab. A hat és fél percre rúgó Healing Power zárja a műsort a maga epikus-ünnepélyes mivoltával – hangulatában ez különösen megkapó.

Saját kis világát ezúttal sem reformálta meg a Wytch Hazel, de a dalok minősége okán ezt voltaképpen nem is rovom fel nekik. Fesztiválon, délutáni verőfényben már volt szerencsém látni a zenekart, jöhetne most egy hangulatos, emberközeli kis klubbuli is. Ez a zene oda való igazán. ■

„A Wytch Hazel egy olyan 'időkap-szula' jellegű zenekar, akik nálam is betaláltak – más területet fed le a zenéjük, mint pl. a King Witché ugyanebből a Hangpróbából, de ugyanaz igaz rájuk: széles skálán, jól kapcsolódnak a hőseikhez, a hőseinkhez, és így a hozzám hasonlókhoz is.”
– Gáti Viktor / 9

„Folkos Iron Maiden. A Witch Hazel olyan, mintha nem 2011-ben, hanem legalábbis 1983-ban alakult volna. Valamiért azonnal hallatszák, hogy ez nem csupán a zenéről szól Colin Hendráéknak. Ez egy életforma a britek számára, és ez a fajta önazonosság nekem mindig is tetszett!”
– Pintér Miklós / 9

„Feelings retrock, amit kimondottan jól esik hallgatni! Csípem az ilyeneket, ha jól játsszák, márpedig a Wytch Hazel frankó!”
– Szénégető Richárd / 8

„Na, ez valami érdekes időutazás. Nem csak, hogy ős-hard rock/heavy metal, de a folk hatások miatt is. Nem tudom, mennyire autentikus ez így 2025-ben, de hogy nem terem minden borkorban efféle zene, az tuti.”
– Uzseka Norbert / 8

„Amellett, hogy érezni a lemezen a kísérletezőkedvet, a zenekar maximálisan tiszteleg a '70-es évek klasszikus rockműfajai előtt. Megint csak azt tudom mondani, amit már sok album kapcsán említettem, hogy alkalman-ként elég az egyszerűség oldaláról megfogni a dolgokat ahhoz, hogy egy jó anyag szülessen, és nem kell mindent túlkomplikálni, túlpolírozni.”
– Zubor Olly / 8

„Ha létezik reinkarnáció, akkor megvan Phil Lynott! A kérdés csak az, hogy szüksége van-e erre 2025-ben az embereknek?”
– Gyuricza Ferenc / 7

„Elég lapos és színtelen retro, keresztény témájú hard rock. Na, nem a Deep Purple vonalon, hanem sokkal inkább a Blue Öyster Cult vagy a Wishbone Ash világában alkotnak.”
– Cselőtei László / 5

„Értem én, hogy Thin Lizzy meg epikusság, de ez akkor is nagyon lagymatag.”
– Kiss Gábor / 5

ASHES OF ARES

NEW MESSIAHS

8

KIADÓ: ROAR

ÍRTA: GÁTI VIKTOR

Az Iced Earth legsikeresebb korszakának aranytorkú énekese, Matt Barlow, egy rövidebb ideig szintén Jon Schaffer csapatát erősített Freddie Vidales gitáros/bőgős és az újabban ismét mozgolódó prog/power/thrash metal kiválóság Nevermore nagyszerű dobosa, Van Williams által 2012-ben életre hívott Ashes Of Ares jó ideje legutóbbi nélkül működik, már amikor... A kettes és hármas albumot ugyan még Williams vendégeskedésével vették fel, jelen korong rögzítését viszont már nem vállalta az ütős, helyette a meglehetősen ismeretlen Kyle Taylor ült be a cucc mögé.

A dallista végére került Elton John-feldolgozással együtt majd' egyórás negyedik lemez érdemi változást nem hoz zeneileg a korábbiakhoz képest, vagyis továbbra is alapvetően direkt, karcos heavy/power metal az uralkodó, rendre finom, apró ötletekkel, amelyek több helyütt szerencsésen kiemelik a kompozíciókat a középzszerűségből. A feszes riffmunkát és persze Barlow dallamait dicséret illeti, a baszszusgitár helyenként szintén villant párat, Van Williams jelenlétének hiánya azonban némiképp érezhető – de legalább jobban szól a dob, mint az Emperors And Foolson, az kritikán aluli volt. A legjobb dalok számomra a moz-

galmas Infection Deception és a bluesosabb karakterű The Hawk And The Dove, amelynek érzelmes éle a „telefonvakuzós” líra Keep On Walkin’ reflexiójának is tekinthető. Ugyancsak muszáj megemlíteni az ökölrázós Two Gravest és a vele párba állítható From Hell He Rides single-t, elsősorban erős hangulata okán – melynek fő felelőse megint csak Matt mester.

A borító jól passzol a hanganyaghoz: mogorva, feszültséggel teli, démoni és nincs túlbonyolítva. Nekem elsőre a tech-thrash fenomén Toxik Think Thisének frontja ugrott be róla, amely nagyon hasonló témát dolgoz fel vizuálisan, habár egy kicsit más perspektívából. A hangzás viszont a fent említetteken túlmenően több ponton olyan már megint, mintha a víz alól vagy egy zárt dobozból szólna a cucc; de legalább a keverés jobban sikerült, mint legutóbb, amikor rémesen szét voltak csúszva, és értelmezhetetlen helyekre „mászta el” a hangszerek.

Közel sem makulátlan a produkció, sem művészi, sem hangtechnikai szempontból, viszont a New Messiah's ezzel együtt szerethető, a póre előadásmód és Barlow – az idő előrehaladtával – egyre kopottasabb hangjával együtt. ■

„Az Ashes of Ares eddig sosem tudott felnőni nálam az Iced Earth szintjére. Ezzel a lemezzel viszont tettek egy komoly lépést hozzá.”

– Kiss Gábor / 8

„Matt Barlow még mindig az egyik kedvenc heavy metal énekese és amíg arra várok, hogy újra egyesítsék erőiket Jon Schafferrel, addig hallgatjuk a New Messiah'st. Ez bivaly lemez, kicsit szegényes hangzással, de semmi nem tragikus természetesen. Ha a rajongást levonom, lehet, egy ponttal kevesebb ideálisabb lenne, de rajongom, szóval maradjon csak ennyi.”

– Szénégető Richárd / 8

„Imádom ezt a zenekarnevet és persze Matt Barlow férfiass, igaz metalorgánumát. És a zene is méltó, veretes amerikai power metal. A riffek és a ritmusozás rendben van, de a szólózás lehetne erősebb. Az helyenként kifejezetten amatőr jellegű. De szerencsére nem tolják túl.”

– Cselőtei László / 7

„Már csak Matt Barlow orgánuma és dallamai miatt is elkerülhetetlen párhuzamot vonni az Iced Earth és az Ashes Of Ares között. Ebből az összehasonlításból pedig a karcosabb dalai ellenére is vesztesként kerül ki az új zenekar. Valószínűleg annnyival kevesebb ez, mint amennyit Jon Schaffer tudna hozzátenni.”

– Gyuricza Ferenc / 7

„Az Elton John-feldolgozás (And The House Fell Down) bátor dolog, de kísérletezés helyett inkább jó minőségű hagyományörzést hallunk. Annak nem rossz, mást kár is lenne várni tőle!”

– Pintér Miklós / 7

„Habár Matt stílusa és hangja védjegyszerű, a zene mégsem IE-jellegű túlzottan, összességében karcosabb és néhol thrashesebb itt a műsor. Korrekt US power anyag ez, bár közvetlen elődje engem jobban elkapott.”

– Schmidt Péter / 7

„Vannak itt meglepő megoldások, de a zöme inkább az, amire számítani lehetett.”

– Uzseka Norbert / 7

„Ez a lemez nekem kicsit olyan, mintha raw prog-metalt hallgatnék. Gondolom, a cél pont az volt, hogy minél élőbb, nyersebb legyen az egész anyag, mindamellett, hogy a vokális szövegekben való váratlan megoldásoktól (lásd. az egészen magas kórusokat) a spontaneitás is a jellemzői közé kerüljön.”

– Zubor Oly / 7

SCARS ON BROADWAY

ADDICTED TO THE VIOLENCE

8

KIADÓ: WARNER
ÍRTA: KISS GÁBOR

Mivel nagyon úgy tűnik, hogy a System Of A Down már örökre inaktív marad, ami az új zenék megjelentetését illeti, a rajongóknak jelen állás szerint be kell érniük a tagok mellék- vagy tulajdonképpen mára főzenekarrá vált egyéb projektjeivel. Ezek közül pedig a gitáros, Daron Malakian bandája, a Scars On Broadway az, amely a legtöbbet adhatja a tábornak. Napnál is világosabb, hogy anno a SOAD Mezmerize/Hypnotize album-kettősén is Daron dominált már, ami nem csak abban nyilvánult meg, hogy nagyobb teret kapott énekesként, mint korábban, de a zenei oldal is az ő előretörését mutatta. Nyilván a Scars On Broadway is ezt a vonalat vitte tovább később. Nagyon mondjuk ők sem iparkodtak, hiszen az első lemez még 2008-ban jött ki, azt 2018-ban követte a Dictator, most meg itt van végre a harmadik, Addicted To The Violence címmel. És bár a SOB bemutatkozása óta bő másfél évtized telt el, a sztori lényege nem sokat változott.

Daron nem tud, és nyilván nem is akar kibújni a bőréből, így a zenében ugyanúgy megvan-nak a systemes megoldások – mind az ének-, mind a gitártémákat nézzük – ahogy korábban, de mégis más az összkep, mint az anyazene-karnál volt. Szóval kellemesen systemes az Addicted To The Violence, de azért egyértelműen Scars On Broadway, ha érted, mire gondolok. Kicsit poposabb, kicsit lazább (vagy ha úgy tetszik, felhígítottabb), énekeleg meg sokkal egydimenziósabb, de összességében mégis nagyon jó. Ha egymás mellé tesszük Daron és Serj Tankian szólómunkásságát, számomra egyértelműen a gitáros felé billen a mérleg nyelve, és ez az új album kapcsán is simán kije-

lengethető. A Scars On Broadway 2025-ben is a súlyos gitárokba és időnként mániákus csomagolásba burkolt, ragadós popdalokban utazik, és továbbra is remekül csinálják.

A lemez tökéletesen indul a Killing Spreevel, majd a szójátékos Satan Hussein simán az egyik legjobbuk a teljes munkásságot tekintve is. A The Shame Game kezdéséről nehéz lenne nem az Aerialsre asszociálni, az énekdallamok meg olyanok, mintha '70-es évek folk/country zenekarai ihlették volna őket. A Destroy The Power satu egyszerű riffelése ellenére is marha jó, és Malakian affektáló, rá jellemző ritmizálású éneke is abszolút feldobja.

A fickó nyilván nem jó énekes, viszont dalszerzőként kétségtől kiemelkedő, és refréneket, énekdallamokat írni is nagyon tud, ahogy azzal is tisztában van, mit és hogyan képes ezek közül előadni. Persze egy olyan énekes-zenével, mint Tankian, egész más dimenzióba tudtak emelkedni anno, de ha meg tudod szeretni Daron vokalizálását, akkor a Scars On Broadway is simán hozhatja azt a bizonyos, régóta hiányolt feelinget, köszönhetően az olyan daloknak, mint a Your Lives Burn vagy a remek rifet könnyed refrénnel kombináló Imposter.

Az utolsó három dal viszont kicsit leülteti a korongot, amiért kár, mert ha ezek nem egymás után érkeznének, sokkal jobban érvényesülhettek volna. Így, nagy tételben viszont kicsit sok a ragadós melankólia.

Serj nélkül természetesen nem tudja pótolni a SOAD inaktivitása miatti hiányt a Scars On Broadway, de a maga részéről Daron Malakian mégis mindent megtett ennek érdekében. Én pedig kifejezetten hálás vagyok neki ezért. ■

„Csak két hangot hallgatsz belőle és azonnal rávágod, hogy ez biztos valami System Of A Down-téma. És annyiban nem is tévedsz, hogy a bandát Daron Malakian, a System gitárosa alapította. Kb. 10 évente kiad egy albumot. Ez a harmadik. A sajátos ritmusok és énektémák miatt nagyon eredeti, könnyen felismerhető. Én ezt nem bírnám sokáig hallgatni, pedig alapvetően jól ki van találva.”

– Cselőtei László / 8

„Kicsit olyan érzésem van most, mint Jerry Cantrell legújabb lemeze kapcsán volt: ahogy az akár egy Alice In Chains-albumnak is megtenné, úgy Daron Malakian friss dobása sincs messze egy teljes értékű SOAD-anyagtól. Szerethető cucc, bár a katarzis ezúttal elmarad.”

– Gáti Viktor / 8

„Malakian is minimum 20 éve volt újtó igazán, ezzel együtt a mai mezőnyben ez egy üdítően érdekes-változatos anyag, ami nem is tisztán a SOAD-hagyatékból akar megélni. Viszont az ének sajnos közel sem olyan karakteres.”

– Uzseka Norbert / 8

„Azt hiszem, egy új System of a Down-albumra régóta (hiába...) várakozó rajongók nem lőhetnek mellé ezzel a hanghordozóval. Daron Malakian le sem tagadhatná, hogy ezeket a dalokat alpból Serj Tankian vokáltémái mellé/alá szánta. De igazából az sem ront az összképen, hogy végül nem a SOAD frontembere énekelte fel azokat...”

– Zubor Olly / 8

„Annyira tipikusan Malakian, hogy akár System Of A Down is lehetne. De nem az. Sajnos. Csak egy minden tekintetben gyengébbre sikerült pótlék.”

– Gyuricza Ferenc / 7

„A System of a Down és a tagok egyéb dolgait mindig körülvette egy fura, idegeskedős aura. Ezzel a pulzáló, gyomorösszerántós feszültséggel a Scars on Broadway esetében sem tudok megbirkózni.”

– Pintér Miklós / 6

„A SOAD nem volt rossz annak idején, az egyik utolsó olyan újtó hangzású banda voltak, akik mainstream sikereket tudtak aratni. A SOB a gitáros Daron Malakian csapata, a zenén hallatszik is az ottani kötődés, de valahogy annyira nem tud magával vinni mégsem. Az ének pedig kimondottan irritáló.”

– Schmidt Péter / 6

„Biztos megvan ennek a szépsége, de nekem ez nem igazán áll össze. Zeneként is nehezen értelmezem, egy-egy daltól eltekintve, de hozzá kell tennem, az SOAD-val is így vagyok/voltam mindig is.”

– Szénégető Richárd / 5

FIT FOR A KING

LONELY GOD

10

KIADÓ: SOLID STATE RECORDS
ÍRTA: CSELŐTEI LÁSZLÓ

Nem tehettek róla, metalcore-rajongó vagyok. Szeretem, ahogy ezek a zenekarok megszólalnak, ahogy a dalokat összerakják, arányosra, gördülékenyre, ugyanakkor izgalmasan változatosra, ahogy telepakolják az énektemákat érzelmekkel. És persze, ahogy mindeközben egészen brutálisan tudnak zúzni.

A Fit For a King nagyjából azzal a hullámmal érkezett a színtérre, amellyel a metalcore műfaj igazán megindult a világhírnév felé. A Killswitch Engage már mutatta, sőt bizonyos fokig ki is taposta az utat, amelyen az olyan fiatalabb bandák elindultak, mint például a Miss May I, az Of Mice And Men vagy az Architects.

Már az első dalban megmutatják az arány-érzéküket és dalírói kvalitásaikat. A Begin the Sacrifice alapriffje hajaz az Architects legendás Animals dalának témájára, de aztán szépen elfordul önálló irányba. Tanítanivaló, ahogy felépítik a nótát. Ahogy megmutatják a dal gerincét adó motívumot, majd visszavesznek és egy szintetizátoros/billentős résszel, valamint finom, érzékeny ének dallamokkal pihentetnek, hogy aztán fokozatosan kibontakozzon

a lényeg, jöjjön a torzított gitáros bridge, majd pedig a monumentális, hörögve/üvöltve előadott refrén.

A receptet jól variálják, vannak egészen erős váltások is, mint például a The Temple-ben, ahol a szinte lírai részeket kegyetlenül intenzív, torzított gitáros/üvöltős énekkel megfajelt szekciók követnek.

Az egészben az a jó, hogy sosem feledkeznek meg arról, itt nem zenei ötletek egymás után rakosgatásáról van szó, hanem dalokról, amelyeknek fonala, sztorija, dinamikája van. Az is jó, hogy a végtelenül durva zúzás mellett értenek a líra nyelvén is. A Between Us egy finom, csupa dallaménekes, szépen épülő darab, amely egy hatalmas refrénben csúcsosodik ki.

Az is tetszik, hogy összefogottan, tömören fogalmaznak. Van néhány, csupán két és fél, három perces szám is, mégis hiányérzetem. Minden ott van, ami kell, hogy a mű komplett egész legyen, nincsenek a részletek az unalomig ismételve. Ebbe a csoportba tartozik az Exinction, a Monolith és a Blue Venom is.

Ez egy jó érzékkel megfajelt, igényesen összerakott anyag. Nem nagyon találok kivétne-
valót benne. ■

„Annak ellenére, hogy a szívemet és a lelkeket még mindig a régisulis death metal dolgok nyugtatják meg a legjobban (a Sanguisugabogg októberi lemezét például kifejezetten várom), a Fit For A King új albuma is bizonyítja, hogy a (sokak által átkozott) metalcore műfajban is születhetnek igazán klassz anyagok.”
– Zubor Olly / 9

„A Fit For A King új albuma jó példa arra, hogy bár Dunát lehetne rekeszteni a metalcore zenékkel, de mindig akad egy-egy olyan nagylemez, ahol igencsak kitolódnak a műfaj határai.”
– Gyuricza Ferenc / 8

„Súly, dallamok, popos részek, metal. Bírom ezeket a turmixokat. Van, aki jobban csinálja ezt, de a Lonely God ettől még egy b*szó lemez, ami működik és szerethető, több pedig nem kell.”
– Szénégető Richárd / 8

„Modern deathcore/alternatív metal Texasból. A Lonely God helyenként pusztító és apokaliptikus, ahogyan a címadó dal totál beteg klipje is. Szimpatikus csapat, de a dallamos dolgok nálam átlélik azt a bizonyos, sokszor emlegetett határt.”
– Pintér Miklós / 7

„Metalcore, nagyjából. Meglehetősen nagy szélsőségeket járnak be az arcok, a ragadás-csöpögős ének dallamok és a pitbullszerű acsargás között. Összességében dalközpontúbbak, mint a hasonszőrű vonalon ügyködő Born Of Osiris, és jobban is szól a lemezük – ezek miatt egy ponttal többet is ér nálam a Lonely God.”
– Schmidt Péter / 6

„A paneles modern metalcore 'magasiskoláját' hozza a FFAK.”
– Gáti Viktor / 5

„A metalcore-ral pont úgy vagyok, mint a blues-zal: jobbra jobb lehet játszani, mint hallgatni, de van néhány, ami még nekem is átjön. A FFAK nem annyira. Amikor épp belefáradnék a konstans ordításba, jön egy langyi ének dallam, de tényleg a '80-as/'90-es évek fiúbandái stílusában, és akkor kérem vissza az ordítást. Vagy inkább csak lekapcsolom.”
– Uzseka Norbert / 5

LORD OF THE LOST

OPUS NOIR VOL. 1

8

KIADÓ: NAPALM RECORDS

ÍRTA: KISS GÁBOR

Igazán nem vádolhatóak azzal a Lord Of The Lost-os srácok, hogy tényleg üldögnének a babérjaikon. Legutóbbi nagylemezük, a 2022-es Blood & Glitter megjelenése óta megjárták az Eurovíziós Dalfesztivált, kiadtak egy dupla feldolgozáslemez, meg rögzítettek egy élő anyagot Wackenben.

Most pedig itt van az Opus Noir, ami a maga 11 tételével mindössze az első része annak a lemeztrilógiának, ami gyakorlatilag már összeállt a műhelyükben. Szóval ezerrel pörög a gépezet, szerencsére azonban a fokozott tempó nem jár együtt minőségromlással. Az Opus Noir simán hozza a tőlük megszokott színvonalat, megközelítésében viszont egészen más, mint elődje anno. Míg a Blood & Glittert szándékosan egy vastag gitárokba csomagolt poplemezzé gyúrták, addig az Opus Noirral határozott hátraarcot csinált a csapat. Az új anyagra egyértelműen jellemző a „vissza a gyökerekhez” megközelítés, és ugyan ez nem jelenti azt, hogy a ’80-as évek popzenéjének hatásai teljesen kivesztek volna dalaikból (elég csak meghallgatni a nyitó Bazaar Bizarre-t), most kevésbé szembe ötlőek az effajta megoldások.

Sötétebb, morózusabb 2025-ben a Lord Of The Lost, és nekem jól is esik, hogy ezúttal ezt

az oldalukat domborították ki. Ráadásul itt-ott új ízek is kerültek a főzetbe: a klipesített I Will Die In It-ben például van egy rész, ami akár főhajtásként is felfogható a Gojira munkássága előtt, de a Feuerschwanzcal közös Lords of Fyre-ben felbukkanó folkos dolgokat se nagyon lehetett hallani korábban tőlük. Érdekesség még az amerikai csellóművész, Tina Guo felbukkanása az egyébként kifejezetten súlyos Ghostsban, meg a Within Temptationnel közösen elkövetett Light Can Only Shine In The Darkness is. És az is jól áll a csapatnak, amikor szimfonikus metalt játszanak. A Moonstruck kifejezetten erős ezen a vonalon, de az Anna Maria Rose énekesnő vendégszereplésével rögzített The Sadness In Everything is tök jó.

Igazán gyenge pillanatot nem is tudnék mondani az anyagról, csúcspont viszont bőven akad: a már említett I Will Die In It, a vérbeli goth sláger My Sanctuary meg a különböző hangulatokon átvezető zenei utazásként is aposztrofálható Things We Do For Love számomra mindenképpen ilyenek.

Ahogy a zenekar imidzse és mondanivalója, úgy muzsikája is abszolút karakteres és kiforrott. Azért pedig, mert saját világukon belül most épp sötétebb vizekre eveztek, tőlem biztos nem fognak egy rossz szót sem hallani. ■

„Ők az a banda, akiknek mindig voltak kiváló dalaik, de tartósan sosem tudtak megmaradni nálam. Aztán jött a Judas, ami teljesen belehabarodtam, majd el is múlt a szerelem. Ehhez képest az Opus Noir első része egy több mint kiváló anyag! Ismét azt érzem, innen csak feljebb van ennek a csapatnak!”
– Szénégető Richárd / 9

„Több aspektusból nem érzem magaménak a LOTL-ot, mint jelenséget, de pusztán a friss dalokat és az eddigi albumokat tekintve tagadhatatlanul egy meghatározó kortárs bandának számítanak.”
– Gáti Viktor / 7

„Körülbelül 50 ember előtt játszottak, amikor először láttam őket, s már akkor érződött róluk, hogy van bennük valami plusz, ami ki fogja őket emelni abból az eklektikus gót/industrial közegből, ahonnan indultak. Népszerűség tekintetében be is váltották ezt a reményt, zeneileg viszont még nem érzem, hogy csúcsra járatták volna a gépezetet. Most sem, szerintem több van bennük, talán még jobban el kellene engedniük a képzeletüket.”
– Gyuricza Ferenc / 7

„Rajongó most sem lett belőlem, de érzékelem, hogy nem csak muszáj alapon összedobált elemekből farigcsálnak pop-rock nótákat, van itt azért némi kraft is.”
– Uzseka Norbert / 7

„Ami az előnye ennek a hanghordozónak, az a hátránya is: a zenei sokszínűség. Már eleve a nyitónótán érezni, hogy itt a stílusok bizarr keveredésének lehetünk fültanúi, ahogy Chris Harms szinte rapper módon szállítja vokáltémáit a súlyos zenei részekhez. Még jó, hogy ez utóbbiakból, azaz a súlyos részekből azért nincs hiány, így én is könnyebben megbirkózom a néha eltúlozott muzikális szabadsággal.”
– Zubor Olly / 7

„Ha csak név nélkül megmutatják, erről akkor is megmondtam volna, hogy német. Sok minden van benne a germán alter/gót/indusztriális/metal vonulatból. Az ének miatt néhol kifejezetten rammsteines. Nekem elég átlagosnak tűnik.”
– Cselőtei László / 6

„Kicsit gótikus, kicsit indusztriális, kicsit elektrós, kicsit modern metalos – és nagyon német. Érdekes módon a kimódoltsága ellenére is talállok benne tetszetős részeket, míg más témák meg totál elmennek mellettem. Egyelőre hat pont azzal, hogy kéne még neki időt adnom.”
– Schmidt Péter / 6

„Bazaar Bizarre? Köszönöm, ennyi elég is volt! (Persze, látom-hallom, hogy a trilógia mekkora vállalkozás az az eurovíziósoktól.)”
– Pintér Miklós / 5

BORN OF OSIRIS

THROUGH SHADOWS

8

KIADÓ: SUMERIAN RECORDS
ÍRTA: PINTÉR MIKLÓS

Uniformizált világban élünk. Izzadva, erőlködve kutatjuk az igazán nagy egyéniségeket, keressük az újabb mesiasásokat, de csak nem akarnak előkerülni. Nem látjuk, kik lennének azok, akik földbe állítanák a nagyokat, letépnék a trikóikat, és azt mondanák: elég volt, innentől kezdve miénk a pálya! Az uniformizálódás, a tudás hozzáférhetősége valamilyen szempontból egy soha korábban nem tapasztalt, magasabb alapnívót eredményezett – a zenében is. Ma már olyan technikai színvonalon játszik egy random dörbenzorfi Youtuber, hogy az embernek leesik az álla. Hogy egyénisége nincs? Ja, azt nem lehet a napaliban vagy a kisházban megszerezni.

Ugyanazzal a problémával küzd a globális zeneipar, mint mondjuk a labdarúgás is. Mindenki tud mindent, amit könyvből meg lehet tanulni, de az a fajta zsványosság, ami mondjuk a zenészeket Ozzytól Lemmytől át Kurt Cobainig jellemezte, valahogy kiveszni látszik. És most ne csak első vonalas szereplőkre gondoljunk!

A Chicago egyik külvárosából származó Born of Osirisről ugyanez jutott az eszembe. Elképesztő, milyen ámulatba ejtő technikai tudással rendelkeznek a srácok – úgy fejtik meg a többszörösen zenei egyenleteket, mint a szomszéd néni a skandináv rejtvényt a Fülesben. Vasmag. Tanulni kezd. Páratlan vívó. Amire korábban azt mondtuk: progresszív, ma már alapfeltétel a metalcore- és deathcore-színtéren – tulajdonképpen szinte bármelyik ilyen banda stílusmeghatározásához oda lehetne biggyeszteni a jelzőt. A Born of Osiris azonban vállaltan teszi ezt.

A Through Shadows már a banda hetedik albuma. Nincs helyem összehasonlítani a korábbiakkal, de önmagában is annyi érdekes dolog hallható rajta, hogy érdemes inkább az

újra fókuszálni. Az óriássláger Elevate refrénjében hallható, paradoxonként értelmezhető, iszonyatosan fogós és egyszerű billentyűk a legzordabb technós-popos '90-es éveket idézik. Egyik pillanatban halálra idegesítenek, a másikban meg azon kapom magam, hogy magamban dúdolom őket. Számtalanszor leírtuk már: nagyon vékony a határvonal az újkori refrének ócska fiúbandákat idéző nyávogása és a befogadhatóbb, férfias dallamok között. A Through Shadows címadója, valamint a Spencer Chamberlain (Underoath) vendégszereplésével és szaxofonszóloival feljavított Activated például ilyen – miközben olyan gitározás megy a háttérben, hogy az valami döbbenet! Az elektronikus percengések jobbára hozzáadnak az összképhez; néha segítségül kell hívní a Waze-t, hogy az ember odataláljon a dalok végére – pedig alig hosszabbak 3-4 percnél. Ezeket a számokat kizárt, hogy próbaterebben rakták össze a fiúkl!

Kifejezetten ajánlott meghallgatni a sok elektronikával és jó fajta ugrálás ritmusokkal, valamint óriási refrénrel megpakolt In Desolation című felvételt. A Torchbearer hasonlóan értékes, szintén brutális energiával, indusztriális hatásokkal és egy csodás levezetéssel (lásd még: Transcendence). Rob Zombie munkái jutnak róla eszembe – kár, hogy nincs több hasonló irányváltás a lemezen!

Az elmúlt két év elvádlásai után megmaradt Born of Osiris-tagok (Ronnie Canizaro, Cameron Losch és Nick Rossi) kiváló lemezt mérnökösködtek össze. Néhány daluk a nyár legjobbjai között lesz majd, de különösebb változást nem vizionálok náluk karrierszinten. Ez egy 7,5 pontos lemez, amit jóindulatúan 8-ra kerekíték.

A zsványokat, az új kihívókat pedig továbbra is keressük! ■

„Djentbe hajló agresszív, progresszív metalcore. Az állandó témaváltások miatt kissé zaklatott az összkép. Rohadt jól zenélnek, de az album valamiért nem szól szépen (nagyon mesterséges a sound és nincs igazán alja) és ez sokat ront a művelésen. Mégis úgy érzem, ez az album még visszatér hozzám a jövőben.”
– Cselőtei László / 8

„Szimpatikus csapat volt mindig és ez most sem változott. Ha valahogy lehet jól modernizálni egy műfajt, akkor arra ez a lemez az iskola-példa. Út, mint a buszkerék!”
– Szénegető Richárd / 8

„Kevés ennyire szintetikus hangzású és hatásvadász bandát ismerek, mint a BOO. Másrészt, a technikai tudás vitathatatlan, és a megszilárdított rajongói bázis ezután is garantáltan stabil marad.”
– Gáti Viktor / 7

„Nagyjából ugyanazt érzem, mint egy hónapja a Fallujah új albuma kapcsán is. Borzasztó jó zenészek, valami elképesztő teljesítménnyel, de túl eklektikus, és szerintem egyben nagyon öncélú is ez a brutális mennyiségű témahalmozás.”
– Gyuricza Ferenc / 7

„Hasonló eszközkészlettel dolgoznak, mint mondjuk a Nest Of Plagues vagy akár a Watch My Dying, de mások az arányok. Nekem történetesen a két említett banda arányai sokkal jobban bejönnek. De jár a plusz pont azért, hogy a szaxofont nem merőben ötletszerűen és feleslegesen vetették be.”
– Uzseka Norbert / 7

„Alapvetően nincs bajom az elektronikus elemek megjelenésével a kemény zenében, de a Born of Osiris sokszor annyira túltolja ezeket, hogy nem is igazán hallom tőlük a húros szekció játékát. Ilyen alapon ez a lemez akár egyetlen zeneszerkesztő programmal is elkészíthetett volna, néhány besampleezett gitárhangzás felhasználása mellett.”
– Zubor Olly / 6

„Vége lesz-e valaha az iszonyatos túlerőltetésnek a műfajban?”
– Kiss Gábor / 5

„Baromira tudnak zenélni, nagyon technikás az egész, de a kevesebb több lenne, az agyam egyszerűen belebicaklik ebbe a témahalmozásba. Rádásul rettenet műanyag a hangzás, ami szintén nem könnyíti meg a hallgatását. Nekem sajnos nem jön át az üzenet.”
– Schmidt Péter / 5

BLACK MAJESTY

OCEANS OF BLACK

6

KIADÓ: SCARLET RECORDS
ÍRTA: SCHMIDT PÉTER

Hét év telt el az ausztrál Black Majesty legutóbbi albumának megjelenése óta – az Oceans Of Black már a nyolcadik nekifutásuk, és ahogy elődjénél, úgy sajnos most is a megfáradás jeleit vélem kihallani a bő órányi lemez dalaiból. Pedig a brigád jó néhány szimpatikus anyaggal indított a kétezres évek elején, egész jó érzéssel állítva be a zenei világot a korai Queensryche és Crimson Glory hatásai, meg a melodikus eurometal vonal virtuális határmegszgyéjére. Spanyolviasz-érzést mondjuk azok a korongok sem keltettek azért, ilyet nem állítanék, de mindkét irányból olyan elemeket tettek a magukévá és öntöttek saját dalokba, hogy jó érzéssel lehetett hallgatni őket.

Ez rogyott meg az előző korongnál, ahol ezt a kiegyensúlyozottságot feladva léptek el jóval határozottabban és egyértelműbben a kétlábdobos-gyorsulós, dallamos europower irányába – amivel sajnos nagyjából el is vész-tették a saját(nak mondható) hangjukat. Csap-nivalóan rossz anyagnak azért nem mondanám a 2018-as Children Of The Abyss, az erős túlzás volna, de az biztos, hogy összhatásában jóval szürkébb és arctalanabb lett elődeinél.

Nem tudom, minek volt köszönhető náluk ez az iránykorrekció, kardinális tagcseréről

például nem tudok beszámolni, de végső soron ez talán mindegy is. Pláne, hogy az új lemezzel is ezt a vonalat követik tovább, szóval a jelek szerint ők továbbra sem érzik problémának azt, amit én. Pedig az őstag John Cavaliere hangja például egészen figyelemreméltó, és van jó néhány nóta is, ami visszafogott tempóval, hangulatos akkordbon-tásokkal indul – hogy aztán hamar a sablonos, kétlábdobos melo-speed galoppozás vegye át a főszerepet. Teszem azt, az ígéretesen induló Hold On például egész biztató rajtot vesz, de aztán itt is bejön az arctalanul gyorsulós kalapálás. És több helyütt is így épül fel a dolog. Félreértés ne essék, lehet ezt jól és karakteresen csinálni, azonban az izmosabb Gamma Ray, Stratovarius vagy Angra anyagok árnyékban bizony nagyon fel kell kötni a gatyát ahhoz, hogy ezen a fronton tényleg maradan-dót lehessen alkotni. És ezt itt sajnos nem sikerült megugorni.

Nótacímek citálásába inkább nem kezdek most bele, maradjunk annyiban, hogy egy kvalitatási és előélete alapján többre hivatott banda meglehetősen beleszürküls albuma ez, ami akár sokkal jobb is lehetett volna a tempók és a riffelés változatosabb megformálásával. Talán majd legközelebb... ■

„Klasszikus power metal mesterkurzus Ausztráliából, igazi, jó értelemben vett gitáristenekkel. A szőlők annyira erősek, hogy egy külön EP-n is ki kellene adni őket. A Maiden/Priest/Dio trió és a himnikus hősiesség rajongóinak!”
– Pintér Miklós / 8

„Melodikus power/speed Ausztráliából. Már alaptól ettől van egyfajta bája. De a hasonszórú (értsd. kb. Helloween-jellegű) bandák között ettől függetlenül is simán megállja a helyét. Mondjuk, nem írnak történelmet, de annak, ami, teljesen megfelel.”
– Cselőtei László / 7

„Még ha nem is teljesen az én zeném, a borító és a lemezcím teljesen megvett. Jó sound, jó hangulat, korrekt dalok. Egyben sok a lemez, nem tudom, előveszem-e még valaha, de jól szórakoztam közben!”
– Szénegető Richárd / 7

„Másodvonalas power metal, a duplázó és a kommersz dallamok bűvöletében.”
– Gáti Viktor / 6

„Magamon is meg tudok lepődni, amikor egy-egy power metal albumot az elejétől a végéig örömmel hallgatom meg. Nos, az Oceans of Black nem ilyen. Nekem egy kicsit vérszegény, mind zeneileg, mind vokálisan, mind hangzásilag. Persze, nyilván nem lehet véletlen, hogy a banda már az x+1-dik albumánál tart, így alighanem az ősrájongók ezt a lemezt is örömmel fogadják majd.”
– Zubor Oly / 6

„Hiába szerethető és hiába népszerű ez a zenei stílus, ha milliónyi olyan zenekar van, akik ugyanezt a zenét sokkal jobban, hitelesebben játsszák. Nem nevezném kliséhalmaznak, de nem is áll távol tőle.”
– Gyuricza Ferenc / 5

„Minden szempontból abszolút középszerű.”
– Kiss Gábor / 5

„Azért lássuk be, hogy ez egy zseniális album lenne, ha 1985-ben jött volna ki.”
– Uzseka Norbert / 5

WARKINGS

ARMAGEDDON

7

KIADÓ: NAPALM RECORDS
ÍRTA: SZÉNÉGETŐ RICHÁRD

Már előre hallom, hogy adhatok erre több pontot, mint legutóbb arra a bizonyos lemezre... Nos, a válasz egyszerű: A Warkings az Armageddonon ismét bebizonyítja, hogy kell megcsinálni egy teljesen korrekt lemezt, egy belépő kategóriájú zenekarnak. Na, de mit is jelent ez pontosan?

Nemrég a Wind Rose esetében elmélkedtem arról, hogy ez a beöltözős, nagyon megkoreografált, színpadias megközelítés árt-e a műfajnak, vagy használ? Teljesen megértem, mikor valakinek a túltöltött körítés miatt nem szimpatikus a Warkings, vagy a Powerwolf, esetleg a gigashow miatt a Sabaton. Viszont egy fontos aspektust nem szabad elfelejteni: pont ezekkel a túltolásokkal húznak be új embereket a műfajba, akik majd adott esetben később felfedezik azokat a zenekarokat maguknak, akik kevésbé bazáriak.

Viszont ezen dolgok mellett adott még a zenei anyag is, amire szerintem a Warkings esetében nem lehet komoly panasz. Így, az ötödik lemezre már szerintem mindenki megszokhatta a szintén ezt a „szimfonikusokkal” dústított power metalt, ami nagyjából most is azt hozza, mint az előző lemezek. Elsőre

megijedtem a 14 daltól, de mikor kiderült, hogy ez valójában csak 11 (intro és két átvezető), akkor már barátságosabbnak hatott az összkép. Nem mondom, hogy így nem volt embert próbáló többször egyben letolni az anyagot, de ez már egy egészségesebb hossz. Nem azért volt nehéz, mert rossz lenne, sőt! Kimondottan jól megalkotott kis nóták ezek, amik remekül el vannak játszva, de túlságosan homogén az egész. Volt, hogy megnéztem, ez egy hosszabb dal, vagy váltottunk már a következőre? Nyilván ebben benne van, hogy az én fülem nem feltétlenül ehhez szokott, de akkor is. Míg mondjuk a hamarosan megjelenő, hasonló út felé tartó Hammer King esetében azért nem ennyire meredek a szitu, itt néha igen.

Kihangsúlyozom, ha valaki eleve zsigeri ellenszenvvel közelít a külsőségek és a körítés miatt a Warkingshez, nem az Armageddon lesz az, ami meggyőzi. Azonban ha most ismerkedsz a (power) metallal, meg úgy eleve a műfajjal, érdemes nekifutni az anyagnak, akár csak akkor, ha veteránként valami könnyebben emészthető, fogyasztható termékre vágysz, mert akkor tessék, megtaláltad. ■

„Beöltözős, jelmezes, álarcos, kardlóbáló melodikus euro power metál. Sok ilyen létezik. Ez egy viszonylag jó verzió. De hallgatni nem fogom.”
– Cselőtei László / 6

„Tökéletesen kidolgozott, könnyen befogadható mesezene gyermeki lelkiületű felnőtteknek és felnőttkorba belépő gyerekeknek.”
– Gyuricza Ferenc / 6

„A Warkings az a friss belépő banda a mai európai mezőnyben, amely szerepet korábban a Sabaton, majd a Powerwolf töltött be. A vizuális körítés fullra tolva, a zene műsimjo-szösszos eurometal, viszont legalább jól el van játszva és énekelve az egész.”
– Schmidt Péter / 6

„Egy újabb banda fújja meg a csatakürtöt! Csak az a baj, hogy mostanság annyi zenekar hív harcba, hogy én már abba is belefáradok. Ha pedig még a harci díszbe öltöztetett anyagukat is végig kell hallgatnom, utána nem árt kivennem egy-két nap szabadságot, hogy a fáradtságomat teljesen kiheverjem...”
– Zubor Olly / 6

„Ettől a kiadványtól tartottam a legjobban előzetesen az ehavi Hangpróbán. A kollégák elmondják majd, hogy miért jó ez a lemez, és ez így is van jól!”
– Pintér Miklós / 5

„Egy (újabb) felhígított Sabaton, egy 'friss és ropogós' kliséhalmaz.”
– Gáti Viktor / 4

„Szórakoztatóipari termék, bár nem vitatom, hogy ők maguk élvezhetik is, hogy így zenélnék.”
– Uzseka Norbert / 4

A LIVESOUNDS AGENCY BEMUTATJA:

BOTTOM ROW - THE MUSIC AGENCY - PROUDLY PRESENTS

HELLOWEEN

VERY SPECIAL GUEST

BEAST IN BLACK

40 YEARS

ANNIVERSARY TOUR

2025. OKTÓBER 26. PAPP LÁSZLÓ ARÉNA 19:00

WWW.LIVESOUND.HU * JEGYEK : WWW.EVENTIM.HU

ETERNAL ROCK

PRESENTS

FLOTSAM & TITSAM
+ SUPPORT
MONASTERY

I AM THE WEAPON SUMMER TOUR 2025

2025. AUGUSZTUS 16.
ANALOG MUSIC HALL 19:00

FLOTSTILDEATH.COM * LIVESOUND.HU

AN EVENING WITH

AS I LAY DYING

CELEBRATING THE 20TH ANNIVERSARY OF SHADOWS ARE SECURITY

2025. NOVEMBER 3.
BARBA NEGRA, 20:00

ASILAYDYING.COM

LIVESOUND.HU

GAUPA FYR

KIADÓ: NUCLEAR BLAST / MAGNETIC EYE RECORDS
ÍRTA: UZSEKA NORBERT / 8

Bár a svéd Gaupa 2018-ban adta ki bemutatkozó EP-jét, most hallottam rólok először (pedig '23 májusában játszottak Budapesten). Méghozzá a honlapunkon, ahol az új klipről szóló bejegyzésnek az alcíme ez volt: „Egy boldog zenekar”. Na, mondom, az érdekes, metal és boldog, mi lehet ez?! Valójában arról volt szó, hogy a friss minialbum vagy EP kapcsán ezt nyilatkozták: „Csak azt szeretnénk, hogy mindenki boldog legyen a zenekarban, és hogy nagyon jól érezzük magunkat, miközben együtt alkotunk.”

Mert hát akármennyi különféle hatás érvényesül is ebben a zenében (folk, stoner, pszichedelikus, progresszív rock/metal), a boldog jelző biztos nem jutna eszembe róla. Mégis örülök, hogy felkeltette a cikk a figyelmemet, mert egy igazán érdekes csapatot ismertem meg. A fő dalszerző-gitáros múlt évi kiválása óta immáron négytagú zenekar ugyanis, ha nem is teljesen egyedül, de mindenképp arra törekvőt művel. Fekete Zajra való cucc ez, mágiikus, elvarázsolt dallamokkal és témákkal, és Emma Näsund személyében egy olyan énekesnővel, akiből jó eséllyel hamarosan sokak kedvence lesz. A szőke hölgy ugyanis igazi jelenség, olyan hanggal, mellyel csak nagyon ritkán megy magasabb tartományokba, s nem is igazán mélyen dörmögő, ám ebben a középfekvésben nagyon kifejező és magával ragadó tud lenni. Hogy a FYR még nem hozza el az áttörést számukra, azt csak azért gondolom, mert a sok zenei kalandozás és mágia közepette igazán emlékezetes dallam csak elvétve akad.

A dudával dústított, nyitó Lion's Thorn olyan, mintha a Kyuss riffjeihez nordikus népzénet kevernék, avagy mintha korai Kari Rueslatten vagy Myrkur dalt játszana mondjuk az Alunah, és amennyire doom-stoner, annyira lebegős, tágas, szellős is a dal. A Heavy Lordban az elvarázsolt, furcsa ének Björkre emlékeztet, a nóta vége felé szinte ipariba csap át, de itt jelentkezik először a Tool hatása is, ami aztán a maradék két új nótában is jelen van. A Ten of Twelve szinte grunge/Tool módra indul (és az a hipnotikus téma végigmegy a dalon, magával ragadva a hallgatót), de ezen a ponton jut eszembe az is, hogy az olasz Messával is rokon a Gaupa. (Jó, egy kicsit a szintén svéd Avatariummal is, pár pillanatra erejéig.) A 8 percnél is hosszabb Elastic Sleep pedig szinte szimfonikusnak hat, de közben zajos is, és a csapat pszichedelikus oldala itt kap a legnagyobb teret.

Az EP hozzám került verzióján szerepel még két korábbi daluk egyben, stúdióban felvett élő verziója (Sömmen Febersvan Live at Monkey Moon), mely 11 percben nem is koncerthangulatot áraszt, inkább befordult, sokszor nagyon erősen folkos témafolyam, amit vagy nagyon unsz, vagy nagyon jól esik, hogy magával visz.

Az, hogy az EP a Nuclear Blastnál (is) jelenik meg, jelzi, hogy ők is látják a Gaupában a lehetőséget. Kíváncsi vagyok, a következő teljes albumra megjön-e, ami itt még hiányzik. Bár slágeres melódiák nélkül is nagyon szerethető zene ez.

LORD VIGO Walk The Shadows

KIADÓ: HIGH ROLLER RECORDS
ÍRTA: SCHMIDT PÉTER / 7

A bő egy évtizede aktív német Lord Vigo triója ezidáig amolyan epikusba hajló doom metállal vétette észre magát az undergroundban, leginkább hazai pályán aratva néminemű babérokat. Negyedik lemezükről, a 2020-as Danse De Noirról annak idején írtam is recenziót, viszont a 2022-es We Shall Overcome radar alatt maradván csúszott el mellettem. De meg fogom hallgatni. A Walk The Shadows ilyenformán már a

hatodik korong a sorban (meglehetősen termékeny a három muzsikuss), amelyen legnagyobb meglepetésemre a korábbról ismerős epic doom vonal gyakorlatilag teljesen köddé vált. Illetve - maradván a sötét oldalon - felváltotta ezt egyfajta darks, gótos, wave-es, posztpunk-orientáltságú zenei világ, amibe olyasfajta hatások is jócskán keverednek, amik érzésem szerint a '80-as évekbeli Rush és Saga irányából érkezhettek. Abból az érából, amikor a kanadaiak komolyabban is belemerültek a szintetizátorok és elektromos dobok adta új lehetőségekbe, az ezekkel való kísérletezésbe. Ez a hangzásvilág, keveredve a Sisters Of Mercy/The Mission hangulatú dark rockos témákkal, egy egész érdekes elegyet képez.

Nem mondom, hogy minden ponton minden úgy klappol, ahogy kellene, pár helyen érezni némi erőltetettséget, és a hangzás is kissé sifunituningos, de legalább a trió akart valamiféle fejlődést, előrelépést produkálni. Tény és való, hogy epic doom vonalon már megmutatták, ami bennük volt, ez a fajta szintis darkprogrock meg egész újszerűen hat. Nem csak tölük, de így, ebben a formában úgy en bloc is.

A Killing Hearts And Endless Nights romantikus wave/posztpunk pulzálása meglehetősen meredek a banda előéletének ismeretében, de maga a dal ennek ellenére mégis működik. A Servant Of The Darkban nagyon ott van a '80-as évek közepi Rush (a Red Sector A fő gitárátja konkrétan kiintete a dalból), a záró, 12 és fél perces El Hakimban meg aztán tényleg mindent hallhatunk, dark wave-től a szintis progrockig, fűszerezve mindezt komor harangkondulásokkal és különféle narrációkkal. Mondom, nem ül mindenhol száz százalékosan a dolog, pár helyen a kevesebb több lehetne, de összességében egész izgalmas ez a próbálkozás. Nagyjából olyan náluk ez a váltás, mint amit a Paradise Lost lépett meg a Draconian Times után a One Seconddel. Hogy mindennek aztán milyen visszhangja lesz majd, és hogy meddig viszik-fejlesztik tovább ezt az irányt, vagy esetleg nyomnak-e inkább egy hátraarcot, arra hamarosan fény derül.

OSI AND THE JUPITER Larvatus

KIADÓ: EISENWALD / ÍRTA: GÁTI VIKTOR / 9

Az Osi and the Jupiter egy ohioi székhelyű amerikai dark folk/neo-folk formáció, amelyet Sean Kratz alapított 2015-ben, a nevet pedig Kratz két németjuhász kuttyája, Osiris és Jupiter után kapta. Kezdetben egyszemélyes projektként működött az OATJ, később Kakaphonix cellista is oszlopos taggá vált, majd fokozatosan egy koncertképes kollektívává bővültek, a Larvatus pedig az ötödik LP a sorban.

A zenekar munkássága a pogány spiritualitás, az északi mitológia, a természeti világ időtlensége és a belső csőnd mélyen szakrális tereit tárja fel. Zenei világukban a tradicionális hangszerek (tagelharpá, talharpá, cselló, akusztikus gitár, harmonium) lassan áramló textúrákkal, éteri vokálokkal és minimalista hangszereléssel ötvöződnék. Bár a csapat gyökerei a neo-folk és az ambient határterületeire nyúlnak, zenéjükre gyakran alkalmazzák a ritual folk, heathen ambient vagy pagan drone meghatározásokat is. Ezek alapján köztűtük és a Wardruna, Forndom vagy a Heilung zenekarokkal okkal vonható párhuzam, ugyanakkor Kratzék egy bensőségesebb, elmélkedőbb atmoszférát építenek.

Az előd Stave album (2021) a kitartó fejlődés eredményeképp különösen kedvező fogadtatásban részesült nemzetközi szinten. 2023-ban a zenekar még a kiemelten rangos Roadburn Fesztiválon is fellépett (ahogy korábban pl. a Heilung vagy éppen a hasonszórú hangulatiságban utazó, magyar The Devil's Trade is), ahol szuggesztív élő előadásukkal további elismerést vívtak ki maguknak.

Számomra az efféle, különleges hangszerelésű, transzcendens magasságokat környékező zenék terén sokáig a román Negura Bunget volt a legnagyobb kedvenc, de a zenekarvezető Negru halálával és a banda feloszlásával valami megtört bennem, és nem igazán

SOKKOLÓ EXTRA

vettem fel újra a fonalat azóta sem. Az említett együttesek által előadott torzítómentes, lecsupaszított megszólalás csupán kivételes pillanatokban tudott igazán megérinteni és lekötöni, ám az Osi' olyasmi hangot tudott megütni nálam ezzel a folk/ambient eleggyel, ami egy teljesen egyedülálló tapasztalást jelent számomra, és szinte egycsapásra tett nyitottabbá az általa képviselt szintér irányába.

A Larvatus 39 perce egyszerre nyomasztó és felemelő, békés és felkavaró, s mégis, vagy éppen ezért képes biztonságot adni a háborgó léleknek és elmének – legalábbis ahogy magamon tapasztaltam. A monumentális nyitódal és az átlagos hosszúságúnak mondható, négyperces folytatás harmóniája után a Passage szűrős drone témája meglehetősen zord helyre visz, ám a Snake Healer énekkel megtámogatott közvetlensége és a Wild Host space-ambient lebegése, mint a lemez (számomra) legerősebb etapja, visszaállítja a „rendet”. A záró trió az előzményekhez hasonlóan egyszerű, ugyanakkor változatos megoldásokkal rukkol elő, melynek részeként a Lurking Beneath The Pines egy nagyon megkapó finálénak bizonyul.

Mi jöhet ezután? Várom az első személyes találkozást!

SWEEPING DEATH

Devotion To The Absurd Night

KIADÓ: UNHOLY FIRE RECORDS

ÍRTA: SCHMIDT PÉTER / 9

Egy közelmúltbeli fesztiválos élmény (lásd Iron Fest Open Air beszámoló) kapcsán ástam bele magam a bajorországi illetőségű Sweeping Death kiadványaiba, és mivel ezek legújabbika egészen friss, itt ragadom meg az alkalmat, hogy felhívjam erre, meg úgy egyáltalán a zenekarra az érdeklődők megtisztelő figyelmét. Merthogy maximálisan megérdemlik ezt.

Két EP és két nagylemez a 2016-ban indult brigád eddigi termése, ezek legfrissebbje a 10 trackes, 47 perces Devotion To The Absurd Night. Már élőben - akkor még szűz füllel -, meg aztán az albumaikat hallgatva is feltűnt, milyen jó érzékkel alkotnak kompakt, koherens dalokat különféle egymással nem feltétlenül szomszédos közelségben levő zenei hatásokból merítve. Hogy kik jutnak eszembe? Hát pl. a '86-'88 körüli Metallica, a korai Psychotic Waltz, a Mercyful Fate, a Hades, a Mekong Delta, a Depressive Age, a John Arch-érás Fates Warning, az Anacrusis, a Sanctuary, vagy akár a pár éve sajnálatos módon feloszlott In Solitude. Így vagy úgy, de leginkább észjárásban-megközelítésben ezek mindegyikével rendelkeznek valamiféle rokonsággal - a végeredményként hallgatható Sweeping Death-muzsika pedig nem más, mint a szó eredeti értelmében vett progresszív metal. Van még ilyen, ha ritkán is.

Az ésszerűség határain belül megtekert, néhol kicsit thrashes, másutt dallamosabb, itt-ott pedig egészen elszállós témákból építkeznek az új nóták, amik felett egy sajátságosan kesernyés, fanyar atmoszféra lebeg. (A Travis Smith nevével fémjelzett, tőle cseppet sem tipikus borítókép tökéletes vizuális lenyomata ennek.) Van egyfajta jólesően életszerű ráspolyossága a produkciónak, és ugyanez áll a frontember Elias Witzigmann orgánumára és vokalizálására, azzal a megkötéssel, hogy emberünk ezzel együtt is rendelkezik a kellő dal-lamérzékenységgel.

Az intelligensen megcsavart gitárjáték ugyancsak figyelmet érdemel (Márkus Heilmeier és Simon Bertl), mint ahogy Tobias Kasper okos és izes dobolása sem elhanyagolható tényező. Engem teljesen magukkal ragadtak ezzel a tíz nótával, a pontszámom csak azért nem maximális, mert úgy érzem, hogy egy (vagy több) ennél is nagyobb dobás lehetősége még simán bennük van. Érdemes tehát meghallgatnod ezt az albumot - utána pedig, ha tetszett, ajánlom az előzmények felfejtését is. Ugyan kicsit még több thrashes felhanggal, de a banda hangzásvilága lényegében már a debüt EP-n határozott formát öltött, azóta pedig csak egyre jobbakké, kiérleltebbek lettek. Nem lennék meglepve, ha ismertség tekintetében pár év múlva már sokkal előrébb tartának. Nagyon megérdemelnék. ■

SZELLEMHISTÓRIÁK AZ INTÉZETBŐL

Új albumán dolgozik minden idők egyik legismertebb heavy metal előadója, a horrorsztorik nagymesterének is nevezett King Diamond. A várhatóan Saint Lucifer's Hospital, 1920 címet viselő nagylemezt eredetileg már ez év végén szerették volna kiadni, ám a felvételek különböző okok miatt csúsztak, így most az tűnik valószínűnek, hogy közel két évtizeddel a legutóbbi stúdióalbum, a Give Me Your Soul... Please után, jövő év elején jelenik meg az új korong, ami ráadásul egy trilógia első fejezetét is jelenti egyben. A Magyarországra is visszatérő King mester erről személyesen nyilatkozott magazinunknak.

SZÖVEG: GYURICZA TAMÁS MARCELL · FOTÓ: ZENEKARI ARCHÍVUM

Egy ideje már szó van arról, hogy készülöben van az új King Diamond-album, aminek nemcsak a tervezett megjelenési ideje módosul folyamatosan, de időközben a címe is változott. Mit lehet tudni most a konkrét tervekről?

„Eredetileg valóban az volt a szándékunk, hogy az új album még idén megjelenik, ehhez azonban a nyári fesztiválturnénk előtt el kellett volna készülnünk stúdiófelvételekkel, ami különböző okok, például betegségek miatt nem sikerült. Most az a terv, hogy rögtön az európai koncertek után felvesszük a hiányzó dalokat, így valószínűleg jövő év tavaszán lesz a megjelenés. A címről pedig már 2019-ben kimondtuk, hogy az nem The Institute lesz, ahogy eredetileg terveztük, mivel a történet, amin dolgoztam, szintén folyamatosan változott, bővült. Egy trilógiát fogunk kiadni, ennek lesz első része a Saint Lucifer's Hospital, 1920. Már a másik két albumcím is megvan a fejemben, ahogy a teljes sztori is összeállt, de még sok munka lesz vele.”

Mióta dolgozol ezen a történeten?

„Már évek óta. Az alapötlet már nagyon régóta megvan, maga a sztori azonban folyamatosan bővült, ezért is készül belőle trilógia. A covid is hátráltatta a munkákat, hiszen éppen belekezdtem egy stúdióépítésbe, amikor beütött a pandémia. Egy új stúdiót kezdtem kiépíteni a saját otthonomban, hogy a legjobb minőségben tudjak mindent megcsinálni idehaza. Ne csak dalokat tudjak írni itthon, de a stúdiófelvé-

teleket is el tudjuk készíteni itt. A pandémia idején azonban egy csomó mindent nem tudtunk időben beszerezni. Olyan eszközöket és technikai felszereléseket, amik abszolút nélkülözhetetlenek a felvételekhez.”

A tavaly bemutatott új dal, a Spider Lilly már ennek az új albumnak az előfutára?

„Igen. A klipet a tavalyi amerikai turné alatt vettük fel. Azokat a részeket, amik úgy néznek ki, mintha koncert közben készültek volna, valójában próbákon rögzítettük, az összes többi jelenetet pedig egy különleges helyen forgattuk. Egy régi, már bezárt intézetben, ami Philadelphiától körülbelül egy órányira található. Azt szerettük volna, hogy a Spider Lilly klipje hangulatában hasonló legyen, mint a Masquerade in Madness, ezért ugyanazt a céget kértük fel a munkára.

Ők javasolták helyszínnek ezt a régi intézetet, amit 1908-ban építettek, majd 1987-ben bezártak. Ez egy rettenetes hely. Hatalmas terület, sok-sok épülettel. Amiben mi voltunk, azt Mayflowernek hívták, és több filmet is forgattak ott, köztük szellemvadász történeteket is. Igaza volt a filmeseknek, ez a legkísértetesebb hely Amerikában, de a top 3-ban biztosan benne van. Amíg bent tartózkodtunk, végig éreztem valaminek a jelenlétét a levegőben. Szerintem biztosan több szellem is volt ott, s végig követtek bennünket.

Az intézet vezetője is egészen különös alak volt. Hatalmas kulcsosmot hordott

az övén, legalább ötven kulcs lógott le róla. Amikor kijött elénk, azzal fogadott bennünket, hogy a gyerekek ma nagyon aktívak. Eleinte nem értettük, hogy miről beszél, de aztán rájöttünk, hogy az ott lakók szellemeit hívja gyerekeknek. Az intézetnek több, mint kilencezer lakója volt, nagyrészüik gyermek, akiknek több mint a fele ott is halt meg.

Képzeld csak el, több mint ötezer ember van ott eltemetve, vagyis ez egy igazi kísértetjárta hely, tényleg egy szellemvadász intézet. Az igazgató figyelmeztetett is bennünket jó előre, hogy lesznek furcsa dolgok, amiket nem hinnénk el, ha saját magunk nem tapasztalnánk meg őket. Sok mindent láttam már, s nincs bajom a kísértetekkel, de mikor beléptünk az ajtón, tíz másodpercig nem voltam képes levegőt venni. Nem azért, mert furcsa szag lett volna, vagy ilyesmi, hanem valóban volt ott valami fojtogató. Azt mondta az igazgató, ez Cain, aki szereti fojtogatni az embereket. Azt kérte, mondjuk el neki, hogy kik vagyunk, és miért jöttünk. Mondjuk el, hogy nem akarjuk az otthonát háborgatni, és akkor talán nem lesz ránk mérges.”

Voltak más ehhez hasonló élményeid is?

„Amikor végeztünk a felvételekkel, az igazgató megkérdezte, hogy szeretnék-e látni még valamit az intézetből. Miután az ott lakó gyerekek szobáit szívesen megnéztem volna, felvitt a harmadik emeletre, ahol egy Emily nevű kislány élt. Ahogy mentünk felfelé, egyre nehezebb volt a járás, végül

„AZ ÚJ KING DIAMOND-SHOW
INKÁBB HASONLÍT NAGYON LÁTVÁNYOS
MOZIELŐADÁSHOZ, MINTSEM EGY
HAGYOMÁNYOS KONCERTHEZ. EGÉSZEN
MÁS A HATÁSA, MINT EDDIG VOLT. ”

iszonyú szúrás, rettenetes fájdalmat éreztem a csípőmben, mindkét oldalon. Az utolsó pár lépest felfelé a lépcsőn alig tudtam megtenni. Biztos voltam benne, hogy ez is természetfeletti dolog, hiszen semmi baja a csípőmnek, minden nap lépcsőkhöz futok fel, s le, bármiféle probléma nélkül. Itt azonban meg kellett állnom pihenni, mielőtt a folyosó végén lévő szoba felé továbbmentem volna. Amikor hazaértünk, elővettem olyan szellemvadász videókat, amiket ezen a helyen készítettek. Kiderült, nem én vagyok az egyetlen, aki ilyet érzett, mások is ehhez hasonló természetfeletti dolgokról számoltak be. Volt, akinek a háta fájdukt meg, egy másik ember nem tudott felegyenesedni, s olyan is akadt, akinek le kellett feküdnie az egyik szobában, mert egyszerűen nem tudott továbbmenni. Szerintem vissza fogunk még menni oda, és további klipeket is forgatunk ott.”

Miről fog szólni az új album, s miről maga a trilógia?

„Az egyelőre még titok, de szerintem a már megjelent dalok alapján részben lehet rá következtetni. Egy nagyon izgalmas történet lesz. Képzeld el egy rettenetes helyet, ahol nagyon furcsa, természetfeletti vagy borzalmas esetek történnek az ott lakókkal. A Spider Lilly egy különösen fontos dal lesz az albumon, ezért nagyon sokat el is mond vele kapcsolatban. A trilógia első része magáról az intézetről szól, ahol ezek a szörnyű dolgok történnek. Most egy másik dal, a Lobotomy videóklipjének forgatására készülünk, ez szintén sokat árul majd el a teljes történetről. Ez egy nagyon nehéz dal, amit nagy kihívás lesz élőben előadni.”

Vannak további dalok is, amikről beszélhetsz, esetleg címet említhetsz velük kapcsolatban?

„A Saint Lucifer’s Hospital, 1920 albumhoz egy kivétellel az összes dalt megírtuk már. Lesz egy hatperces dal, aminek Thoughts of an Inmate a címe. Egy gyönyörű intróval indul, kicsit olyan stílusú, mint amit az Abigail albumon szereplő Black Horsemen elején hallasz. Persze, magának az albumnak is lesz intrója, ami az Under the Surface címet kapta.

Aztán ott vannak a The Nun és a Faceless című dalok, ezek szintén majdnem teljesen készen vannak már, csupán pár apró simítás van még vissza velük kapcsolatban. Lesz egy Electro Therapy című dalunk is, amit már játszottunk is a tavalyi amerikai turnén, ezt 2019-ben írta Andy (*LaRoque, gitáros*). Lesz egy olyan dal is, ami a The Institute címet kapta, de továbbiak is vannak, amik szintén elkészültek, csak abban nem vagyok biztos, hogy fel is kerülnek majd az albumra. Ilyen például a Deep In The Darkness, 1920.”

A másik két fejezettel hogy állsz?

„Jól. Ahogy mondtam, az albumok címei már a fejemben vannak, a szövegek is kezdenek összeállni. A trilógia második része sötétebb lesz, gótosabb, továbbá egy kicsit sátánistább is. Ez a trilógia minden szempontból hatalmas projekt lesz, de nagyjából már megvagyok vele.”

Ahogy te is mondtad, a trilógia első albumának néhány dalát a tavalyi amerikai turnén már megismerhetted a közönség. Ezt a műsort hoztátok át Európában is?

„Igen, a legtöbb európai helyszínen is nagyjából ugyanazt játsszuk, hiszen az amerikai közönség nagyon jól fogadta a show-t. Egy új dalt vettünk csak ki a programból, az Electro Therapyt, mert az még nem volt teljesen kész.”

Mit kell tudni még az új King Diamond-showról?

„Nagyszerű előadás lesz, több maszkcserével, és látványos fényekkel. Az amerikai turnénkon már merőben új fény- és vizuáltechnikát használtunk, amit áthoztuk Európába is. Ennek köszönhetően az új King Diamond-show inkább hasonlít nagyon látványos mozielőadáshoz, mintsem egy hagyományos koncerthez. Egészen más a hatása, mint eddig volt.

Nagyon fontos szerepet kapnak a dalok közötti átkötések, azok a hangok és vizuálok, amelyek nagyon sok mindent elmondanak az utánuk következő dalokról. A fényeknek és a vizuális technikának köszönhetően nálunk már egyszerre részesülsz koncertélményben, illetve egy lenyűgöző mozifilm keltette borzongásban. A fény- és vizuáltechnikusunk hihetetlenül profi munkát végzett, egészen bámulatos, amit összerakott.

Megújítottuk a hangzásunkat is, ott is sikerült szintet lépünk. Bárkivel beszéltem eddig az új show-ról, mindenki azt mondta, ilyen minőséget eddig még sosem látott tőlünk. A színpad felépítése egy kissé ahhoz hasonlít, mint amit a Mercyful Fate-koncerten már láthattatok két éve. Ez is több emeletből áll, a felső része ráadásul mozog. Nem veszélyes, de azért lehet érezni, főleg akkor, amikor a dobok felett állok. Ez a színpad nemcsak a látvány miatt érdekes, hanem a kontroll miatt is, hogy halljam magunkat. Úgy alakítottuk ki a színpadot, hogy bármelyik részén állok, a hat beépített sztereóállomás miatt tökéletesen hallom a többiekét is, és saját magamat is.”

Nem is használsz fülmonitort?

„Nem, én a régi módi megoldásoknak vagyok híve. Készítettek számomra egy speciális fül dugót, még a King Diamond felirat is ott van rajta egy kereszttel, de mivel én nagyon hangosan énekelek a színpadon, így mindig gerjedt vagy zúgott, ezért nagyon hamar el is hagytam a használatát. Csak a hagyományos monitorokra támaszkodom.

Hat sztereóállomást alakítottunk ki, hármat lent, egyet az emelvényen, kettőt pedig oldalt. Ezek úgy lettek kiépítve, hogy ha bárkihez közelebb megyek, akkor őt a monitorból is jobban fogom hallani. Ha tehát úgy érzem, hogy jobban kellene hallamon valamelyik gitárosunkat azért, hogy tudjam, mikor ér véget a szólója, csak közelebb sétálok hozzá, és ennek az új hangrendszernek köszönhetően automatikusan többet fogok belőle hallani.

Ezek a technikai trükkök azonban nemcsak nekem segítenek, hanem a többieknek is. Ha például elromlik a fülmonitorjuk, akkor is hallani fognak mindent.”

Egy ideje billentyűs is van veletek a színpadon. Ez is azért van, hogy minél jobb legyen a megszólalás?

„Igen, de az is nagyon fontos, hogy ennek köszönhetően előre felvett sávokra sincs

szükségünk már, hiszen szinte majdnem mindent élőben adunk elő. A Voodoo alatti dob az egyetlen dolog, ami felvételről megy.”

Ez a show már az új albumhoz készült?

„Még nem egészen. Jelen pillanatban egy köztes állapotban vagyunk. Valaminek a végén, és valaminek a kezdete előtt. Már játszunk dalokat az új albumról, többet is, valamint a színpadi díszletünk is ahhoz kapcsolódik, de az igazi nagy változás csak azután jön el, ha már valóban megjelenik a Saint Lucifer's Hospital, 1920.”

A tavalyi amerikai turnén még Myrkur volt a háttérénekes, az európai koncerteken viszont újra Eline Hel Pyre lesz ott veletek, akivel már több alkalommal is dolgoztál együtt, és aki jelenleg a Nervosa tagja. Miért hívtad vissza őt, talán nem voltál elégedett Myrkurral?

„Nem erről van szó, Myrkur sajnos nem tudott velünk jönni. Szeretett volna, és mi is szívesen dolgoztunk volna tovább vele, de van valami betegség a családjában, ami miatt otthon kell lennie. Elina mindent ugyanúgy énekel, mint ahogy azt Myrkur tette. Myrkur minden beállítást megmutatott neki, át is beszélték az egész show-t, szóval, nem érzünk a váltással kapcsolatban semmi problémát. Ráadásul Elina hangja nagyon hasonló az enyémhez, ami igencsak meglepő.”

Ha már szóba hoztad a hangodat, hadd kérdezzek rá: adottság vagy hangképzési technika kérdése ez a magas hangfekvés?

„A kettő együtt. Tudod, az a legérdekesebb ebben, hogy most, ahogy öregszem, még könnyebben boldogulok vele. Az egyetlen dolog, amire szükségem van, hogy karban tartsam a hangomat, az a méz. A turnén minden nap mézet eszem. Egy fél kanálnyit leöntök a torkomon, és csak hagyom, hogy magától csússzon le. Mézet eszek akkor is, amikor a színpadon maszkot váltok. Ugyanígy leengedem a torkomon, s amíg lecserélem a maszkot, illetve megigazítom a sminkemet, addig szép lassan legördül a nyelőcsövemen. Nagyjából ennyi az egész.

Ezen kívül kemény cukorkát szoktam még enni. Nem elrágom, hanem elszopogatom. Amikor a koncert után megyünk a szállodába, az odáig vezető úton bekapok kettő, vagy inkább három szemet, ezek segítenek abban, hogy rendbe jöjjön a torkom, ha egy kicsit be lennék rekedve.”

Egészségileg teljesen rendben vagy? A korábbi szívproblémák nem jelentkeztek újra?

„Szerencsére nem, a bypass műtétém óta teljesen jól vagyok. Volt azonban ezzel kapcsolatban egy nagyon csúnya sztorim, amiről nem nagyon beszéltem eddig, talán csak két ember tud róla, de neked elmondom.

A tavalyi amerikai turnén történt velem egy komoly fájdalommal együtt járó baleset. Mindjárt a turné második állomásán leestem a színpadi emelvényről. Két emeletnyi magasságot zuhantam, rá a térdeimre, s még az egyik bokámat is majdnem eltörtem. Az emberek persze semmit nem vettek észre belőle, hiszen koromsötétben történt, és a színpad hátsó részében, viszont iszonyú fájdalommal járt. Ennek ellenére folytattuk a koncertet, majd magát a turnét is, mintha mi sem történt volna.

Igen ám, de a lábaim egyre rosszabbak lettek, a bokáim pedig bedagadtak, annyira, hogy fel sem tudtam húzni a bakancsot. Kénytelen voltam kórházba menni, ahol viszont félrekezeltek. Szerencsére az orvosom, akivel folyamatosan tartottam a kapcsolatot telefonon, ezt rögtön felismerte, és azt mondta: azonnal jöjjenek el onnan, különben meg fognak ölni. Attól félt, hogy kiújulhat emiatt a szívbetegségem. Így repülőre ültem, s azonnal hazamentem. Ennek viszont a saját orvosom sem örült olyan nagyon, hiszen szívbetegséggel nem

tanácsos repülőre ülni, de szerencsére nem történt baj.

Ő aztán megállapította, hogy semmi baj a szívemmel, csak az esés, valamint a téves diagnózis okozta a problémáimat. Két nap alatt meg is gyógyultam, és tudtuk folytatni a turnét.”

A 2023-ban beígért új Mercyful Fate-albummal mi a helyzet? Az mikorra készülhet el?

„Párhuzamosan dolgozunk azon az albumon is, szintén a végén járunk már. Ha tényleg érdekel, beszélhetek egy kicsit erről is. Elővettünk egy régi dalt, amit még a Melissa albumhoz írtunk, de akkor mégsem vettünk fel. Most viszont teljesen újragondoltuk, átalakítottuk, és valószínűleg The Witch cím alatt ki is fogjuk hozni. Jelen pillanatban a King Diamond-album a fontosabb, aztán a Mercyful Fate-lemezt is szeretném befejezni. Amikor az elkészül, a Mercyful Fate is turnézni fog, és szeretnénk majd azzal a zenekarral is visszajönni hozzátok.” **HW**

ASHES OF ARES

Önálló identitás

*New Messiah*s címmel negyedik albumát készítette el a progresszív power metal irányzatához sorolt, 2012 óta működő amerikai Ashes Of Ares, amelyben két egykori Iced Earth-tag, az énekes Matt Barlow és a basszusgitáros, itt gitáron is játszó Freddie Vidales egyesítette erőit. A zenekarnak eleinte volt egy harmadik tagja is, a Nevermore dobosa, Van Williams, ő azonban hamar kikerült a képből, így a július 18-án megjelenő új albumot sem ő játszotta fel.

Gyuricza Tamás Marcell az Ashes Of Ares énekesével beszélgetett.

SZÖVEG: GYURICZA TAMÁS MARCELL
FOTÓ: KIADÓI ARCHÍVUM

A mikor indultatok, a hangod és az énekhangok miatt sokan fogalmaztak úgy, hogy az Ashes Of Ares tulajdonképpen olyan, mint ha egy új Iced Earth lenne. Szerinted sikerült mára önálló identitást teremtetek magatoknak?

„Szerintem igen, és mindig is ez volt legfőbb a célunk. Én a kezdetektől úgy gondoltam az Ashes Of Ares zenekarra, mint önálló identitásra, miközben tisztában voltam azzal is, hogy a múltam és a hangom miatt elkerülhetetlen lesz az összehasonlítás, és sokan kapcsolatba hoznak bennünket az Iced Earth-szel. Ez bizonyos szempontból természetes is, hiszen sosem akartam letagadni a múltbeli dolgaimat, mint ahogyan a hangomat sem tudom megváltoztatni.

Amiben viszont különbözik egymástól a két zenekar, az a zenénk, a dalaink, a stílusunk és a dalszerzési módszerünk. Ebben a zenekarban egészen másként közelítünk a zenéhez, mint az az Iced Earth esetében történt. Itt sokkal jobban tudjuk érvényesíteni azokat a hatásainkat, amiket még az Iced Earth előtti időszakunkból hoztunk magunkkal, vagy egyéb munkáink révén szedtünk össze. Freddie-re például sokkal nagyobb hatást gyakorolt az Iron Maiden, valamint a korai metalzenekarok, mint az Iced Earth, rám pedig a thrash volt komolyabb befolyással, és szerintem ez érződik is az Ashes Of Ares dalain.

Ettől függetlenül vannak párhuzamok az Iced Earth és az Ares Of Ashes dalai között, amire az emberek szeretnek rámutatni, amivel sincs baj. Egyáltalán nem zavar, hiszen nagyon büszke vagyok az Iced Earthben eltöltött

„SOSEM FOGALMAZOK MEG DIREKT POLITIKAI ÜZENETEKET A SZÖVEGEIMBEN, MERT SOKAN FEGYVERKÉNT HASZNÁLJÁK ELLENÜNK A POLITIKÁT...”

éveimre, de nem akarunk egy új, vagy egy második Iced Earth lenni, csak próbáljuk önmagunkat adni.”

Azt mondd, mások a dalszerzési módszereitek, vagy másként közelítetek a zenéhez, mint az Iced Earth idején történt. Mit kell értenünk ez alatt?

„Például azt, hogy Freddie-vel közösen mi írjuk a dalokat. Általában valamelyikünk hoz egy riffet, egy bridge részt, vagy az énekdallamot, és onnan közösen megyünk tovább. Olyan is előfordult már, hogy Freddie hozott egy majdnem kész dalt, de azt kérte tőlem, hogy nézzem meg, mit tudnék hozzátenni, így végül teljesen átdolgoztuk. Arra is volt példa, többször is, hogy egy dalszöveg előbb készült el, mint a zene. A szövegeket mindig én írom, és aztán amikor elkészülök velük, odaadom őket Freddie-nek, hogy kezdjen velük valamit. Olyan is volt már, hogy kitaláltam valami egyszerű melódiát. Tudok gitározni, de nagyon alapszinten, ami arra jó, hogy ötletelgessek, de arra, hogy egy teljes dalt megírjak, egyedül már nem mernék vállalkozni. Ezeket a kezdetleges ötleteimet minden esetben Freddie dolgozza ki, mondhatjuk úgy is, hogy ő finomítja az én egyszerű témáimat. Mint ebből is látszik, nincs egyetlen jól bevált vagy sokszor kipróbált módszerünk arra, hogy hogyan írjunk dalokat. Ötleteket küldözgetünk egymásnak, hiszen nem egy helyen lakunk, hanem több órányi távolságra egymástól. Ő Arizonában él, én pedig Delaware-ban. Fájlokat osztunk meg egymással, de így is jól tudunk együtt dolgozni, abszolút működőképes ez a munkamódszer.”

Zenekarként tekintesz az Ashes Of Aresre, vagy ez inkább csak egy projekt?

„Ugyanúgy zenekar, mint bármelyik másik. A dalszerzők mi ketten vagyunk Freddie-vel, lényegében mi ketten csinálunk mindent, de vannak zenészbárataink, akiknek segítségével működtetjük a bandát. Albumokat készítünk és koncerteket adunk. Ezen az alapon az Iced Earth kapcsán is feltehetnéd ugyanezt a kérdést: zenekar volt-e, vagy csak Jon Schaffer projektje.”

Kik az album címében és magában a dalban is megjelenített új messiások? Politikai üzenetként kell értelmezni ezt a címet?

„Igen, lehet úgy is. Lehet politikai vagy csak szociális üzenete, ahogy érzed. Amikor

hallgatsz a dalt, akkor lesz igazán mondanivalója ennek a kifejezésnek. Az új messiás egy olyan ember, aki magas társadalmi pozícióban van, és befolyásolja az életedet. Ezek az emberek hajlamosak arra, hogy azt gondolják, hogy nemcsak hatalmat, hanem tudást is birtokolnak. Miután az emberek megválasztották őket, vagy csak azért, mert a gazdagságuk miatt erősebb befolyásra tettek szert, talán tényleg elhiszik, hogy amit gondolnak a világunkról, az mindenki számára előnyös és jó. Pedig ez nem így van, s egyáltalán nem igaz, hogy az új messiások alkotta elképzelések a világról mindenki számára hasznot hoznak. Sosem fogalmazok meg direkt politikai üzeneteket a szövegeimben, mert sokan fegyverként használják ellenünk a politikát, de szerintem mindenki érti, hogy mire akarom az embereket figyelmeztetni.”

A New Messiahs album valamennyi dala közvetett politikai üzenetet hordoz?

„Nem. Szerepelnek rajta dalok, amik szociális üzeneteket fogalmaznak meg, s vannak olyan mélyebb tartalmú szövegek is, amelyek inkább személyesek. Tudod, én abban hiszek, hogy bármit csinálók, az azért van, hogy segítsék másokon. Hogy jobb irányba menjenek a dolgok. Abban is bízom, hogy nagyon sokan vagyunk ezzel így, és ettől jobb lesz majd a világunk, hiszen mi jelentjük a társadalom erejét.

Ami a konkrét témákat illeti, itt van például a Where You Go. Ez egy szerelmespárról szól. Egy idő s párról, akik közösen élték le az életüket, és ott voltak a Titanicon. Amikor szembesülnek azzal, hogy itt a vég, nem esnek kétségbe, hiszen megerősíti őket a tudat, hogy ezen is együtt fognak kereszteszűlenni.

Van egy másik dal, aminek a szövegét egy Ghostiderről szóló képregény ihlette. Képregényfiguráról többször írtam már, nemcsak a saját kedvenceimről, hanem azokról is, akiket Freddie kedvel. Mind a ketten szívesen forgatunk képregényeket, s néha el is szoktunk beszélgetni róluk. Szóval több ilyen dalunk volt már, mondhatni, hogy ez is természetes az Ashes Of Ares történetében.

Aztán a saját gyermekeimnek is írtam egy dalt, abban pedig valami olyasmit fogalmaztam meg, hogy remélhetőleg pozitív módon alakítottam a szemléletüket, és hogy majd ők is ugyanilyen pozitívan fogják befolyásolni a saját gyermekeiket. Ebből is láthatod, hogy igen széles skálán mozognak a szövegek.

Vannak dalok, amelyek azt adják vissza, hogy mit gondolunk a saját társadalmunkról, s vannak olyanok, amiket a privát érzéseink, a privát világunk ihlettek, de akadnak olyanok is, amik arról szólnak, ami velünk történt. Szeretem ezt a sokszínűséget, szerintem nagyon fontos, hogy minden dalnak legyen saját egyénisége, ezért nem is tudnám elképzelni, hogy egy teljes albumon keresztül csak egyetlen témával foglalkozzak. Emiatt az Ashes Of Ares zenekarnak szerintem soha nem lesz konceptalbuma. Minden elismerésem azoknak, akik ilyen készítenek, hiszen elég bonyolult lehet egy jó konceptalbumot megírni, én azonban sohasem vállalkoznék ilyesmire.”

Bár a dobos Van Williams 2017 óta nem tagja a zenekarnak, de még az előző albumot, a 2022-es Emperors and Fools című nagylemezt is ő játszotta fel. Most nem volt lehetőségetek erre, vagy nem is akartatok már vele dolgozni?

„Örömmel vettük volna, ha most is ő játssza fel a lemezt, de ezt már nem tudta vállalni. Jeff-fel (Jeff Loomis, gitáros) az új Nevermore-dalokon dolgoznak, így egyáltalán nem lett volna rá ideje. Abszolút megértjük, hiszen mi is nagyon várjuk már, hogy milyen lesz az új Nevermore.”

Ki az a Kyle Tylor, akivel dolgoztatok?

„Freddie régi barátja, lényegében együtt nőttek fel. Ő is Phoenix térségében él, akárcsak Freddie, emiatt kényelmes megoldás volt őt választani. Kyle játszotta fel a 2020-as Throne Of Iniquity EP dalait is, és miután már akkor remek munkát végzett, ezért újra őt kértük meg. Nagyon boldogok voltunk, hogy ismét tudtunk vele dolgozni.”

Ezen az albumon is lesz néhány vendégszereplő, így például Todd La Torre, a Queensryche énekese. Őt melyik dalban hallhatjuk?

„Nos, ez elég vicces, mert hiába is keresed a hangját, nem fogsz rátalálni. Todd ugyanis nem énekel az albumon, hanem dobol. Készítettünk egy Elton John-feldolgozást, Todd azt játszotta fel. Talán te is tudod, hogy Todd dobosként kezdte a zenészi karrierjét, és még mindig nagyon jól

játszik. Világklasszis énekes, de ugyanolyan jó dobos is.”

Az hogy jutott eszetekbe, hogy Elton John-dalt dolgozzatok fel?

„Nem hirtelen ötlet volt, régóta terveztük már. Freddie szeretett volna egy ilyen feldolgozást, hiszen nagyon nagy rajongója Elton Johnnak, akinek tényleg rengeteg jó dala van. Tulajdonképpen ez meg is nehezítette a helyzetünket, hiszen egyszerűen nem tudtuk eldönteni, hogy melyik dalt dolgozzuk át. Végül a feleségem oldotta meg a dilemmát, aki szintén nagy Elton John-rajongó. A Spotify lejátszási listáján találtam ezt a dalt, az And the House Fell Down címűt, ami arról szól, hogy ne hagyj, hogy befolyásoljanak a függőségeid, és azok irányítsák az életedet. Mivel úgy gondoltam, hogy a szövege nagyon is passzol hozzánk, és zeneileg is teljesen rendben van, feldobtam Freddie-nek: mi lenne, ha ezt dolgoznánk át? Neki is tetszett az ötlet, így ezt választottuk.

Próbáltam az énekállamot egy kicsit más módon megközelíteni, mint ahogy Elton John csinálta, hiszen metal dallá kellett átalakítanom, miközben Freddie is dolgozott a zenén. Eszembe jutott, mi lenne, ha valami karaktert húznék magamra, és úgy énekelném el a dalt, hogy legyen neki valami sajátos kisugárzása. Van egy animációs Disney-mozifilm, az a címe, hogy A hercegnő és a béka. Abban van egy erős karakter, egy boszorkánydoktor, akinek nagyon, mély ijesztő hangja van. Nos, engem valamiért ez a dal nagyon erre a karakterre emlékeztetett. Beleképzeltem magam ebbe a szerepbe, és tudatosan arra törekedtem, hogy mély, rekedtes hangom legyen, ahogy a dalt énekelem. Saját karaktert akartam adni

neki. Úgy érzem, sikerült, aminek nagyon örülök.”

Már bejelentettétek, hogy ősszel az Iced Earth legendás albuma, az 1996-os The Dark Saga anyagával fogtok turnézni Európában, de a honlapon és a Facebook oldalatokon is csak néhány konkrét dátum szerepel ezzel kapcsolatban. Ez egy hosszabb turné lesz, vagy csak az a néhány görög és német koncert várható, amiről már tudni lehet?

„Hosszabb lesz, de még be kell tölteni az üres dátumokat. Szóval, nincs minden egyes koncert teljesen leszervezve, de dolgozunk rajta. Van egy ügynökünk, aki Görögországban él, ő szervezi a turnét, s még kell neki egy kis idő, hogy minden összeálljon. A legfontosabb koncert Németországban lesz, a Keep It True fesztiválon, aköré keresünk további lehetőségeket. Ha van valamilyen ajánlatod, ne fogd vissza magad, mert szívesen fogadunk minden felkérést. Játsszunk a Blind Guardian előtt, ami szintén nagyszerű lehetőséget jelent számunkra, de lesz egy telt ház as saját koncertünk is Athénban, oda már próbálunk foglalni egy második estét is. S ha minden igaz, van egy lengyel meghívásunk is. Szóval, szép lassacskán töltjük ki a helyeket.”

Azért önmagában ez még nem annyira sok, ha például egy magyar rajongótok meg szeretne nézni benneteket, akkor bizony elég sokat kellene utaznia...

„Ez valóban van, de hagyományos turnét nem igazán tudunk vállalni a munkahelyi elfoglaltságaink miatt. Mindketten dolgozunk, én rendőrtiszt vagyok, amiatt igen

nehéz lenne hosszabb időre elszakadnom itthonról, s Freddie-nek is van munkája. Huszonkét éve vagyok már felügyelő, nagy felelősséggel, így nem tudok több hét szabadságot kivenni. Ez bekorlátoz bennünket, mi nem lehetünk olyan sokat úton, mint a teljes munkaidős zenészek. Őszintén szólva, nekem is hiányzik a színpad, mert nagyon szeretek fellépni. Olyan ez számomra, mint a szerelem. Nagyon hálás vagyok minden pillanatért, amit zenével tölthetek, legyen szó akár koncertekről, akár stúdiómunkákról. S azért is hálás vagyok, hogy még mindig ennyi ember követ, és ennyien érdeklődnek irántunk.”

Kik alkotják az Ashes Of Ares közönségét?

„Egyértelműen a metalrajongók. Egy metalzenekar vagyunk, önálló identitással, saját dalokkal, de olyanok is vannak, akik az Iced Earth miatt kíváncsiak ránk. Változatos zenét játszunk, sok befolyás érvényesül a dalainkban, ezért nem tudnék egy olyan konkrét közönségréteget sem megemlíteni, akik tipikusan Ashes Of Ares-rajongók lennének. Igyekszünk olyan zenét írni, amit szeretnek az emberek, amitől egyre több rajongónk lesz. Szerintem csak jelent valamit, hogy már a negyedik albumunk készült el. Az emberek vevők ránk, és ez nagyon jó érzés. Persze, azzal sincs semmi baj, ha valakinek nem tetszik, amit csinálunk, hiszen nem vagyunk egyformák.”

Az előfordulhat, hogy a koncertjeiken, például a Keep It True fesztiválos fellépéseken az Iced Earth vezére, Jon Schaffer is felbukkan?

„Nem hiszem. Nem látom magam előtt annak lehetőségét, hogy bármelyik koncertünkön is ott legyen. Ne mond, hogy soha, de most semmi nem mutat ebbe az irányba.”

Jon nemcsak az egykori zenésztársad, hanem a sógorod is, tehát családi kapcsolat is van köztetek. Elmondanád, hogy mi van most vele?

„Megpróbálja rendbe hozni az életét. Nem merem biztosan állítani, de szerintem jól halad vele. Várom a napot, amikor Jon visszatér az Iced Earth élére, s nekikezd újra igazi zenét írni, mert az nemcsak neki tenne jót, de az egész világnak is.” **HW**

DRINK STATION

DRINK STATION ROCKS

Kedvenc bandád italai
Magyarországon a Drink Station
kínálatában.

DEPRESSZÓ

HUSZONÖT ÉV LELKESEDÉS

Eláruljuk a nagy titkot: már tokkal-vonóval a fiókban az új Depresszió-album! A srácok pedig, mint akik jól végezték a dolgukat, elmentek nyaralni. Immár negyedszázada a hazai metal színtér állócsillaga a zenekar. Rájuk lehet építeni: kiváló muzsika, rendszeresen érkező albumok, élvezetes élő bulik... a rajongóknak könnyű dolguk van. Halász Feri énekes/gitáros/dalszerző/zenekarfőnököt egy nappal a stúdiómunkák befejezése után, a nyaralás előtti órákban kaptuk el, hogy még idejében megtudjuk, mire számíthatunk a bandától a következő hónapokban.

SZÖVEG: CSELŐTEI LÁSZLÓ · FOTÓ: ROSTA A. MÁRK

Vannak azok a rocksztárok, akik totál szét vannak csúszva, zenélnek, buliznak, úgy nagy általánosságban azt sem tudják, merre az előre. És vannak azok, akik a kezükben tartják a sorsukat. Nekik sem kell a szomszédba menni egy kis feelingért, de azért a mindennapjaikban tudatosak, rajta tartják a kezüket a zenekar ütőerén. Nem a rocksztárságra, hanem a zenére koncentrálnak. Halász Feri az utóbbi tábort erősíti. Ha kell, laza, felmegy a színpadra és ezerrel zúz, de ha arról van szó, akkor jegyzetfüzettel a kezében ül a kiadóban, minden nap elvégzi a csapat körüli teendőket, hogy a gépezet egy pillanatra se álljon meg.

„Várj egy percet, itthon vagyok és be kell csuknom az erkélyajtót, mert nagy a zaj. Mikor költözne a szomszéd, ha nem szombaton késő délután?!” – jelezte Feri rögtön, ahogy becsatlakozott a messzengeres videóbeszélgetésbe.

Hol is van az otthon jelenleg?

„A XXII. kerületben lakom. Ezt a lakást még korábban, legénylakásnak vettem. Egy szép kis társasházban van. De bővülnénk családirag, szóval lehet, hogy változik majd a lak-címem.”

Ez sejtelmesen, de igen pozitívan hangzik! A zenekarral már 25 éve vagytok részei a hazai könnyűzenei életnek, de, legalább is, ha jól emlékszem, sosem szerepeltetek a médiában bulvárhírekkel. Az ilyen magánjellegű infókat mennyire szoktat megosztani a nagyközönséggel?

„Nagyon őszinte leszek. Semennyire sem szerettem volna a bulvársajtó része lenni. Ami nálunk magánélet, az okkal magánélet, nem szeretnénk kitergetni, ezzel szerepelni a magazinokban. Nekünk a zene, a szakmai hitelesség mindig sokkal fontosabb volt. Ez az egész zenekar erre épül. Bizony, sokszor jóval könnyebb lett volna valami kamu hülyeséggel

bekerülni a hírekbe és így ismertségre szert tenni. De ez nem mi vagyunk. Nagyon ritkán elmondunk a magánéletünkről ezt-azt a rajongóinknak, mert jól esik megosztani másokkal az ilyen jellegű örömeinket is. De ez sosem kérdés, vagy valami marketingcélzatú megnyilvánulás. Ezek éppen ezért nem a hivatalos zenekari Facebook-oldalon történnek. A mi egyéni oldalaink amolyan félig magán, félig hivatalos felületek.”

Arra van szabályrendszeretek, hogy ki milyen információt, mikor és hol osszon meg?

„Ha van valami hivatalos infó, például egy klipmegjelenés vagy egy turnébejelentés, akkor persze, van erről szó, de a zenekari kommunikáció túlnyomó részben a hivatalos oldalunkon keresztül történik. Van köztünk, aki azért nem annyira aktív a közösségi médiában. Egy időben gondoltunk arra, hogy sokkal tudatosabbak legyünk ebben a kérdésben, de hosszú távon azt látjuk, akkor a legjobb, ha mindez organikusán történik. Rockzenekarként egyébként is sokkal nehezebb érvényesülni a közösségi média világában. Mert – tényleg minden rosszállás nélkül, de – ha egy popénekesnő kitesz magáról egy bikinis fotót, és mellé leírja, hogy egyébként mindjárt jön az albumom, akkor rögtön kap egy csomó lájkot és megosztást. Mi nem tudunk és nem is akarunk bikinis fotókat kirakni magunkról!” *(nevetünk)*

Ma Magyarországon mennyire lehet rocksztárnak lenni?

„Én a magam példáján azt látom, hogy ha mondjuk elmegyünk turnézni, akkor, ha nem is egy A listás sztár szintjén, de megvan ez a feeling. Tehát, ha a saját közösségünkben vagyunk, akkor érzem a közönség szeretetét. Ha elmegyek egy koncertre szórakozni, akkor sokan odajönnek üdvözölni, közös fotót készíteni, beszélgetni, dedikáltatni. És ez alapvetően mindig azon a szinten mozog, hogy meg tudok maradni a tömegben a közönség között, mondjuk meg tudom nézni egy másik zenekar koncertjét anélkül, hogy állandóan másra kéne figyelnem.

Nyilván, amikor saját koncertünk van, akkor ez egy sokkal felfokozottabb dolog. Ilyenkor kereteket kell teremteni mindennek. Azért is, mert lehetetlen mindenkiel beszélni, fotózkodni, mondjuk egy fesztiválos rendezvényen akár több ezer emberrel személyesen kommunikálni. Muszáj a produkcóra koncentrálni, elvégezni a feladatunkat, amiért odamentünk. A hétköznapiakban viszont egészen normálisan tudunk élni. Az átlagembereknek itthon fogalma sincs arról, hogy kik vagyunk. Persze, a rockzene-rajongók felismernek minket, odajönnek hozzánk, de ez abszolút kellemes, tolerálható szinten mozog, jóleső érzés, amit mindnyájan tudunk kezelni.”

Te azok közé tartozol, akik élvezik a rajongók figyelmét, vagy sokkal inkább szeretnél észrevétlen maradni a hétköznapiakban?

„Én alapvetően örülök az ilyen dolgoknak. Jól esik, ha elismerően szólnak a munkámról, ha közvetlen visszajelzést kaphatok arról, milyen örömet tudtam okozni a zenémmel. Persze van, amikor nem vagyok abban a hangulatban, hogy hirtelen nekiálljak smúzolni, de tudom, hogy annak akivel találkozom, adott esetben mennyire fontos, hogy beszélhet velem, kifejezhesse az elismerését, a rajongását. És ezt mindenképpen tolerálni kell. Ugyanis jól tudom, fordított esetben nekem is jólesne mindez. Tudod, ezt a zenekart még mindig elsősorban a lelkesedés hajtja. Hiába régóta ez most már a munkánk és ezzel keresünk pénzt, a fő hajtóerőnk még mindig a lelkesedés, az a tűz, ami mozgat minket.”

Megfordítva a dolgot, lenne olyan rocksztár, akihez odamennél, hogy beszélj vele, közös fotót készíts?

„Amikor elkezdtünk nagyobb zenekarokkal együtt játszani fesztiválokon, akkor elfordult ilyesmi. Mindannyiunk kedvenc

gyerekkori kedvence a Korn. Amikor egy napon léptünk fel, akkor mi is megkérdeztük a menedzsmentjüket, hogy lehet-e találkozni velük, készíthetünk-e közös fotót? Amiből az lett, hogy egy egész napot együtt töltöttünk el a backstage-ben. Persze, csak akkor zavartuk őket, amikor láttuk, hogy ez nekik is jólesik, nem tolakodtunk. És nagyon jó érzés volt, hogy mennyire értékelték a társaságunkat. És meg is hálálták a hozzáállásunkat. Kizárólag nekünk engedték, hogy fotózkodjunk velük, kaptunk ajándékokat, csak a zenekar számára készült csuklószorítókat, több százezer forint értékű dobkiegészítőket. De abszolút értem azt is, ha valaki nem akar találkozni. Ezek a zenekarok hónapokig úton vannak, minden este meg vannak feszítve, egy turné nagyon kimerítő tud lenni. És az is igaz, hogy amikor ebben a közegben mozogsz, te is, ők is a backstage-ben élnek, akkor már nem pontosan ugyanazt jelenti egy kedvenceddel, egy rocksztárral találkozni, mint amikor egyszerű rajongóként történik veled mindez.”

„MI INKÁBB DOLGOZUNK TÖBBET, ÉS VÁLASZTJUK A NEHEZEBB UTAT, MINTHOGY VÁLLALHATATLAN KOMPROMISSZUMOKRA KÉNYSZERÜLJÜNK. SZERINTEM EZ EGY NORMÁL ROCKZENEKARI ATTITÚD.”

Külföldi bandáknál nagy divat meet & greeteket, speciális jegycsomagokat árulni. Ti éltek ezekkel a lehetőségekkel?

„Általában nem. Ennek elsősorban logisztikai okai vannak. Az időbe nem férnek bele ezek a dolgok. De a legutóbbi, jubileumi koncertek alkalmával azt gondoltuk, legyen meet & geet, legyen dedikálás. Igyekeztünk elég időt is fordítani rá. Az egész Barba Negrán át oda-vissza kígyózott a sor. Megható volt a hatalmas érdeklődés, de eléggé rohamtempóban kellett mindent csinálni, ami nem volt annyira jó.”

Most elmentek kicsit nyaralni, de mi történik majd utána? Minden részletet kidolgoztatok már az év második felére?

„Igen, a 25 éves jubileumi turné dátumait már bejelentettük. A két, év végi záró rendezvény részleteinek közzétételével még várunk, de minden más nyilvános. Ősszel lemezbe mutató turné lesz, hiszen már készen vagyunk az albummal, csak megjelenésre vár.”

Ezek szerint a végére értetek a stúdiómunkának?

„Annyira, hogy éppen tegnap volt az utolsó nap, amikor az anyagon még simításokat végeztünk. Most döntöttük el, hogy melyik dal melyik után jön, melyik hogyan induljon és fejeződjön be, mekkora szünetek legyenek az egyes nóták között. Tudod, sokan mondják ezt és nagyon igaz, hogy nincs befejezett lemez, csak abbahagyott! *(nevetünk)* Az ember ilyenkor mindig soknak érzi az elvégzett munkát, de mindig benne van az is, hogy még ezen is, azon is tudna tovább molyolni. De így, most visszatekintve az elmúlt időszakra, talán tényleg nem dolgoztunk soha annyit új albumon, mint ezen.”

Ez miért történt így? Csak azért, mert volt rá időtök, vagy mert az előző lemezt túl akartátok szárnyalni?

„VETTÜK A FÁRADSÁGOT, LEFOLYTATTUK AZOKAT A SZAKMAI VITÁKAT, AMELYEKRE SZÜKSÉG VOLT, HOGY SEMMI SE LEGYEN A SZŐNYEG ALÁ SÖPÖRVE.”

„Az az igazság, hogy az idő előrehaladtával egyre feljebb kerül az ingerküszöbünk. Tudod, már beszéltünk róla, hogy nem vagyunk az a zenekar, amely különböző marketingtrükkökkel próbálja eladni magát. Mi inkább dolgozunk többet, és választjuk a nehezebb utat, minthogy vállalhatatlan kompromisszumokra kényszerüljünk. Szerintem ez egy normál rockzenekari attitűd. Nekünk a zenei minőség a legfőbb fegyverünk.

Az előző album, pláne a körülményekhez képest nagyon jól sikerült, de rendkívül nehéz körülmények között született. Tudom, sokan úgy gondolták, hogy a zenészek a covid alatt úgy is otthon vannak, így aztán több idejük jut zenét írni. Csakhogy az íráshoz kellett volna egy kis inspiráció. De ha be vagy zárva a négy fal közé, akkor az igen ingerszegény környezet. Ráadásul a zenélés egy közös, kreatív folyamat a társaidal. A kijárási tilalom ezen sem segített.

Mindehhez hozzájött, hogy mindannyiunknak a feje tetejére állt a magánélete emiatt. Volt, akinek pozitív, volt, akinek negatív irányban. A befejező munkáknál a kliprendező eltörte a lábát, a grafikus felmondott túlterheltség miatt. Ami közbejöhethetett, az közbejött. Ez odáig fajult, ami még sosem történt meg velünk azelőtt, hogy a lemez megjelenési dátumot el kellett halasztanunk három héttel.

Hát, ezúttal azt akartuk, hogy semmi ne jöhessen közbe. Hogy minden szempontból nyugodtan, jó körülmények között tudjunk dolgozni és ezzel fejeljük meg az előző teljesítményünket. Hogy ez sikerült-e? Azt majd az idő és a rajongók döntenek el. Nekem is mindig kell egy kis idő, hogy objektíven tudjak tekinteni az aktuális munkára, de én most azt érzem, hogy ennyire egységesen erős lemezünk még nem született. Ritka, amikor az ember eljut odáig, hogy azt érzi, már úgy is jó lenne, ahogy addig megcsinálta, de azért nekifut még egyszer, hogy tovább dolgozzon a témán. Nem mondom,

megszenvettem, megszenvetünk ezért az eredményért, de biztos vagyok abban, hogy megérte.”

A dalírásra vagy a stúdiómunkára gondolsz inkább, a 'megszenvedést' illetően?

„Minden szempontból gondolom. Volt, hogy már késznek gondolt dalt szedtünk ízeire, mert nem éreztük benne azt a pluszt. De a hangzáson is folyamatosan csiszoltunk. Az mondjuk nagy segítség volt, hogy ezúttal mindenki aktívabb volt nótáírás ügyben. Sok jó ötletből tudtunk választani. És vettük a fáradságot, lefolytattuk azokat a szakmai vitákat, amelyekre szükség volt, hogy semmi se legyen a szőnyeg alá söpörve. Már csak azért se, mert tudjuk, hogy általában, ami mind a négyünknek tetszik, az megtalálja az utat a közönséghez is.”

Te mennyire érzed magad diktátortípusnak? Vagy inkább a demokrácia uralkodik a zenekarban?

„Már az elejétől úgy gondoltam, azt éreztem, nekem szükségem van társakra a zenéléshez. De talán régebben nekem volt tisztább képem arról, hogy mit is akarok, akarunk a zenekarral. Ezért az első három lemezénél én terelgettem a dolgokat inkább, azzal együtt hogy már az is közös munka volt. Aztán mindenki egyre inkább bele akart szólni mindenbe. Ezt a módszert sokáig tanultuk közösen. Viták mindig vannak, ez természetes. Ha nagyon döntetlenre állunk ezekkel, akkor általában én igyekszem átvágni a gordiuszi csomót. Szerencsére mindenkinél megvan a racionális belátás. Nem fogunk öltre menni egy nyomorult refrén miatt. *(nevetünk)* De nem is kell! A legfontosabb, hogy megmaradjon köztünk a jó viszony, hosszú távon is tudjunk együtt dolgozni. A zenekar az elmúlt huszonöt évet szinte ugyanabban a felállásban töltötte, így azt hiszem, jó úton haladtunk.” **HW**

Onslaught

Akik jókor voltak jó helyen

Negyven évvel ezelőtt szintre a semmiből robbant be az underground metal színtér élvonalába az angol Onslaught, amelynek *Power From Hell* című debütáló nagylemezét a mai napig a legjobb brit albumok közt tartjuk nyilván. Ugyan a zenekar számos tagcserét megélt, s volt egy hosszabb, 1991-től egészen 2004-ig tartó időszak, amikor nem is működött, és persze a csillaguk sem ragyogott mindig olyan fényesen, mint a korai időszakban, a *Power From Hell* album hírneve azonban cseppet sem fakult az eltelt négy évtized alatt. Olyannyira nem, hogy a gitáros Nige Rockett által vezetett zenekar a jubileum kapcsán úgy döntött, ismét felveszi legjobb régi dalait, s megspékelve egy klasszikus metal és punk dalok feldolgozásait tartalmazó második lemezzel, dupla kiadásban újra megjelenteti azt. A május végén ily' módon kiadott *Origins Of Aggression* albummal Európában turnézó Onslaught alapító vezetőjét egy osztrák klubban, a salzburgi Rockhouse Barban bírtuk szóra.

SZÖVEG: GYURICZA FERENC / GYURICZA TAMÁS MARCELL
FOTÓ: KOREY ROCKETT / KAREN GEORGE

A május végén megjelent új Onslaught dupla album első fele a klasszikus éra újrafelvett dalaiból állt össze. Miért döntöttetek úgy, hogy újra felveszíték a dalokat? Nem lett volna egyszerűbb remaster felvételekkel jelentkezni, mint azt nagyon sok, hozzátok hasonlóan jubiláló zenekar teszi?

„Nos, ez egy érdekes kérdés, és van is értelme beszélni róla. Eredetileg az volt a szándékom, hogy a teljes első albumot újravesszük, s ugyancsak Power From Hell név alatt ismét kiadjuk. Amikor ennek a híre eljutott egy olyan barátomhoz, aki elég meghatározó személy a zenei világban, felhívtam, és csak annyit mondott: eszembe ne jusson ezt megtenni, mert csak rosszat tesztek vele a zenekarnak. Mivel abszolút megbízom benne, megfogadtam a szavait. Ezért egy új tervvel álltam elő, mutassuk meg a világban, hogy honnan jött, mint is jelent az Onslaught, ezért nem az első albumot vettük fel újra, hanem a régi albumainkról válogattam össze egy teljes nagylemeznyi dalt, és azokból készítettük el ezeket az új felvételeket. Tulajdonképpen csináltunk egy best of albumot. Azért láttam értelmét ennek, mert lényegében minden album egy kicsit különbözik a többitől, s mindegyiken más az énekes. Így most van egy olyan albumunk, ami totál egységes képet mutat a zenekar karrierjéről. A második lemezre pedig olyan előadók dalaiból csináltunk feldolgozásokat, akik hatással voltak ránk. Olyan klasszikus punk- és metaldalok ezek, amelyek nélkül nem lett volna Onslaught.”

A régi rajongók nem kifogásolták, hogy új énekhanggal kapják a klasszikus dalokat?

„Semmi negatív visszajelzést nem hallottunk emiatt. Nagyon jó volt az album fogadtatása, több mint száz interjút adtam már a megjelenése kapcsán, és az újságíróknak is tetszett. Olyan hozzászólást is láttam a közösségi médiában, aminek írója kifejti, hogy nagyon utálja az újrafelvételeket, de amikor olvasta, hogy miért csináltuk meg mi a sajátjainkat, egészen más szemlélettel kezdte el hallgatni őket, s végül nagyon is bejöttek neki ezek a dalok.”

Mit gondolsz, annak idején minek volt köszönhető az Onslaught és a Power From Hell album sikere?

„Szerintem csak jó helyen voltunk jó időben. Az Onslaught korai éveiben rendkívül gyorsan történt minden. 1983-ban alapítottuk a zenekart, hardcore punk bandaként indultunk Bristolban, s rögtön az elején nagyon sok koncertet adtunk a városban. Szerencsére volt egy barátunk, aki koncerteket szervezett, ezért sok híres punkzenekar lépett fel ott, minket pedig rendre berakott eléjük, amiért persze nagyon hálásak voltunk neki. Ennek köszönhetően igen rövid idő alatt összeszedtünk egy elég erős rajongói táborot, amitől világszerte kezdett terjedni a hírünk.

Persze, akkoriban ez még nem ment olyan könnyen, mint most, hiszen nem volt internet vagy közösségi média, az emberek levelezés útján tartották egymással a kapcsolatot. Ma már elég furán hangzik, de akkoriban tényleg mindenki kézzel írta a leveleit. A zenefanatikus újságírók, akik a külön-

böző fanzineeknek dolgoztak, szintén leveleztek egymással, s ezekben a levelekben valószínűleg sokan megemlíthették a nevünket, mert hamarosan azt vettük észre, hogy a világ minden pontjáról elkezdett irántunk érdeklődni a sajtó. Amerikai sajtónak adtunk interjúkat, miközben akkor még nem jártunk az Egyesült Államokban, meg ilyesmi történtek velünk.

Aztán úgy másfél évvel a megalakulásunk után kaptunk egy ajánlatot, Bristolban alakult egy új kiadó, a Children Of The Revolution, s ők kerestek meg bennünket, hogy kiadnák a lemezünket. Már ez is hihetetlen volt számunkra, azt viszont álmunkban sem mertük volna gondolni, hogy a Power From Hell albumnak ilyen jó lesz a fogadtatása. Egyszerűen berobbant a színtérre, mindenki arról beszélt. Hamarosan kiadták Amerikában is, de kaptunk ajánlatot Brazíliából, s még egy csomó másik helyről is. Szóval mindenhol, ahol csak ismertek bennünket, és az albumnak tényleg hatalmas sikere lett.”

Mondhatjuk azt, hogy Angliában ti jelentetettétek a thrash előfutárát?

„Hmm, szerintem van ebben valami, hiszen 1984-ben, amikor a Power From Hell album dalait írtuk, a thrash még éppen csak kibontakozóban volt. Igen, szerintem az Egyesült Királyságban mi voltunk az

elsők, akik valóban thrasht játszottak. Persze, ott volt a Venom, akiknek a zenéjében szintén vannak thrash elemek, de azért az mégiscsak más volt.

Szóval, ez is adott egy nagyobb löketet nekünk, de nem volt benne semmi olyan tudatosság, hogy legyünk mi az első angol thrash zenekar, egyszerűen csak azt a zenét játszottuk, amit a magunkénak éreztünk. Ezért mondom, hogy jó helyen voltunk, s jó időben.”

Honnan merítettétek az inspirációkat?

„Elsősorban a Motörhead és a Discharge zenéjéből, ezt a kettőt mindenképpen meg kell említenem. A Motörhead hatását a mai napig ott érzem a Power From Hell album dalaiban. Ők már akkor nagyon nagyok voltak, s mi óriási tisztelettel tekintettünk rájuk.”

A mai koncerten, illetve a teljes európai turnén elég érdekes felállásban léptek fel, hiszen nincs itt veletek az énekesetek, David Garnett, és a szólógitáros is ismeretlen számomra. Minek tudható be az a speciális felállítás?

„Ne is kérdezd, kész rémálom volt az egész. Három-négy nappal a turné kezdete előtt az énekesünk azzal állt elő, hogy ő nem tud jönni. Szinte szóhoz sem jutottam, annyit tudtam csak kinyögni, hogy »hé, haver, ez most komoly?« Megjelent egy albumunk, ami köré igen jelentős turnét szerveztünk, és te az utolsó pillanatban azzal állsz elő, hogy mégsem jössz? Arra hivatkozott, hogy mentálisan nincs jól, amit megérték, de három-négy nappal egy olyan turné előtt kijelenteni ilyesmit, aminek sikerén rengeteg ember dolgozott, nem igazán fair.

Szóval, ott álltunk teljesen leforrázva, amikor hirtelen jött egy megoldási lehetőség. Az előzenekarunk, a Cryptosis turnémendezsere egy spanyol srác, Oscar Rilo, akinek van egy zenekara,

a Dark Embrace. Nos, amikor Oscar tudomást szerzett arról, hogy milyen helyzetbe kerültünk, s lehet, hogy a teljes turné elmarad, felhívta az ügynökünket, s felajánlotta, hogy szívesen beugrana a turnéra, mint az Onslaught énekese. Beszéltünk vele, elmondta, hogy nagy rajongója a zenekarnak, s még a hangja is jól illik a Power From Hell album dalaihoz. Úgy voltunk vele, hogy miért ne, hiszen nincs mit veszítenünk. Oscar négy nap alatt megtanulta a dalokat, és estéről estére egyre jobb teljesítményt nyújt. Tényleg jó döntés volt, hogy teljes bizalmat szavaztunk neki. És igen, van egy fiatal gitáros is a csapatban, Lewis Burrow, akinek egyelőre még nem tisztázott a státusza. Lehet, hogy teljes jogú tagként belép hozzánk, de az is lehet, hogy nem.”

Ez min múlik?

„Azon, hogy vállalja-e a turnézást vagy sem. Nagyon sok zenész inkább a hétévesi harcos üzemmód szerint működne. Szívesen mennek egy hétvégi napon valamilyen fesztiválra, de utána már utazniuk is haza. Egy komoly zenekar, mint az Onslaught esetében azonban ez nem működőképes modell, mi a folyamatos turnézás hívei vagyunk, ami azonban komoly megterhelést jelent, amit nem képes mindenki elviselni. Ez egy speciális életforma, rengeteg nehézséggel, lemondással jár együtt.

A gitárosunk, Wayne (*Dorman*) is ezért szállt ki. Az európai turné előtt volt pár koncertünk az Egyesült Királyságban, s akkor mondta, hogy ő ezt hosszú távon nem tudja csinálni. Soha életében nem turnézott előtte, de az énekünk, David sem. Lehet, hogy hiba volt bevinni őket a zenekarba, de mindkettőjüket tehetségesnek tartottam, és akartam adni nekik egy esélyt. Azt viszont nem mértem fel, hogy mentálisan elég felkészültek-e a turnézásra, pedig az Onslaught folyamatosan turnézik. Még a covid előtt, tíz év alatt öt, vagy talán még annál is több világ körüli turnén vettünk részt.”

Olyasmit el tudnál képzelni, hogy a Power From Hell album negyvenéves jubileuma kapcsán akárcsak egyetlen koncert erejéig összehívd az Onslaught eredeti felállását?

„Nem. Erre semmi esély, nem vagyunk jóban egymással.”

Az Origins Of Aggression album után lesz olyan nagylemez, amin valóban új dalok szerepelnek majd?

„Igen, ez a következő terv. Jelenleg turnén vagyunk, ezért most éppen nem tudok új dalokkal foglalkozni, de nagyjából egy éve dolgozom már néhány témán. Lassan haladok velük, mert egészségileg nem vagyok egészen rendben, egy hosszabb időt ki is kellett hagynom. Az elmúlt három év alatt volt két gerincműtetem, s három alkalommal operáltak rák miatt. Januárban tértem vissza, de még nem vagyok teljesen jól, jelenleg is lábadozom. Néha szédülök, egyensúlyzavaraim vannak, és a mozgásom is nagyon nehézkes. Ezért nem tudom intenzíven belevetni magam a munkába, egy új album viszont azt kívánná. Vannak riffjeim, dalszöveg részletek, címek, és ilyesmik, de legalább egy év kell még ahhoz, hogy egy teljes album összeálljon.”

Ezek szerint jövőre várhatjuk?

„Nem tudom, ez attól is függ, mennyit dolgozunk közben a koncertekkel. Most itt van ez a hosszú turnénk, aztán lesz néhány fesztiválfellépésünk, utána

viszont lesz két hónap szünetünk, ezért szeptemberben és októberben többet tudok majd az új dalokkal foglalkozni. Novemberben Ausztráliába megyünk, ahol még sosem jártunk, valamint Kínába, Japánba és Szingapúrba is. Ez az év eléggé leterhelte koncertekkel.

Jövőre lesz egy újabb európai turnénk, amiben remélhetőleg a kontinens keleti fele, valamint a Balkán is benne lesz. Olyan országok, mint Magyarország, Románia vagy Bulgária, mert oda most nem jutottunk el. Romániában és Bulgáriában többször is voltunk már, Magyarországon azonban még csupán egyszer, s az is nagyon régen volt már. Ha jól emlékszem, talán 2008-ban léptünk fel Budapesten. Túl sok minden nem maradt meg belőle, az viszont igen, hogy volt ott valaki, aki tüntetni akart ellenünk. Azt hiszem, azért, mert nem tetszettek neki a dalszövegeink, vagy valami ilyesmiért. A szervező figyelemztetett is bennünket, hogy készüljünk fel erre, de aztán nem történt semmi különös. Úgy tudom, bár a fickó megjelent a koncert helyszínén, de a rendezők szépen arrébb tessékelték, ezért nem sikerült megzavarnia azt.” **HW**

DORO

BOLDOGSÁG ÉS ENERGIA

Kevés előadó testesíti meg úgy a heavy metal szellemiségét, mint Doro Pesch. Miután lehengerlő energiájával felrobbantotta a Sweden Rock színpadát, lehetőségünk nyílt egy rövid beszélgetésre a hihetetlenül kedves és legendás Metal Queennel. Interjúnkban visszatekintett négy évtizedes pályafutásának csúcsaira és mélypontjaira, beszélt a metal iránti töretlen szenvedélyéről, valamint megosztotta, mire számíthatnak tőle a rajongók a közeljövőben – új zenéktől kezdve, különleges kiadványokon át egy Lemmy öröksége előtt tisztelgő lemezig.

SZÖVEG: KISS DANIELLA • FOTÓ: MERLIN MORZECK, ZENEKARI ARCHÍVUM

A legutóbbi albumod, Conqueress – Forever Strong and Proud, már a nevével is egy erőteljes üzenetet közvetít. Mi inspirálta ezt a címet és a lemez témáit?

„Valójában az album borítója adta az ihletet. A kedvenc festőm, Geoffrey Gillespie készítette, aki már a Triumph and Agony óta az összes lemezborítónkat festette. Elmondtam neki, hogy új albumon dolgozom és megkérdeztem, lenne-e kedve borítót készíteni hozzám, mire azt válaszolta, hogy már csinált is valamit. Amikor elküldte, láttam, hogy az egyik kedvenc fotómat választotta ki és egy lenyűgöző festménnyé

alakította. Apró részleteket is belecsempésztett, például szlogeneket és neveket, és az egyik a conquistador (azaz hódító) volt. Szerintem szuperül hangzott, de rájöttem, hogy nem biztos, hogy mindenki érteni fogja, mivel spanyolul van. Az angolul és németül beszélő rajongóknak valami egyértelműbbet szerettünk volna. Így jött szóba a conqueror, aztán ennek a női változata, a conqueress.

Nem szokványos szó, de mégis jól érthető és amikor megláttam a festményt, tökéletesen illett hozzá. Így született meg a Conqueress – Forever Strong and Proud cím. Egyfajta üzenetet akartam megfogalmazni ezzel, mert már olyan régóta

csinálok ezt, rengeteg nehézségen mentem keresztül, de még mindig itt vagyok. Sok mindent 'meghódítottam' az évek során.

A kezdetekkor a metalt még nem igazán fogadták el és lenézték a metalosokat. A '80-as években, ha valaki hosszú hajjal és szegecsos övvel ment be egy étterembe, simán kidobták, mert azt hitték, szét fogja verni a helyet. (nevet) Ma már ez nem így van, de akkoriban tényleg küzdeni kellett – a zenédért, a zenekarodért, a lemezszerződésért. Mindenedet bele kellett tenni. Sosem gondoltam arra, hogy feladjam, de tudom, hogy sokan körülöttem azt mondták, hogy ez túl sok nekik, nem bírják tovább.”

Nemrég ünnepelted a pályafutásod negyvenedik évfordulóját a metal világában. Gondoltad volna a Warlock korai éveiben, hogy több, mint négy évtized múlva is színpadon leszel és új albumokat adsz ki?

„Egyáltalán nem. Miután kiadtuk a második, Hellbound c. lemezünket – ami most már maga is negyvenéves – teljesen kiégtem. Akkoriban még nem is létezett ez a szó, de pontosan ez történt. Azt hittem, képtelen leszek újra lemezt készíteni, mivel annyira megterhelő és stresszes volt. Őszintén szólva azt hittük, a banda legfeljebb öt-hat évig fog tartani. De itt vagyunk, negyven évvel később, és még mindig tart a lendület. Tényleg igaz az a mondás, hogy »ami nem öl meg, az megerősít«. Ha valamit igazán akarsz, képes vagy túllépni az akadályokon és menni tovább.

Nagyon korán eldöntöttem, hogy ezzel akarok foglalkozni. Már három évesen tudtam, hogy egész életemben zenélni szeretnék, így 15 éves koromban meg is alapítottam az első zenekaromat. Eleinte még nem is sejtem, milyen varázslatos lehet a kapcsolat a közönséggel. Csak próbáltok egész nap, aztán végre színpadra lépsz és látod, hogyan élnek át az emberek a zenédet – hogyan ad nekik erőt és pozitív energiát – és akkor jössz rá, milyen különleges és szent ez a kapcsolat. Ez tényleg a legjobb érzés a világon.

Persze, voltak nehézségek is. Egy időre el is veszítettük a Warlock névhez fűződő jogokat. Olyan emberek, akiket a barátainknak hittünk sok mindent elloptak tőlünk, köztük a nevet is. Ahogy jött egy kis siker, egyesek teljesen elvesztették a fejüket. Húsz évig harcoltam, hogy visszaszerezsem a jogokat. Ezalatt többen kiléptek a bandából. A basszusgitárosunk volt az első, aki úgy döntött, hogy kiszáll, mert elege lett mindenből. Szerintem soha többé nem vett basszusgitárt a kezébe, teljesen kiábrándult. De én mindig tudtam, hogy folytatni akarom.”

Ha már a kihívásoknál tartunk, az egyik első nő voltál a heavy metal színtéren. Úgy érzed, hogy keményebben kellett küzdened a férfiakhoz képest, hogy komolyan vegyenek, különösen ilyen fiatalon?

„Olyan fiatal voltam, hogy nem is tudatosult bennem, hogy szinte az egyetlen nő vagyok a színtéren. Az összes példaképem férfi volt – Rob Halford, David Coverdale, Lemmy, Ronnie James Dio – de ez engem egyáltalán nem zavart. Később a sajtó kezdte ezt hangsúlyozni, például hogy én voltam az első nő, aki fellépett a Monsters of Rock fesztiválon. Mindezek ellenére én sosem tekintettem másként magamra, mindig csapatjátékos voltam.

Az igazi harc mindig a zenéért folyt, a zenekarodért és a metalért, különösen egy olyan korban, amikor ezt a műfajt még nem igazán fogadták el. Mi voltunk a kívülállók, az esélytelenek. Később viszont már

menőnek tartottam, hogy nem vagyunk a mainstream része. A kiadók mindig azt mondták, hogy a popelőadók sokkal több lemezt adnak el, de mi egy metalzenekar voltunk – a kettőt nem is lehet összehasonlítani, teljesen más világ volt.

Nőként mindig tisztelettel bántak velem. Az első turnénkon a Judas Priesttel, majd később a W.A.S.P.-pel és Ronnie James Dióval is mindenki rendkívül kedves volt. Játszottunk a Scorpions, a Motörhead és a Saxon előtt is, és mindenhol éreztem a támogatást, különösen Lemmy és Dio részéről, de tényleg mindenki mellett állt. A Metallicával is együtt játszottunk az elején és ők is nagyon rendesek voltak, haverként bántak velünk. Sohasem éreztem magam másodrangúnak csak azért, mert nő vagyok, és sosem jelentett problémát számomra.”

Az évek során számos legendás bandával turnéztál vagy dolgoztál együtt. Van olyan emlék, amire mai napig mosolyogva gondolsz vissza, vagy amit sosem fogsz elfelejteni?

„Persze, rengeteg! Tudod, Lemmy volt a legjobb barátom. Életem első duettjét is vele énekeltem 2000-ben. Két számot vetünk fel együtt a Calling the Wild lemezemre és gyakorlatilag éjjel-nappal a stúdióban voltunk. Lemmy soha nem akart aludni! (nevet) Éjszakánként autókáztunk, ő mellett ült, cigizett és együtt énekelünk. Megmutatta az összes kedvenc lemezét, és csak hallgattuk őket a CD-lejátszón, miközben róttuk az utakat. Két teljes hetet töltöttünk így együtt. Csodálatos volt. Ő volt a legmenőbb ember, akit valaha ismertem.”

Igaz, hogy Lemmy tiszteletére egy különleges albummal készülsz?

„Igen, igaz – bár ez még titok! Már ötletelünk rajta egy ideje, valami igazán különlegeset szeretnénk csinálni. Egyfajta tribute lenne Motörhead-dalokkal, több ismert előadó közreműködésével, akiket mindenki szeret, de most még nem árulhatok el többet. Majd, ha eljön az ideje, hivatalosan is bejelentjük.”

Régóta nem jártál Budapesten. Számíthatnak a magyar rajongók egy újabb Doro-koncertre a közeljövőben?

„Igen, igen, abszolút! Még nem tudom pontosan mikor, de hamarosan. Imádok Magyarországon játszani. Rengeteg szép emlékem van onnan. Az egyik legemlékeztetőbb az volt, amikor dermesztően hideg volt, és a turnébuszból kinézve láttam, hogy már reggel 10-11 körül metalosok sorakoznak a helyszín előtt. Fejhallgatóval a fejükön headbangeltek, teljes erőbedobással. Egy ponton még azt is meg tudtam mondani, hogy valószínűleg a Hellbound számot hallgatták. Aztán este 10-kor, amikor színpadra léptünk, ugyanazokat az arckifejezéseket láttam az első sorban. Elképesztő volt, nagyon megható és szívhez szóló élmény. Az egyik

legkedvesebb emlékem. Le is videóztam, még mindig megvan a telefonomon. Szóval mindenképp szeretnénk hamarosan visszatérni.”

Végezetül, mi várható tőled mostanában? Esetleg új zene, turné, meglepetések?

„Pár nappal ezelőtt rendeztük meg az első Metal Queen Cruise-t és már tervezzük is a következő hajóutat jövő júniusra. Írtam is egy különleges dalt hozzá, Warriors of the Sea címmel, és egy folyadékkal töltött, limitált példányszámú bakelit verziót is szeretnénk kiadni belőle, hogy igazán különleges legyen. A hajós buli hatalmas siker volt – nem is számítottam rá –, ráadásul emberek a világ minden tájáról eljöttek, többek között az USA-ból, Angliából és

„TUDOD, LEMMY VOLT A LEGJOBB BARÁTOM. Ő VOLT A LEGMENŐBB EMBER, AKIT VALAHA ISMERTEM.”

Franciaországból. Elképesztő volt. Németországban hajóztunk a Rajnán, gyönyörű, régi kastélyokkal körülvéve.

Emellett dolgozunk a Roman fesztiválon rögzített 40 éves jubileumi koncert különkiadásán, ami tartalmaz Blu-rayt, CD-t, bakelitet és egy fotóalbumot – ez mind jövő év elején jön majd ki. Rengeteg fantasztikus vendég lépett fel velem, például Joey Belladonna, Mille Petrozza, Alissa White-Gluz és Angela Gossow – mindannyian nagyon odatették magukat. Most épp ezen dolgozunk, aztán valószínűleg jön egy új lemez is jövőre. Ez a terv. Imádok dolgozni és tudom, hogy képes vagyok rá. Csak boldoggá akarom tenni a rajongókat és pozitív energiát adni nekik – különösen manapság, mivel úgy érzem, most ez fontosabb, mint valaha.” **HW**

KITÖRNI A BUBORÉKBÓL

A dászentmiklósi Needless harmadik nagylemeze, a Premonition májusban jelent meg, a második album után szintén egy külföldi kiadó, ezúttal az Inertial Music gondozásában. A közel háromnegyedórás dalcsozor temérdek izgalmas részletet rejt a kreatív extrém zenék kedvelői számára, mindezt nemzetközi színvonalon prezentálva. Gáti Viktor kérdéseire Forczek Ádám énekes/dalszerző és Bánfalvi László basszusgitáros válaszolt.

SZÖVEG: GÁTI VIKTOR · FOTÓ: ZENEKARI ARCHÍVUM

Gratulálok az új lemezhez! Milyenek az eddigi visszajelzések? Olyanok, amilyenre számítottatok?

Laci: „Köszönjük. Hála az égnek a visszajelzések sokkal jobbak, mint amire számítottunk. De ez igazából minden lemez-megjelenésünk alkalmával így volt. Ahogy ez a kis országunk underground zenekarainál lenni szokott, sosem hiszünk magunkban eléggé, csak bízunk benne, hogy elérjük a remélt szintet a zenénkkel.”

A The Cosmic Cauldronnal meglehetősen magasra tettétek a lécet, minden tekintetben: zene, történetmesélés, produkció, vizualitás... és ez a hazai és nemzetközi, egybehangzóan pozitív visszajelzésekben is visszaköszönt. Hogyan álltatok neki az új lemez munkálatainak? Nem nehezedett rátok nyomás a TCC sikere okán?

Laci: „Nyomás mindig van. Most szerettünk volna valami újat kipróbálni, illetve kitolni a komfortzónát. Valójában mindig ez van, így ezzel újat nem mondtam.”

Ádám: „Volt nyomás, bár én nagyon bíztam az új lemezben már a kották írása során is. Megvoltak most is azok az objektívebb észrevételek, amiket magunkkal vittünk a TCC kritikáiból, és ezekre odafigyelve alkottuk a Premonitiont. Emellett szerettünk volna egy befogadhatóbb lemezt, ami ezúttal nem a nyakateketségében próbál előre mutatni, hanem hangulatában progresszív.”

A Premonition egy kiemelkedő technikás/progresszív death/thrash/black metal mű lett, ami minden szempontból előrelépést jelent, amely mögött kétségkívül óriási munka van/volt. Elárulnátok néhány kulisszatitkot, amely kulcsfontosságú volt a végeredmény elérésében?

Laci: „Most volt először, hogy mindenki a saját hangszerre szerinti sávokat tette hozzá a nagy egészhez, és sávról sávra építettük fel a zenét. Az alapok legjavát Ádám hozta, és azokat csinosítottuk. Mivel gitárcentrikus a zene, így az született meg először, majd következett a dob, illetve az üresebb részeket kitöltötte a basszus, majd lett egy szintis aláfestés. Így rendezettebbek is lettek a dalok. Szintén fontos szempont volt, hogy legyen egy kicsit szellősebb az összkép. A korábbi albumoknál több kritika érkezett arra vonatkozóan, hogy túl töménynek lettek a számok.”

Ádám: „Ezúttal mind a nyolc tétel kottáját én írtam meg. Az előző lemezekon mindig többen ollóztunk össze apróbb szeletekből a nótáinkat. Ezzel a módszerrel most szakítottunk, és teljes nóták alapjait hoztam én, a többiek pedig a saját ízlésük szerint alakították a rájuk eső sávokat a végeredményig. Talán karakteresebb és áramvonalasabb dalokat sikerült így készíteni.”

A TCC egy eléggé kötött történet mentén halad. Hasonlóan épül fel a Premonition is?

Ádám: „A mostani anyagnál szakítottam ezzel a mentalitással. Nincs konkrét koncepció a Premonition szövegeiben. Bár van központi mondanivaló, de most a klasszikus dalcsoor struktúrárt alkalmaztam, hogy mindezt közvetíthessem. Líraibb lett a szokásos próza helyett, és jobban is esett felszabadultabban írni. Sokszor a zenét követhettem a szavakkal és kifejezésekkel, tudtam kísérletezgetni velük, nem szabott gátat semmilyen fix narratíva.”

A lemezborító híuen tükrözi a zenei/szövegi koncepciót. Első pillantásra azt gondoltam, Adam Burke, egyik kedvenc illusztrátorom munkája. Hogyan kerültetek kapcsolatba a tényleges alkotóval, Ryan T. Hancockkal? Milyen volt a közös munka?

Ádám: „A Vektor Terminal Redux lemeze óta nagy rajongója vagyok én is Adam Burke-nek. Mindig megnézzük, hátha most van-e valami előkészített dolga, amit használhatnánk, de ha van is, általában jön a csúnya felismerés, hogy bilibe lóg a kezünk, mert jóval magasabb ligában játszik, amit anyáigal luxus lenne lekövetni egy ilyen kis zenekarnak, mint mi vagyunk. Több hozzá hasonló művészt követek, és így akadtam rá Ryanre az egyik Terminalist-lemez borítója révén, akiket szintén nagyon bírok. Ryan nagyon szerény és kedves arc, szuper volt vele együtt dolgozni. Ezúttal saját ötletet vittünk, hogy lefestessük, és neki sikerült túlszárnyalnia minden elvárásunkat.”

Az album CD- és vinylformátumban is megjelent, valamint egy speciális csomag részeként, limitáltan egy pólót is hozzácsaptatok, amelyet a Dark Tranquillity korábbi zenei agya, a zenekar vizualitásáraért továbbra is felelős Niklas Sundin tervezett. Hogyan jött ez az együttműködés?

Ádám: „Az Inertial Music feje Enrico Longhin, aki többek között a The Moor zenekar frontembere is, és nagyon jó kapcsolatot épített ki Niklással. Jelenleg az Inertial Music adta ki Sundin egyik aktív projektje, a legújabb Mitochondrial Sun anyagot is, valamit van egy közös projektjük, a Time And The Hunter, amiben szintén kísérletezősebb zenét játszanak közösen. Még Mikael Stanne (a Dark Tranquillity énekese) is feltűnik velük egy dal erejéig. Niklas amúgy dolgozott már a kiadó több kiadványán is eme barátság révén, így innen jött a lehetőség, hogy a mi pólónk új designját is ő fogja megtervezni.”

A júniusi lemezbemutató koncerten a teljes új albumot eljátszottátok. Külföldön már évek óta jól működik az ilyesmi, de itthon ez nem egy kifejezetten elterjedt dolog...

Laci: „Sosem követtük a trendeket. Végre volt időnk az egész lemezt együtt megtanulni és egy új műsort összerakni,

így nem is volt kérdés, hogy az összes számot eljátszzuk. Szerettünk volna még egy-egy meglepetés számot hozzá csapni, de az élet úgy hozta, hogy két másik zenész és immáron jóbarát segít ki minket (Christobal Romero és Ferenczi Márton) a koncerten, és nem szerettük volna őket további tanulnivalóval ellátni.”

Mit jelent számotokra a népszerűség?

Laci: „Szeretnénk, ha minél több emberhez eljutna a zenénk. Én akkor érezném igazán népszerűnek magam, ha fiatalok hallgatnának minket, mint mi anno a házibulikban a nagyobb neveket.”

Ádám: „Minél több emberben nyomot hagyni a zenénkkel. De ez talán addig tud egészséges törekvés lenni, amíg nem kizárólagos cél, hanem az alkotás szeretetének gyümölcse.”

Mi a legemlékezetesebb koncertélményetek, legyen az jó vagy rossz? Jelenleg mi a legnagyobb vágyatok/célotok a koncertezéssel kapcsolatban?

Laci: „Amikor Dániában volt szerencsénk másodikjára zenélni, és láttuk, hogy milyen tömeget mozgattunk meg, illetve többen a dalszöveget ordították, az nagyon szürreális volt. De ott más a metakultúra. Azután a buli után nagyon lehangoló volt itthon bármit is csinálni. Szeretnénk itthon egy reális célként fesztiválzenekarrá válni.”

Ádám: „Pár komolyabb fesztiválon és koncerten kívül tovább nem látunk és nem is vágyunk. Szeretnénk különleges élményt adni a koncertekkel, ami nemrégiben fogalmazódott meg, mint új cél. Minőség a mennyiség felett.”

Hogy látjátok a Needleless és a színtér jövőjét?

Laci: „Ahogy látom a reális jövőt, nagyjából az előbb említett célt szeretnénk elérni. Mindenkinnek van családja, munkája, felépített egzisztenciája, ami mellett több nem fér bele. Havi egy-két koncert és kész. Új anyagok írása menni fog tovább, az biztos.”

Ádám: „Sokszor eszembe jut egy furcsa analógia, valahányszor a színtér jövője kerül szóba. Ma, ha valaki jazzt akar élőben hallgatni, beül egy igényesebb klubba, és néhány tucat műkedvelő társaságában meghallgat egy zenekart. A távoli jövőben valami hasonló látok egyre valóságosabbnak a metal számára is. Az itthoni szcénát nézve megvan az a pár száz fős kemény mag, főleg Budapesten, akik egyszerre die-hard fanatikusok, koncertlátogatók, zenészek, vagy zenéhez kötődő szakmabeliek. Mindenki ismer mindenkit. Az ő szenvedélyük tartja jelenleg életben ezt az egészet. Hogy ez hogyan tudna duzzadni, és virulensebbé válni a mai világban, azt nem tudom.

A 'csodás' közösségi médiának hála egyre több a buborék, ami elválasztja az embereket egymástól, és egyre kevesebb közösen megélhető kulturális metszéspont van. Úgy tudnak előadók milliós követővel felfejlődni, és egy arénát megtölteni, hogy az emberek nagy részének fogalma sincs róluk.

Régen mindenki ismerte Michael Jackson, lehettél te metalos vagy épp teljesen átlagos rádióhallgató, ahogyan a szcénán belül is voltak közös megélések, például egy este induló metaklippek blokkal a Viva TV-n. Egy-egy friss banda is olyan csatornákon tudott érvényesülni, ahol a legnagyobbak is futottak, így hamar bekerülhettek ezekbe a közös metszéspontokba. TV, rádió, magazin: jól körülhatárolható fix felületek, amik mérvadóak voltak az emberek számára. Ha egy zenekar jó zenét játszott, és oda bekerült, akkor sok metaloshoz eljutott.

Ma már ennek csak a látszatát adják a Facebook és társai. Mindenki a saját buborékját fújja, ki pénzzel, ki organikusán, engedelmeskedve egy algoritmus szeszélyeinek. Azon kívűl, hogy jó zenét játszol, ha érted, és meg tudod szelídíteni az algoritmust, akkor sikeres leszel, és megtöltöd az arénát, ha nem, akkor elveszel a zajban. A metalban, mivel egy marginalizált műfaj, mindez sokkal nehezebb...” **HW**

SAJÁT SZAVAIKKAL PREMONITION

A Needless friss albuma, a Premonition nyolc dalán Katona Kristóf gitáros kalauzolt végig bennünket.

Kristóf: „Azt hiszem, nem szokványos olyan szemüvegen keresztül nézni egy lemezt, mint ahogyan most én teszem. Nem titok, hogy mikor én állandó tagja lettem a zenekarnak, a dalok már készen voltak, így nekem azokat 'csak' meg kellett tanulom. Mivel azonban az előző évben már session gitárosként a fedélzeten tudhattam magam, a korábbi két album számaival is volt lehetőségem közlekedni megismerkedni.”

DERELICT

„Rendkívül energikus darab, igazi nyitónóta. Nekem már itt nagyon elvált a Premonition az

elődöktől, sokkal jobban együtt dolgozik a két gitár, mint korábban. Fogós a dal refrénje, és bár technikailag kihívás (ahogyan az egész lemez az), zeneileg mégis könnyedén gördülnek egymásba a témák.”

METATRONS IN SUNKEN ARKS

„Nem titkolt véleményem szerint az album húzószáma! Az elejétől kezdve átjön egyfajta eufórikusan túláradozó energia. Bár technikailag számomra talán ez volt a legnagyobb feladat, nem tudod nem élvezni, ahogy riffről raffle beránt a dal, és mikor azt hinnéd, lélegzet-

hez jutsz, akkor rátesz még egy lapáttal! Még grandiózusabb az élmény, ahogy a két gitár szólam próbálja egymást túllícitálni a szólókkal.”

TWILIGHT CRADLE

„A klipes dal. Míg az első két tétel egy-egy energiabomba volt, ezen a ponton elkezdi megmutatni a lemez az igazi mélységeit. Szerintem a Twilight a legkomplexebb dal a lemezen, ennek ellenére egy pillanatra sem unalmas. Nekem ez a nóta olyan volt, mint egy igazán jó film, amit ha sokadjára nézel is meg, találsz benne egy újabb aspektust, ami szerint értelmezheted a benne lejátszóó jeleneteket.”

CONSTELLATIONS

„Értek egy Derelict-Metatron és Twilight-Constellation párosítást. Ebben a dalban is kiemelkedő volt nekem, hogy mennyire jól dolgoznak együtt a hangszerek. Azt hiszem, az album védjegye lesz - ami a lemezt hallgatva nem feltétlenül jön át a hallgatónak, de színpadon mindenképp látványos lesz, hogy mindig van az egyik gitárnak válasza a másik dallamos kis betétiére vagy grandiózus szólójára.”

AS OUR CITADELS BURN

„Talán a legegyszerűbb dal a lemezről a Citadels, a szó jó értelmében. Kifejezetten kellemes felüdülés volt az a black metal-os beütés, ami számomra eddig nem volt meg

a Needlessben. Sokszor az egyszerű a nagyszerű, ez a szám a lemez többi részéhez képest 'csak' végig zúz rajtad, és pont ezért kiváló darab.”

DARK EPIPHANY

„Bizonyos szempontból a Dark Epiphany nekem a Metatron féle energia és eufória párja, csak épp ennek a tengelynek a másik pólusáról. Nincs az a féktelen sebesség és darálás, sokkal inkább egy epikus mű, de abból a fajtából, amire nem tudod abbahagyni a bólogatást.”

THE OUTER REACH

„Az Outer Reachben előjön ugyanaz a bólogatós löktetés, mint a Dark Epiphanyban, csak éppen a döngölős fajtából. Nekem ez a lemez morcosan, száját lebiggyesztve headbangoló dala.”

WORLDS FORGOTTEN, DREAMS UNDONE

„Ahogyan a Derelict berúgja az ajtót, úgy a Worlds egy hibátlan levezetés. Nagyon sokszínű a dal, és van benne egy olyan szürke melankólia, amitől egyszerre örülsz és szomorodsz el. Ezt a dalt és egyben a lemezt végig hallgatva egyszerűen meg kell állnod egy pillanatra, és végig kell gondolnod, mi is történt. Újfént rendkívül izgalmas, ahogyan együtt dolgozik a két gitár. Lemegy ez a nóta, és van rajtad utána egy ilyen 'Na akkor hogyan tovább?' érzés.”

A SVÉD WATTIN REGÉNYE MEGRENDÍTŐEN ÁBRÁZOLJA A MAI ANTISZEMITIZMUST ÉS A FELNŐTT TÁRSADALOM TÉTLENSÉGÉT

Co-funded by
the European Union

RENDELJ MEG ITT:
WWW.GALAKTIKABOLT.HU

WARKINGS

AKIK MEGVÁLTOZTATTÁK A TÖRTÉNELEM MENETÉT

Armageddon címmel már ötödik nagylemezét jelenteti meg a szerepjátékos power metal legújabb reménységének tekintett Warkings. A zenekart négy karakter alkotja, az énekes The Tribune, a gitáros The Crusader, a basszusgitáros The Viking, valamint a dobos The Spartan, akik a legenda szerint az alvilágban találtak egymásra. Mindez nyilván mese, de úgy tűnik, ezzel a körítéssel ma sikert lehet kovácsolni az európai metalszíntéren. Ahogy a Powerwolf vérfarkasainak, a Visions Of Atlantis kalózsainak, vagy akár a Wind Rose törpjeinek, úgy a Warkings harcosainak is egyre bővülőben a rajongói tábora. The Viking válaszolt a kérdéseinkre.

SZÖVEG: GYURICZA TAMÁS MARCELL · FOTÓ: MATTHIAS SCHWAIGHOFER

Tavaly augusztusban, amikor a csehországi Rock Castle fesztiválon beszélgettem The Tribune-nal, azt ígérte, hogy 2025 nyarán jelenik meg az új Warkings-album, s ez így is történik. Mindig ennyire szavatartó emberek vagytok?

„Igen, hiszen mi a Warkings vagyunk, akik tudják, hogy a kimondott szónak milyen súlya van, főleg, ha az egy interjú során hangzik el. (nevet) Komolyra fordítva a szót, manapság minden zenekar akár már évekre előre tervez, és amikor 2024 augusztusában felléptünk a Rock Castle fesztiválon, akkor már nagyon benne voltunk a dalszerző fázisban, valamint a stúdiót is lefoglaltuk már. Tehát nem pusztán ígéret volt a 2025 nyári megjelenésre vonatkozó kijelentésünk, hanem egy tudatos tervezés része. Mi legalább egy, de inkább két évre előre gondolkodunk. Tavaly nyáron már tudtuk, hogy az ötödik albumunknak most kell kijönnie.”

A zenét tekintve tipikus Warkings-album lett az Armageddon. Mond-

hatjuk azt, hogy az első négy nagylemezzel kialakult a zenei stílusotok?

„Igen. A Rebornnal kezdtük, s már akkor tudtuk, hogy ezt az erőteljes, húzós riffelésű, magával ragadó ének dallamokat és nagyívű kórusokat tartalmazó európai power metalt fogjuk játszani. Most itt vagyunk az ötödik albumunkkal, s továbbra is kitartunk az eredeti irányvonal mellett, de azért néhány dolgon változtattunk. Egyrészt amiatt, hogy ne ugyanazt a zenét adjuk ki albumról albumra a kezeink közül, de azért is, mert szerintem folyamatosan fejlődünk, albumról albumra egyre előbbre lépünk. Én is azt gondolom, hogy kialakult egy jól felismerhető, tipikus Warkings-hangzás és stílus, és az Armageddon az eddigi legjobb albumunk.”

Az Armageddon kifejezésnek Magyarországon több jelentését is ismerjük. Jelenti a világvégét, de Isten seregei és Antikrisztus közötti összecsapást, vagyis a jó és a rossz végső küzdelmét is. Ti mire akartok utalni azzal, hogy ezt a címet adtátok az albumnak?

„Tudod, mi mindig harcokról, vagy olyan eseményekről írunk, amik régen történtek. Most jórészt olyan valós eseményekről szólnak a dalok, amik megváltoztatták a történelem menetét. A címadó Armageddon az angliai Lindisfarne kolostor elleni viking támadásról szól, ami az első viking portya volt, tehát a vikingek korának kezdete. A Hangmen's Night az 1307. október 13-án, vagyis péntek 13-án megtörtént eseményeket dolgozza fel, amikor IV. Fülöp francia király parancsba adta, hogy az összes templomos lovagot tartóztassák le. Ez a nap pedig a templomos lovagrend végét jelentette. Ezek az események, akár a Lindisfarne kolostor elleni támadás, akár a templomosok elfogása, mind nagyon megdöbbentő, rázó lehetett azok számára, akik elszenvedték azokat. Valószínűleg olyasmit érezhettek, hogy számukra itt a világ vége. Ezért gondoltuk úgy, hogy az Armageddon kifejezés nagyon is illene az egész albumra. Ez azonban csak egyik oka, amiért ezt választottuk. Ez a cím ugyanis a mai életünkkel is kapcsolatba hozható, hiszen nagyon sokan érzik úgy, hogy már elég közel vagyunk a világvégéhez.”

Mint az közismert, a Warking dalaihoz te írod a szövegeket. Azt is elmondanád, hogy a többi dal miről szól?

„Persze, örömmel, de kezdjük a címadóval. Mivel én is viking vagyok, az Armageddonban a saját emlékeimet írtam meg. Én voltam az első, aki partot ért Angliában, és hallottam a harangokat. Aztán megindult a viking támadás, ami egy nagyon véres történet volt, de a végén rengeteg aranyat szereztünk. *(nevet)*

A Genghis Khan szerintem egyértelmű, arról a mongol vezérről szól, aki a harcosaival a fél világot meghódította, és egy hatalmas birodalmat épített ki. A Kingdom Come hőse egy harcos, aki elvesztette a családját és a barátait, ezért most bosszút akar állni, de a végén ő is meghal a háborúban.

A Circle of Witches dalszövege a boszorkányperekkel és boszorkányüldözésekkel foglalkozik, amelyek itt, Európában történtek sok-sok évszázaddal ezelőtt, és aminek rengeteg ártatlan áldozatát égették meg máglyán, csak azért, mert mások rájuk süttették, hogy boszorkányok.

A következő dal, a King of Ragnarök volt az első, amit az új albumhoz írtunk. Ez az északi mitológiához kapcsolódik. A Ragnarökről szól, az istenek és óriások harcáról, és a világ végéről. A Troops Of Immortality-ben a perzsa elit katonákról esik szó, akik Xerxész alatt harcoltak, és halhatatlanoknak hívták őket.

A Nightfall annak a híres gaumélai csatának a történetét dolgozza fel, ahol Nagy Sándor emberhátrányban is nyerni tudott III. Dareiosszal szemben, így végleg befellegzett a perzsa birodalomnak. A Hangsmen's Nightről már beszéltem, a Varangoi pedig szintén egy elit egységről szól, a bizánci király és királynő testőreiről, akik vikingek voltak. Őket nevezték Varangoi-oknak vagy a varég gárdistáknak.

Van még a Here Comes the Rain, ez két harcosról szól, akik az életük végén az utolsó csatába rohannak. Tudják, hogy meg fognak halni, de miután egész életükben barátok voltak, ezért úgy is akarnak meghalni, egymás mellett vállvetve, harc közben.

Az album utolsó dala pedig a Stahl auf Stahl, amit egy német zenekar, a Subway To Sally közreműködésével készítettünk. Kicsit kilóg a többi közül, mert csak egy heavy metal dal, heavy metal dalszöveggel, semmi több.”

Ez utóbbi akkor készült, amikor tavaly év vége felé együtt turnéztatok velük?

„Nem, ez egy Subway To Sally-dal, ők már az előző lemezükön kiadták. Tudod, a Subway To Sally egy nagyon menő zenekar Németországban, akik karácsony környékén mindig csinálnak egy speciális turnét. Mivel németül énekelnek, ezért csak német nyelvtérületen lépnek fel. Németországban, Svájcban és Ausztriában. Tavaly elhívtak minket a turnéra vendégnek, így merül fel az ötlet, hogy csináljunk közös

dal is. Végül amellezt döntöttünk, hogy nem új dalt írunk, hanem egy már meglévőt dolgozunk át.”

Az albumon szereplő dalok közül nemcsak ez különleges, hanem a Here Comes the Rain is, ami nem tipikus harci induló, inkább egy ballada, s szerintem az első nagylemezen szereplő Die Flut új változata, angol szöveggel. Jól gondolom?

„Abszolút így van. Ez is egy feldolgozás, a saját korábbi ötletünkbe az újraértelmezése. A Here Comes the Rain első változata valóban ott van a Reborn albumon. Amikor azon a nagylemezen dolgoztunk, kilenc dalt raktunk össze, a kiadó azonban jelezte, hogy szerintük szükség lenne még egyre. Az énekesünkkel, The Tribune-nal leültünk a zongorához, és ott megírtuk ennek a dalnak egy kezdeti változatát, de arra már nem volt időnk, hogy teljesen ki is dolgozzuk. Ezért került fel csak az a zongorás verzió, a német szöveggel az albumra. Nem tudtuk, hogy mit szólnak majd hozzá az emberek, bejön-e nekik, vagy sem, de ez tényleg egy ilyen utolsó pillanatos megoldás volt. Most viszont volt elegendő időnk arra, hogy újra-gondoljuk, és új szöveget írjak hozzá.”

Amikor egy éve The Tribune-nal beszélgettem, azt mondta, az alvilágban találtak egymásra, és így alakítottátok meg a Warkings zenekart. Vannak-e a már szintén elhunyt zenészek közt még olyanok, akikkel szívesen dolgoznál együtt?

„Freddie Mercury. Szerintem ő a valaha élt legjobb énekes. De a még élők között is akadnak olyanok, akikre felnézek, mint példaképre, és akitől nem szégyen tanulni. Szívesen megínnék például egy pofa sört King Diamonddal. Akárcsak a gitárosunk, The Crusader, én is hatalmas King Diamond-rajongó vagyok. A nyáron két fesztiválon is fogunk együtt játszani, és én mindent meg fogok próbálni annak érdekében, hogy találkozzak vele. A zenéje, azok a történetek, amiket elmesél, és a hangja, mind-mind fantasztikus. Ő egyébként az a szereted vagy utálod típusú ember, én pedig azok közé tartozom, akik imádják. Nagyon várom már, hogy tudjak vele találkozni.”

A karaktered szerint viking vagy. Az északi metal színtérről is vannak kedvenceid?

„Igen, például az Amon Amarth, akikkel tavaly találkoztunk, vagy az In Flames. És ott van még az a svéd gitáros, Ken Kängström, aki annyira nem ismert, mint zenész, de szerintem az egyik legjobb dalszerző. Van egy zenekara, a Follow The Cypher, ami mellett a Sabatonnal is dolgozik. Volt egy közös turnénk az Amaranthelal és velük, akkor ismertük meg, és nagyon meg is kedveltük. Mutatta, hogy milyen dalokat írt másoknak, s teljesen le voltunk tőle nyugódzva. Hamar barátok lettünk, s azóta is tartjuk vele a kapcsolatot. Most,

amikor az új album dalain dolgoztunk, hirtelen eszünkbe jutott, hogy miért ne kérhetnénk meg, hogy velünk is írjon egy dalt. Ez lett a Kingdom Come.

Aztán ott a Varangoi, amit egy német dobossal közösen írtunk, aki a Saltatio Mortisban játszik. Németországban ők szintén nagyon ismertek, ahogy a Subway To Sally is, ráadásul szintén ebben a medieval folk metalban dolgoznak. Velük is játszottunk már párszor. The Crusader, a gitárosunk barátkozott a dobosukkal, így a Varangoit is ők ketten írták. De a korábbi producerünk, Seeb Levermann, az Orden Ogan gitárosa is írt velünk egy dalt.”

Négytagú zenekarként indultatok, de ma már öten vagytok. Morgana, az énekesnő mikor lett tagja a Warkingsnek?

„Ez csak megtörtént. Tudod, ő egy boszorkány, szóval, ha nem akarod, hogy elátkozzon, akkor jóban kell vele lenned. *(nevet)* Nem, nem erről van szó. Az előző album készítésekor érkezett, de akkor csak mint vendég szerepelt néhány dalban. Aztán elvittük magunkkal turnézni, s ennek során nagyon sok időt töltöttünk együtt. Nagyon jól összebarátkoztunk vele, s miután elégedettek voltunk az énekével, valamint neki is tetszett, amit csinálunk, egyszerűen csak felvetődött, hogy miért ne vennénk be hivatalosan is a zenekarba? Így ma már valóban öttagú a Warkings, van a zenekarban négy harcos és egy boszorkány.”

Van egy mondás zenészkörökben, miszerint minden bajnak forrása, ha nő kerül egy zenekarba. Ti ráadásul boszorkányt vettetek be magatok közé. Nem féltek attól, hogy Morgana megbabonáz benneteket?

„Tudom, mire céloz, de pontosan azért tettük taggá, hogy az ilyen helyzeteket biztosan elkerüljük. Miután rengeteg időt töltünk együtt, ezért olyanok vagyunk egymás számára, mint a testvérek. Morgana a nővérünk, mi pedig az ő fivérei vagyunk.”

A nyáron egy fesztiváltournén vesztek részt, a jövő év elején pedig a Visions Of Atlantis társaságában fogtok koncerteket adni. A kalózzal hogyan jönnek ki a harcosok?

„Még nem tudjuk, majd kiderül. Az mindenesetre tény, hogy a Visions Of Atlantis tagjaival szintén jó barátságban vagyunk, és már egy ideje beszélgettünk arról, hogy kellene egy ilyen turné. Azt hiszem, valamilyen afterparty során vetődött fel először, de eddig nem tudtuk összehozni, mert a Visions Of Atlantis nagyon durván elfoglalt zenekar. Most azonban tudtunk időt találni rá, s aztán meglátjuk, hogy mi lesz. Tudod mit, ülünk le egy év múlva újra beszélgetni, s tedd fel megint ezt a kérdést. Megígérem, hogy őszintén elmondom, megmaradt-e a baráti viszony, vagy végigharcoltuk egymással a turnét.” *(nevet)* **HW**

SWEDEN ROCK FESTIVAL

SÖLVESBORG

SZÖVEG: KISS DANIELLA

FOTÓ: SWEDEN ROCK

Június 4-én ismét megnyitotta kapuit az idén 32 éves Sweden Rock Festival. Az ország déli részén található Sölvesborgban megrendezett esemény igazi Mekka a rock- és metalrajongók számára, hiszen minden évben a műfaj krémjét sorakoztatja fel. Ez idén sem volt másképp; négy nap alatt több, mint 90 zenekar lépett fel, köztük olyan húzónevek, mint a Slipknot, Korn, Scorpions vagy a Sabaton, öt különböző színpadon.

Már az első órákban érezni lehetett, hogy miért járnak ide az emberek a világ minden tájáról. Az esemény nemcsak a precíz szervezés, a tisztaság és az erős zenei felhozatal miatt vált Európa egyik legjobb fesztiváljává, hanem az elképesztően jó, szinte családias hangulat miatt is, amit kevés helyen lehet ilyen szinten meg tapasztalni. Már a nyitónap délutánján megtelt a fesztivál metalosokkal, fiataloktól kezdve idősebb arcokig, valamint meglepően sok gyerekkel és mozgáskorlátozott nézővel is, akik mind azért jöttek, hogy megünnepeljék, hogy a rock nem halott – sőt, nagyon is él. A skandinávokra jellemző távolságtartásnak itt nyoma sem volt; a személyzettől kezdve a Kiss-mellényt viselő elsősegélynyújtókig át a fesztiválozókig mindenki nagyon barátságos, közvetlen volt, az ember tényleg úgy érezhette magát, mintha hazatért volna. Nem csoda, hogy sokak számára tényleg az otthon jelenti ez a hely, hiszen a legtöbben már 15-20 éve visszajárnak. A fesztiválnak hatalmas hagyománya van, amit nemcsak a mindenkin díszelgő Sweden Rock-os pólók, baseball sapkák vagy akár takarók bizonyítanak, hanem a fesztivál saját magazinja és rádiós műsora is jól példázza.

Az első nap egyértelművé vált, hogy itt bizony nem lesz langyos a bemelegítés. Az elsőprő energiájú

NOTHING MORE és a brutális hangzású **JINJER** kora délután berántotta a metalrajongókat a mélyvízbe, de a klasszikus rock kedvelői sem maradtak ki a buliból; ők a '80-as évek svéd sztárzenekara, az **ALIEN** koncertjén nosztalgizhathattak, akiknek az Only One Woman c. számát a közönség egy emberként énekelte végig. Később a **SKILLET** ugráltatta meg a tömeget, majd a **WITHIN TEMPTATION** Sharon den Adel hangjával és látványos színpadképével varázsolta el az embereket.

Az estét **MYLES KENNEDY** indította, akinek a koncertje alatt leszakadt az ég, de ez sem tántorította el a rajongókat attól, hogy megnézzék a kedvencüket, ami jól tükrözi, hogy mennyire imádják az aranytorokú énekest. A nap fénypontja azonban kétségtelenül a **SLIPKNOT** volt, akik hihetetlen profizmussal és energiával zárták a napot és Corey Taylor ismét bebizonyította, miért tartják a világ egyik legjobb frontemberének. Többször megemlézték, hogy mennyire sajnálják, hogy a banda régi dobosa, The Clown nem lehet velük, amit hatalmas tapsvihar fogadott, viszont az új tag, korábban a Sepulturából ismert Eloy Casagrande abszolút megállta a helyét és elképesztő precizitással és erővel nyomta végig a koncertet. Nagyrészt az első album dalait és klasszikus slágereket felvonultató setlist teljesen lázba hozta a közönséget; mindenki végig énekelte és tombolta másfél órás show-t, senki sem maradt hiányérzet.

Bár a koncertek aznapra még nem értek véget, sokan mégis átvonultak a VIP sátorba, ahol minden este DJ-k pörgették a legnagyobb rockhimmuszokat, hatalmas bulikat csapva. Rádásul ott sosem tudhattad, kibe botlasz; egy italért sorban állva simán belefuthattál Mikkey Dee-be vagy éppen a Sabaton tagjaiba.

SABATON

JINJER

THE WARNING

SCORPIONS

SABATON

A második nap is hasonlóan erős programmal folytatódott. Aznap többek között az ikonikus **SEX PISTOLS** robbantotta be a színpadot Frank Carterrel az élükön, aki a punk attitűdjével tökéletesen passzolt az együttesbe és nem félt lemenni a közönségbe sem, hogy még jobban felpörgesse a hangulatot. A zenekar többi, eredeti tagja meglepően feszesen és lendületesen játszott – nehéz elhinni, hogy lassan hetvenévesek. Számomra a nap csúcspontját mégis a mexikói lánytestvérekből álló **THE WARNING** jelentette, akik tehetségükkel, kemény hangzásukkal és vagány kisugárzásukkal abszolút levették a közönséget a lábukról, a koncert végére láthatóan mindenki rajongóvá vált. Bár hihetetlenül fiatalok (a basszusgitáros még csak 20 éves!), már olyan legendás zenekarok előtt melegítették be, mint a Guns N' Roses vagy a Def Leppard. A tavaly megjelent negyedik nagylemezükkel pedig már Európában is egyre nagyobb teret hódítanak, így biztos vagyok benne, hogy még sokat fogunk hallani róluk. A második napot a **KORN** zárta, akik talán még a Slipknotnál is jobban megmozgatták a tömeget. Jonathan Davisék hibátlan hangzással, látványos fénytechnikával és sokszor a közönséghez szólva csináltak egy hatalmas bulit, bebizonyítva, hogy a vonzerejük ma is töretlen.

KORN

A harmadik nap a klasszikus rock szerelmeseinek kedvezett, hiszen aznap a fő attrakció az idén 60. születésnapját ünneplő **SCORPIONS** volt. A kerek évfordulóhoz méltó nagyszabású produkcióval, óriási felfújható skorpióval és jól összerakott setlisttel érkeztek – bár én személy szerint szívesen hallottam volna még több klasszikus dalt. Rudolf Schenker energikus játéka mit sem változott az évek alatt, Klaus Meine pedig bár jóval kevesebbet mozgott, még mindig elképesztő hangon énekelt – 77 évesen ez azért több, mint tiszteletre méltó. Nem meglepő módon a legnagyobb ovációt mégis a svéd Mikkey Dee kapta, akire a hazai közönség okkal lehet büszke, hiszen a Motörhead után most egy másik legendás együttesben remekel.

Összességében a legnagyobb közönségkedvencnek azonban a hihetetlenül szórakoztató műsorral színpadra álló dán **D-A-D** bizonyult, akik nemcsak a slágereikkel nyűgözték le a tömeget, de a basszusgitáros is gondoskodott róla, hogy senki se unatkozzon; a koncert alatt láthattuk úrhajó alakú gitárral, csillagszórós kalapban és még letolt nadrágban rohangálva is. Ennél a bandánál sosem lehet tudni, milyen örülség jön a következő percben, de az biztos, hogy ez a fajta örület tökéletesen illett a fesztivál hangulatához, és a közönség imádta az előadásuk minden pillanatát.

Az utolsó nap sem maradt látványosságok, lehen-gerlő koncertek és legendák nélkül. Délután a '80-as években rendkívül sikeres svájci **GOTTHARD** csapott a húrok közé gyönyörű napsütéses időben. Sajnos a banda eredeti énekese motorbalesetben életet vesztette 15 éve, de az új frontember, Nic Maeder méltó módon énekelt a régi dalokat hatalmas bulit csinálva,

és az új anyag is lelkes fülekre talált. Utánuk hihetetlen legendák léptek a színpadra, hiszen a **BLACK COUNTRY COMMUNION** szupergrupp olyan tagokból áll, mint leginkább a Deep Purple-ből ismert Glenn Hughes, az egyik legnagyobb blues-rock gitáros Joe Bonamassa és nem utolsósorban Jason Bonham, akinek az édesapját, John Bonhamet egyik zenerajongónak se kell bemutatni. Már a névsor is önmagáért beszél, de amit a színpadon műveltek, az még ezt is túlszárnyalta. Az emberek tátott szájjal nézték lenyűgöző előadásukat, ami senkiben sem hagyott kétséget a tehetségük felől.

A hazai közönség nagy öröme a fesztivál a svéd power metal bandával, a **SABATON** koncertjével zárult, ami elképesztő látványvilággal és pirotechnikai elemekkel egészült ki. Az együttes nemcsak a szokásos tank alakú dobemelvénnyel készült, hanem tűzcsovak gyúltak fel a színpad minden oldaláról, valamint tűzijátékból sem volt hiány. Mivel ez most egy ideig az egyetlen koncertjük, ráadásul egy ilyen ikonikus fesztivált zárni hatalmas megtiszteltetés, így tényleg mindent

beleadtak és nem csak a rajongóknak, hanem azoknak is emlékezetes élményt nyújtottak, akik alapvetően nem kedvelői ennek a zenei műfajnak.

Négy napnyi tömény zene és végtelen felejthetetlen pillanat után nehéz visszatérni a mindennapokba. A Sweden Rock nem csak kielégíti, hanem újra felébreszti benned a rock'n'roll iránti szenvedélyt. Itt a zene tényleg áthat mindent – a hangulatot, az embereket, a pillanatokat. Nem számít, hány koncerten jártál korábban, ez a fesztivál olyan egyedülálló atmoszférát teremt, ahol igazán önmagad lehetsz és úgy érezheted, hogy hazataláltál. Ha egyszer átéled ezt az élményt, biztos, hogy újra vissza fogsz vágyni. ■

SCORPIONS

THANTIFAXATH HECATONCHEIR

BP., A38 HAJÓ

SZÖVEG: MILÁN PÉTER

E redetileg az ukrán White Warddal érkezett volna hazánkba a Thantifaxath, de mivel az előbbieket lemondták az egész turnét, úgy tűnt, nem lesz semmi a koncertből, azonban a kanadaiak szerencsére önállóan is vállalkoztak a túrára. Ugyan a White Ward sem rossz zene, ilyen jellegű kortárs black metal van egy jó pár, azonban a Thantifaxathhoz fogható banda egyetlenegy sincs széles e sártekén, még csak hasonló sem. Úgyhogy végül jól alakult az ügy: az eredeti turné fontosabb fellépője elérte Budapestet.

Elsőként egy érdekes csapatot tekinthetünk meg a szlovákiai illetőségű Hecatoncheir triónak köszönhetően. Természetesen nehéz teherrel érkeztek, ami a zenét illeti. Sztetjükben a fő vonalakat, egyben a főszerepet a black metal sűrűn barázdált rétegei játszották, de a hangnyalábok között akár egy-egy további, hasonlóan súlyos gitárzenei irányzat jegyeit is kihallhattuk, amennyiben akartuk. Nagyon masszív, nem könnyen emészthető utak ezek, amelyekkel – tapasztalat – sokszor azok sem tudnak megbirkózni, akik egyébként kedvelik a '90-es évek black metalját. A 21. század black metalja azonban más. Jó esetben, a legerősebb képviselőit illetően, egyáltalán nem a '90-es évek BM-jának a pusztá leképezése, hanem hozzáadódik a jelenkor turbulenciái, zaklatottságai, belső kihívásai, amelyek lecsapódnak korunk sokszor kaotikusnak tűnő produkcióiban. A Hecatoncheir nem volt annyira emészthetetlen, korántsem, nekem nem esett nehezemre a csapattal tartani elsőre úttalannak tetsző, ám nem járhatatlan útjaikon, szerzeményeiknek volt szerkezete, a tempókkal, témákkal, hangulatokkal is ügyesen játszottak. Érdekes meghallgatni a Nightmare Utopia című tavalyi debütalbumot.

A magáról először az azonos című, 2011-es EP-vel életjelt adó kanadai Thantifaxath teljesen egyedi jelenség a palettán; sok csapat van a kanadai, az ausztráliai/új-zélandi, vagy más black/death-színtereken, amelyek konokul úzik a zenei határtárlépés aktusát, azonban Thantifaxath egyetlenegy darab létezik, nincs belőle kettő. Erről ezen az estén is meggyőződhetek azok, akik kellően bátrak voltak a trió által keltett örvénybe fejest ugrani és a lemezekkel közelebbi ismeretségbe kerülni.

Az identitását felfedni nem kívánó tagok fekete leplekbe burkolóztak, kámszáik, köpenyük alól csak az arcok egy része és a szabadon hagyott végtagok

látszottak ki. Már ránézésre szürreális látványt nyújtottak, s még nem fogtak le egyetlen hangot sem. A fotókon hárman szerepelnek, élőben is ennyien voltak, s örömmre szolgált, hogy a hangzással semmi gond nem volt. A program a bámulatos utolsó albumra, a 2023-as Hive Mind Narcosis anyagára épült, a sokat hallgatott lemezeiről számos részletet, kompozíciót felismertem. Tökéletesen egyetérték az Inter Arma dobos fenomenje, TJ Childers szavaival, aki azt mondta, hogy a Thantifaxath említett albumához semmi sem fogható, még csak nem is emlékeztet semmire. Ezen a koncerten élőben is megtapasztallhattuk e zenekar experimentális művészetét.

Mint említettem, a megszólalás szépen „muzsikált”, a triófelállás jól érvényesült. A gitáros – nevekkel nem szolgálhatok – a témákat nagyjából a lemezekhez hasonló tisztasággal, transzparenciával adta elő, s ezek alapját a hasonlóan magas szinten teljesítő ritmusduó szolgáltatta. A basszusgitáros hangszere nem volt eltorzítva, amiből kiderült, hogy a triónak nem az volt a célja, hogy minél nagyobb zajt csapjon, hanem az, hogy amit lemezeire vettek, azt lehessen is érzékelni. Ily módon a bőgő nem a zajszint emelésében jeleskedett, hanem futamokkal, sokszor szólóértékű témákkal kényeztette füleinket.

A black/death metal, de főleg az előbbi leginkább határtágító zenekarai sokszor számos hangréteggel dolgoznak, sok minden történik egyszerre, minek következtében egészen kaotikussá tud válni a kép, elmosódott lesz a zenei határ, azonban a Thantifaxathra ez nem jellemző. E trió gitártémái nem attól neheznek, hogy egyszerre nyolc irányba akarnak elindulni, hanem a témák, (disz)harmóniák önmagukban tekervényesek; mintha a vonat oldalára dőlve minden pillanatban a kisiklás veszélyét hordozná, azonban az utolsó pillanatban visszakerül a sínparra, ám ekkorra már beleöszültünk a drasztikus élménybe, a kitekert hangok egymásutánjába. A dobos harmadik tagként szerves egységben működött társaival, s ugyan finoman szólva nem könnyű dolgokat ütött, nem volt áttekinthetetlen káosz, amit bemutatott. A Thantifaxath örült, sokszor egészen megfoghatatlanul atonális zenéje egészen sajátos élmény a teljes extrém zenei palettán, s ezt a hajón is remekül prezentálták. Ugyan a koncertek mintha mostanában egyre rövidebbek lennének, ebből a rendkívül megterhelő zenéből 45 perc ideálisnak bizonyult. ■

IRON FEST OPEN AIR V

OHMBACHSEE, NÉMETORSZÁG

SZÖVEG ÉS FOTÓ: KELEMEN ZOLTÁN, SCHMIDT PÉTER

Ötéves jubileumát ünnepelte idén a Németország nyugati végein, a luxemburgi és a francia határhoz közeli helyszínen megrendezett családi hangulatú fesztivál, az Iron Fest Open Air. A rendezvény 2019-ben indult, a 2020-as esztendő Covid miatt elmaradt, azóta viszont évről évre összejön mintegy 1000-1500 metalfanatikus, akiket a korábbi esztendőben olyanok szórakoztattak, mint pl. az Anvil, az Evil Invaders, a Satan, a Night Demon, a Midnight, a Praying Mantis, az Artillery, a Butcher, a Visigoth, az Atlantean Kodex vagy a Tygers Of Pan Tang. Mint látható, az underground bugyraiból történő merítés során a szervezők a kultikus őskedvencek mellett a fiatalabb, ám old school szellemiségű formációknak is teret kívánnak engedni, a fémzene számos válfajának érintésével. A koncepció idén sem változott, három napra elosztva újra csak egy alapos dózist kaphattak az arcukba a megjelent érdeklődők.

Az évről évre számos csemegét rejtő line-up mellett a fesztivál fő vonzerejét a minden túlzás nélkül gyönyörű környezet és maga a rendezvény emberléptékű mérete adja. A helyszín egy erdő és hegyek által ölelt kis tó, az Ohmbachsee partján található, közvetlenül a víz mellett, árnyat adó hatalmas fák karéjától övezve. A nézőtér nyilván egy nyitott placcon kapott helyet, de az erdő közelsége miatt ennek mindig van olyan árnyas része, ahová el lehet húzódni a kora délutáni verőfény elől. Ami az idei szervezést illeti, az első napi beengedés volt csak kicsit macerásabb, bent viszont már mindig percekben belül lehetett enni- és innivalóhoz jutni, nagyjából reálisnak mondható német fesztiválárakon (ha egyszer eljutsz, a jalapenós Firefighter burgert mindenképpen kóstold meg!). Három napra a bérlet egyébként 100 eurót kóstált, de volt lehetőség napijegyes bejutásra is. Teljes teltház egyik napon sem volt, érzésre úgy 75-80 százalékos lehetett a látogatottság a második és a harmadik napon (az elsőn ennél még kicsit szerényebb volt a dolog). A megfáradt metalosok asztalok és sörpadok mellett éppen úgy megpihenhettek, mint füves domboldalon elheverve, vagy éppen a vízparton kiefeküdve – élhetőség szempontjából tényleg nem lehetett okunk panaszra. A távolabbról érkezők számára kempingezési lehetőség is biztosítva volt, a jelenlévők többsége élt is ezzel az opcióval. A történések egyetlen színpadon zajlottak, bosszantó átfedésektől tehát nem kellett tartani, a 20-25 per-

ces átszerelések alatt pedig kicsit szusszanni, lazítani is volt módunk. Az összbemutató engem valahol a Remorse-klán által szervezett egykori szép emlékü arlói fesztiválra emlékeztetett – de jó volna, ha az is újból beindulhatna...

És most lássuk a koncerteket! A péntekre tervezett öt zenekar közül a másodiknak meghirdetett veterán német **TRANCE** fellépése nem részletezett okok miatt sajnos elmaradt, így az izlandi **POWER PALADIN** kezdése későbbre csúszott. A brigád, eltekintve északi szigetországi származásuk egzotikumától, semmi olyat nem nyújtott, amit ne tapasztaltunk volna meg a korai Sonata Arctica és Dragonforce, vagy éppen a Freedom Call irányából – csak éppen az ottani minőség hiányzott a produkcióból. Sem maguk a dalok, sem ezek színpadi prezentálása nem volt felejthetetlen, és hát a kiállásuk is meglehetősen szedett-vedettnek tűnt. Felvezetésként, az első sör mellé el lehetett nézni-hallgatni őket, de az újabb találkozásért ezek alapján nem fogom összetörni magamat.

Az utánuk érkező indiai **KRYPTOS** már jóval komolyabbat alakított – lemezeik alapján bennük nagyon bíztam, és nem hogy csalódást nem okoztak, de még rá is tromfoltak az előzetes elvárásaimra. A négy fickó iszonyat feszes, sallangmentes, NWOBHM- és Accept-alapú fémzenét tol, néhol kicsit szigorúbb, metallicás-megadethes felhangokkal. Utóbbira az énekes-gitáros Nolan Lewis karcos, szövegköpködős vokalizálása ugyancsak ráerősített. A fogós, energikus dalok mellett a kiállásuk is totál rendben van, ráadásul tök jól is szólta. Ők egyébként visszatérő vendégek voltak itt, korábban egyszer már megfordultak az Iron Festen. Masszív, lendületes, kompakt egy órát nyomtak, nálam aznapra csont nélkül el is vitték a pálmát. Bármikor újra megnézném őket.

Az erősen Dissection-hatású, dallamokat sem nélkülöző black-death metalt művelő német **THULCANDRA** volt a következő játékos. Lemezen nálam elég jól működnek a dolgok, így élőben viszont kicsit szürkének és összefolyósnak éreztem a produkciójukat. Igaz, a meglehetősen tompa hangzás és a délutáni verőfény éppenséggel ellenük dolgoztak, egy esti klubkoncerten, penge megszólalással valószínűleg jobban eltaláltak volna. Talán egyszer ilyen körülmények között is találkozunk majd. Ők 50 percet kaptak egyébként, és a helyi erők meglehetősen lelkesedéssel fogadták őket, szóval panaszra a zenekar oldaláról azért nem lehetett ok.

A pénteki headlinernek kinevezett **GUS G./RONNIE ROMERO** tandem műsora papírforma szerint viszonylag ígéretesnek tűnt – hogy aztán az egész hamar a fesztivál legsanyarúbb haknijába forduljon át. Okokat nem tudunk, de tény, hogy a másfél órára kiírt programot a brigád eleve fél órával(!) lerövidítette: negyed órával később jöttek fel, ugyanennyivel előbb köszöntek el – ez éppen 30 perc mínusz a tervezetthez képest. Technikai problémának, netán betegségnek-rosszullétnek nem láttuk nyomát, szóval nem tiszta, mi állhatott a dolog hátterében – az mindenesetre biztos, hogy korábbi helyszíneken az alkalmi formáció normális hosszúságú koncerteket játszott. Egyébként kapásból két Gus G. instrumentálissal kezdődött a szett (ez eleve nem volt jó ómen), utána jött csak fel Romero a színpadra, és csaptak bele már együtt a Highway Starba – billentyű nélkül ez finoman szólva is furcsa volt, khm... Volt aztán pár dal Ronnie

egész pofás tavalyi szólólemezeről, illetve énekes tétel Gus első szólóanyagáról – valamint további pár hard rock klasszikus feldolgozása Ozzytól, a Black Sabbathtól, a Thin Lizzytól és a Rainbow-tól. Az egész jól sikerült verziók közt említhetem a War Pigst, a Kill The Kinget, a The Mob Rulést és a Bark At The Moont, ellenben pl. a Cold Sweat nem igazán állt össze, a Highway Start pedig már említettem. A ritmuszekció egyébként bitang módon alapozott a két főember mögött, viszont az egésznek mégis volt egyfajta ad hoc jellege a számok közti hosszas tanácskozásokkal, félrevonulásokkal, óránézegetésekkel – mintha ott helyben találták volna ki, mit játsszanak és mi maradjon el. Fura volt a szitu, na, a fél órával megnyesett játékidőről már nem is beszélve. Mintha maguk a résztvevők kívánták volna a hátuk közepére az egészet. Alapból nem vagyok nagy híve a dolognak, de adott esetben azért egy feldolgozásokra alapozó nosztalgiaműsor is sült el jól, ám itt és most mindez valahogy kesernyés szájjal ért véget.

A szombatot indító, környékbeli Torment Of Souls bő 30 éve létezik már, ők black metalos külsőségekkel prezentált death metalt művelnek. Az ő műsorukra még nem értünk oda, viszont a másodikként fellépő, szintén német **SWEEPING DEATH** már megvolt – és milyen jó, hogy így történt! Meglehetősen nehezen körbeírható, progos-agyas fémzenét művel az öt bajor arc, ami jól hallhatóan számtalan forrásból táplálkozik. Van bennük egy kevés a korai Psychotic Waltz és Fates Warning irányából éppen úgy, mint a honfitárs Depressive Age és Mekong Delta vonaláról, de szolidan thrashes, korai metallicás megmozdulásaik is vannak. Az egész felett pedig lebeg egy olyasfajta sötétebb tónusú, darkosabb atmoszféra, ami pl. a The Night Eternal vagy az In Solitude (RIP) zenéjének a sajátja. Előzetesen csak futólag hallgattam bele pár dalukba, de így élőben még a korai időpont és a tűző nap ellenére is egész jól elkaptam az előadásuk. Két EP-jükről és két nagylemezükről rakták össze a repertoárt, és bár 35 perc volt csak az egész, szépen megutaztattak. Jól szóltak, a nóták hangulatához illő kiállításukkal is meggyőztek, kimondottan tetszett a produkciójuk. Nem épp háttérzenének való, valódi odafigyelést és törődést igénylő muzsika az övék – érdemes megismernedni vele, van benne mélység és tartalom.

Megrázó folytatásként egy utolsó pillanatban beugró, szintén környékbeli brigád, a **SWORN ALLEGIANCE** következett. A blackened thrashként definiált kvintett meglehetősen szedett-vedett outfittel, és – ami sokkal nagyobb baj – rettenetesen tucat zenével rukkolt elő, fáradt és elcsépelt ős-Destruction-hatású riffekkel, egy retróbajszos-focistasérós, Morbid Tormentor művésznevű(!!!) gitárossal, meg egy teljesen egzaltált, szemüveges, artikulálatlan módon ordító-rikácsoló frontemberrel. És bár a dalok minősége nyilván nem ezen múlt, de valamit talán az is elárul, hogy a csapat basszerosa nem más, mint a másik gitáros édesanyja... Esélyesen egy családi-baráti formáció a SA, amivel alapból semmi baj, de szélesebb publikum elé ezt a produkciót nem lenne szabad kivinniük. Nagyon nehéz 35 perc volt ez, ami menet közben legalább kétszer ennyinek tűnt.

Innentől kezdve szerencsére helyreállt a világ rendje, az Angliából érkezett **PHANTOM SPELL** már egy kimondottan erős műsorrall állt elő, és ez a tendencia aztán az egész este folyamán kitartott. Ez a brigád egyébként a heavy metalos Seven Sisters gitáros/énekes, Kyle McNeill másik csapata, ahol társaival egy egyszerre heavy rockosabb és ősprogosabb irányban ügyködik. Itt inkább a 70-es, korai 80-as évek hatásai dominálnak, markáns billentyűkkel alátámasztva a sodróan dallamos gitártémákat és Kyle hajlékony énekhangját. A kortársak közül még talán a Wytch Hazelhez áll legközelebb a megközelítésük, azzal együtt, hogy egyértelműen van egy jellegzetesen rájuk jellemző hangulata, atmoszférája

a muzsikájuknak. 50 perces szettjükben nagyjából az egész eddigi életmű elhangzott (egy alig fél órás album és pár single a termés mostanáig), és ahogy a Sweeping Death kapcsán megtettem, itt is megismételtem: ajánlom ezt a zenekart, érdemesek a figyelemre!

Ugyancsak 50 percet kapott a portlandi **BEWITCHER**, akiknek szutykos black'n'thrash'n'roll pusztítását tavalyi negyedik albumuk, a Spell Shock kapcsán korábban már lelkesen méltattam. A puritán kiállítású trió mintha csak a klasszikus Motörhead és Venom speeddel feltáplált szerelemgyereke lenne, néhol meglepően dallamos megmozdulásokkal a gitárszólók frontján. Ez utóbbi persze inkább csak amolyan dísz a meglehetősen csúf kinézetű tortán, mert amúgy könyörületet nem ismerve tempózik full gázzal a brigád, vokális téren két irányból is recsegtetve a mondanivalót (a basszeros

és a gitáros arc egyaránt énekelnek – utóbbi némileg többet). Az olyan zúzákkal, mint a Spell Shock,

a Rome Is On Fire, a „névadó” Bewitcher vagy az Under The Witching Cross, a trió hamar maga mögé állította a publikumot – méltán zsebelték be a végén a nagy ovációt. Magyarországi klubbulit, mielőbb!

A crossover/thrash író **GAMA BOMB** már egy alaposan felfűtött hangulatba csöppent bele este hét óra magasságában, és akkorát ugyan nem szóltak szerintem, mint a Bewitcher, azért így is kellőképpen szórakoztatóak voltak.

A vicceskedős zenekarokat alapvetően nem nagyon csípem, de náluk valahogy még épp a vörös vonalon innen van a dolog, élőben és lemezen pedig tényleg tök jól nyomják. Úgyhogy bár az agyamat nem dobtam el tőlük, de azért jobbra betároltam ezt a produkciójuk. A többiekhez képest ők kicsit valahogy szürkébben, tompábban szóltak meg, de a nagyérdeműt ez nem nagyon zavarta, és igazság szerint a lendület tényleg elvitte a hátán a showt. Egy órán keresztül bőszen thrasheltek és mosholtak, a szemmel láthatóan csúszós kuplunggal bíró Philly Byrne énekes pedig valóban mindent megtett a közönség szórakoztatásáért. Emberünknek egyébként egészen jó hangja van, néhol full meglepő magasak is kijönnek belőle, amúgy Rob Halford, King Diamond módjára. Rajongó nem lett belőlem, de amit lehetett, azt kétségkívül bevetették, ezért pedig jár nekik a kalapemelés.

A poénos moshparty után a deszkákra cihelődő svéd heavy/power/doom **SORCERER** egy minden tekintetben komolyabb, fajsúlyosabb műsort prezentált a rájuk szabott 75 percben – lelövöm a poént, egyenesen a fesztivál legjobb koncertjét adta a zenekar. A hegyomlás méretű, tekintélyt parancsoló fizimiskájú frontember, a kopasz és szakállas Anders Engberg kiállása méltó módon reprezentálja az egész banda mibenlétét: a fundamentumot jelentő epikus doom mellett használt heavy és power jelzők itt tényleg a szó legszorosabb értelmében értendők. Mind a kvintett markáns színpadi-fizikai jelenlétét, mind pedig magát a zenét illetően. Ha a lemezeiket ismered, akkor tudod, hogy a hol lassab-

ban őröl, hol tempósabb nótáikban a puszta súlyosságon és komorságon túl számos apró finomság, muzikális részlet is rejlik. Legyen szó bizonyos szokatlanabb hangszínekről vagy éppen az efféle közegben szokatlan többszólamú vokálokról, a Sorcerer rendre meg tudja lepni a hallgatót – és ami a legjobb, ezeket a plusz kis nüanszokat élőben is maradéktalanul képesek reprodukálni. Ehhez nyilván szükséges a bitang jól megdörrenő felszerelés és a hozzáértő hangmérnök is, de még fontosabb tényező a zenészgárda tagjainak egyenkénti kvalitásai. Engberg alaphól egy zseniális orgánummal és dallamérzéssel megáldott figura, a Dio/Tony Martin iskola egyik legjobbjai, ugyanakkor társai sem elvezett arcok, ami a vokális megfeszítéseket illeti. Csak álltunk és néztünk leesett állal, annyira jó ez a banda a színpadon – tényleg minden nagyon egyben volt náluk, a hangzástól a kiálláson át az egyéni és csoportos teljesítményekig. Nem is beszélve magáról a remek muzsikáról, ami már az albumokon is magával ragadó, így élőben pedig egyenesen elementáris hatást váltott ki. Tíz szerzeményt vezettek elő egyébként, négyet a legutóbbi anyagról, négyet a kettes korongról, egyet a harmadik nagylemezről – csemege gyanánt pedig a végén a The Sorcerer dalt az 1992-es(!) The Inquisition demóról. Nyilván lehetne sorolni, hogy mit játszhattak volna még, de itt és most ennyi fért bele, és ez sem volt akármilyen... Nem csak a fesztivál legjobbjai, de az év egyik legkirályabb koncertje volt ez a 75 perc – le vagyok nyűgözve, komolyan.

A svédek után becsekkoló **SACRED REICH** ezek után már akkorát nem ütött – mondom ezt úgy, hogy objektíve egyébként tök jó műsort nyomtak az arizonaiak. Őket hátrébról néztük, de így is nagyon jól szóltak, és a programba sem volt miért belekötni, a rájuk szabott 75 percben korrektséget nem adtak az eddigi munkásságából. Külön tetszett, hogy – fesztiválszezon ide vagy oda – nem csak a bevált old school klasszikusokat tolták, hanem becsülettel játszottak az Independent és a legutóbbi Awakening nótáiból is (egyedül a Heal lemez maradt ki a szórásból). A Thin Lizzy intro után a kimértebb tempójú The American Way-jel nyitottak, aztán gyorsan fel is pörgették a ritmust a Divide & Conquerrel, majd jöttek szép sorban váltakozva a régebbi és újabb keletű szerzemények. Who's To Blame, Ignorance, Independent, Crimes Against Humanity, Death Squad, Manifest Reality, és így tovább – a végén pedig War Pigs (hogy ne maradjunk Sabbath nélkül) és Surf Nicaragua. A banda szemlátomást erős formában van, a jó Phil Rind kedélyesen-mosolygósan vezényelte le a bulit, a közel két évtizedes Machine Head-kanyar után visszatért Dave McClain dobolását pedig konkrétan szájtátva néztük. Ötletes, változatos, színes és erőteljes játéka üdítő színfolt a mezőnyben, ahogy pedig a cinekkel figurázik, azt külön tantárgy keretében kellene oktatni. Ha a Sorcerer a fesztivál koncertjét adta, akkor az ősszel a hatvanat betöltő Dave a rendezvény legjobb ütőse címet vihette haza – megosztva egy másik arccal, akivel másnap, a szombat-i etapban találkozhattunk.

Az utolsó napot felvezető három német zenekar maradandó élményt nem okozott, jó értelemben legalábbis semmi-képpen. A **WHITE BURIAL** és a **NECK CEMETERY** tipikus példái annak, amikor egy banda előbb találja ki az image-et, építi fel a monumentális színpadképet és szerzi be a komoly, drága hangszerparkot, majd mindezek után kezd csak bele a zenei világ kialakításába és a dalszerzésbe. Lehet persze, hogy nem ez volt a valós menetrend, de az első benyomás mindenképpen azt sugallta, hogy a körítéssel jócskán előrébb tartanak, mint az igazán jó nóták megírásával. Előbbi zenekar szürkén középtempós, egyszerű heavy metalban utazik, fáradt-poros riffekkel és jellegtelen énekkel, míg utóbbi bár tempóiban változatosabb és zeneileg némileg érdekfeszítőbb dalokkal operált, ezeket a Vince Neil-hasonmás frontember mondókázós énekstílusa rendre tönkrevágta. A két formáció között pedig a black-death vonalas Chaos Path zajongott, obskúrúsnak szánt színpadképpel és outfittel, meg a vizuális körítéshez képest kevésbé markáns szerzeményekkel. A gyors, csapkodós témáik mellett volt pár belassultabb, hangulatosabb megmozdulásuk is, alkalmasít dallamos-féle énekkel – egyértelműen ezek működtek jobban, a helyükben én erőteljesebben mennék rá erre az irányra.

A negyedikként fellépő, tagságát illetően nemzetközi összeállítású **WINGS OF STEEL** végre aztán már egy teljesen vállalható és korrekt produkcióval állt elő. A név ugyan betiltanivalóan klisé, és a kiállásban is kicsit több a póz a kelleténél, viszont a korai Queensryche és Crimson Glory, illetve a Leatherwolf hatásait mutató muzsikájuk teljesen rendben van, a svéd születésű énekes, Leo Unnermark hangja pedig külön figyelemre érdemes. A fiatal Geoff Tate és Midnight rokona valahol ez az orgánus – kicsit még higadnia kell, lehetne bátrabban és többet használni a mélyebb regisztereket, de pár év és egy-két album múlva esélyesen meglesz ez is. Nagy átlagban olyan egy-másfél percek az azert a dalokból is lecsípnék náluk, de szerintem idővel ez a kompaktabb szemlélet épp úgy beérkezik majd, mint Leónál a hangszálok okosabb és tudatosabb használata. A brigád élő produkciója egyébként tokkal-vonóval rendben van már most is – ugyan minden szempontból nincs még teljesen „kész” a csapat, de az ígéret egyértelműen bennük van.

A holland **PICTURE** igazi üdítő színfoltja, és egyben különlegessége volt a rendezvénynek, akik veterán mivoltuk ellenére fiatalokat megszágyenyítő lendülettel vették birtokba a színpadot. Ők anno a nagy brit metalrobbanással szinte egyszerre, 1980-ban debütáltak első albumukkal, és bár kétszer is volt náluk hosszabb leállás, 2007 óta folyamatosan aktívak, lemezkészítés és koncertezés terén egyaránt. Menet közben – sok pályatársaikhoz hasonlóan – nekik is volt egy szoftosabb, hard rockosabb időszakuk, de újabban megint karcosabbra vették a figurát, nagy vonalakban úgy Saxon, Krokus és Accept módjára adagolva a húsosan riffelős, néhol rock'n'rollos ízü heavy metalt. Az igazán komoly nemzetköz-

zi áttörés ugyan nem jött össze nekik, de a maguk kellően elszánt bázisa azért megvan, és úgy tűnik, ezzel ki is vannak békülve teljesen. Az öt fickó szemmel láthatóan leszárja az évek múlását, nem görcsölnek azon, hogy hetven felé ballagva is huszonötnek mutassák magukat – ellenben ahogy ezek a szikár ősz ürgék a húrok közé csaptak, abban olyan energia volt, hogy bizony hátralépem kettőt a meglepetéstől. Háromnegyed órában egy kimondottan vehemens, fiatalos lendületű koncertet adtak, bármikor újra megnézném őket. Remélem, lesz még erre mód valamikor.

A hollandokkal ellentétben a svéd **SCREAMER** az európai heavy metal újgenerációs, 21. századi hullámát erősíti. A lemezeikkel – öt van belőlük – alapvetően jól elvagyok, itt és most élőben viszont annyira nem fogtak meg. A kissé tompa hangzástól eltekintve komolyabb fenntartásokra amúgy nem volt reális okom, inkább csak a mezőny meglehetősen erős mivoltának tudom be ezt a benyomást. Nyilván a délutáni verőfény és a kánikula sem az ő szekerüket tolta, meg hát ez a zene inkább kisebb színpadokon, klubos körülmények között működik a legjobban. A Highway Of Heroes dal, meg a Ride On azért így is klasszak voltak, de legközelebb jobb volna valami kis helyen elcsípni egymást.

Az egyszemélyes projektből négyfős koncertező zenekarrá hízott skót **HELLRIPPER** lemezen már korábban rendesen zsebrevágott, tartottam is tőle, hogy az ott hallható mániákus, hiperintenzív blackened thrash'n'roll pusztítást miképpen tudják majd élőben reprodukálni. Nos, tudták, méghozzá gyakorlatilag maradéktalanul. Már a rövid beállításuk is rettenően odavert, aztán amikor komolyan belecsaptak a lecsóba, az aztán tényleg nagyon nagyot szólt. Egy órában 14 nótát zavartak le, arányosan mazsolázva a bő évtizednyi repertoárból, és a még mindig csak 30 éves énekes/gitáros/agytröszt James McBain vezette terrorbrigád egy olyan szónikus sallert kevert le a nagyerőműnek, hogy a Rajna adta a másikat. Gyors, piszok gyors és ultragyors számaik pihenést nem engedve kergették örületbe a circle pit népét, aki meg – velünk együtt – higgadtabban szemlélte a történeteket, az egyszerűen csak leesett állal figyelte az előadást. Egy kecskefejes háttérvásznat (copyright by Venom) leszámítva mindenféle vizuális hókuszpókusz nélkül, farmerban-pólóban, veszett headbangeléssel tolt a brigád az olyan zöngeményeket, mint a nyitó All Hail The Goat, a Motörhead-on-speed jellegű Hell's Rock'n'Roll, a Goat Vomit Nightmare, a Bastard

Of Hades vagy a különösen veretes című Nunfucking Armageddon 666 – a maga módján gyönyörű volt, na. Piszok jól szóltak, a maximális energiaszint mellett is atomfeszesen játszottak, ahogy pedig a cingár, bajszos, kopasz dobos, Max Southall eszement módon a szerkóját gyilkolta, ahhoz fogható tényleg nem nagyon láttam még. Dave McClain mellett holtversenyben ő lett nálam a fesztivál legjobb ütőse – egészen más iskolát képviselnek ők ketten, de a maga módján mindegyikük zseniális. Az meg a Hellripper esetében külön figyelemre méltó, hogy bár a pusztítás energiaszintje és tempója maximális, a nótákban mindig akad egy-egy fogósabb riff vagy gitártrilla, amibe bele lehet kapaszkodni. Brutálisan jó koncertet vezényeltek le a skót kecskeszomorítókat, az utolsó napon engem ők taglóztak le leginkább.

Utánuk a svéd **ENFORCER** dallamosabb megközelítést pár nótán keresztül szokni is kellett, holott éppenséggel ők sem egy puhány vagy visszafogott alakulat. Itteni műsoruk 12 nótája egyébként egy az egyben elhangzott a március eleji budapesti koncerten, beleértve a Black Sabbathtól előcítált Die Youngot is (így végül minden napra jutott Sabbath-feldolgozás). A megosztóbbra sikerült Zenith albumot ezúttal is hanyagolták, viszont a From Beyond három, a Diamonds pedig négy nótával szerepelt. A tavalyi Nostalgia! a címado mellett az Unshackle Me képviselte – szó se róla, innen legalább ugyanennyit elviseltem volna még. Nálam a megfontoltabb tempójú, baljós From Beyond és az alapszettet záró Take Me Out Of This Nightmare ütöttek be legjobban, de tény, hogy a Katana/Midnight Vice kettős is hatékonyan zakatolt a ráadásban. Olof Wikstrand hangja így 40 felé ballagva sem kezdett el megfáradni, pedig sem a hangszállait, sem úgy általában saját magát nem kíméli a színpadon. Jó volt az Enforcer, de a tavaszi magyar bulijuk nálam még ennél is jobban működött.

A rendezvény zárásaként a **GRAND MAGUS** triója terelte higgadtabb vizekre a történeteket a maga zakatolós-bólogatós, doomos heavy metaljával. A tíztételes setlistben náluk a 15 évvel ezelőtti Hammer Of The North dalai kapták a legnagyobb bizalmat (innen három számot vettek elő), míg a roppant jól sikerült tavalyi Sunraven a címado és a Skybound képviselték. Egyebekben egy-egy nóta hangzott el más anyagaikról, legnagyobb öröömökre nem megelégedve a Wolf's Return albumról sem, amiről a nyersen zakatolós, lendületes Kingslayer volt a koncert utolsó darabja. Nem a világ legfifikásabb zenéje az övék, de ha elkapod a feelinget, akkor azért kellő erővel tudnak magukkal sodorni az olyan dalokkal, mint az itt játszott Steel Versus Steel, a Sunraven, az Iron Will vagy a Sword Of The Ocean. Az éjfélt előtt pár perccel elreszelt Kingslayer nem csak a koncert, de egyben a fesztivál végét is jelentette – még a szervezők részéről volt némi búcsúzkodás, de ezt már nem vártuk meg. Remélhetőleg jövőre ismétlés ugyanitt, ugyanilyen jó benyomásokkal és további remek zenekarokkal. Így legyen! ■

WALL OF SLEEP MAGMA RISE AT NIGHT I FLY DEVIL SEED

BP., BARBA NEGRA BLUE STAGE

SZÖVEG: SCHMIDT PÉTER

FOTÓ: UZSEKA NORBERT

Remekül sikerült The Kingdom című új albumának megjelenését egy igazán nagyszabású eseménnyel ünnepelte a Wall Of Sleep – értendő mindez persze underground mércével mérve, már ami a helyszínválasztást és a nézőszámot illeti. A Barba kisebbik sátra mindenestre szellősen bár, de fokozatosan egész jól megtelt, az pedig külön rangot adott az estének, hogy három további kiváló fellépővel kiegészülve, lényegében egyfajta minifesztivállal ünnepelhettük a pünkösdi hétvége vasárnapját. Kisebbfajta érdekességnek mondható, hogy a progmetalos At Night I Fly-t leszámítva a doom vonal három olyan hazai képviselőjét köszönthettük, akik mindegyike egy kicsit más megközelítésben játssza ezt a viharvert és barázdált homlokú műfajt – érdemes volt ennek tudatában (is) nézni-hallgatni a fellépőket.

A fél órás szettel nyitó **DEVIL SEED** jelesül azt a fajta epikus doom muzsikát játssza, aminek legközelebbi rokonsága egy bizonyos Leif Edling nevű svéd úriember munkássága környékén keresendő. A Candlemass neve ezek után nyilván adja magát, de a magam részéről még inkább érzem bennük a Krux és a The Doomsday Kingdom jellegű megközelítést és gondolkodásmódot. (A Sorcerer és bizonyos tekintetben a Solitude Auturnus sem rossz irányfénnyel még velük kapcsolatban.) Ugyanakkor mivel a Devil Seed Stragessa személyében énekesnővel ügynöködik, ezért ez már kapásból

ad egy saját arcú a produkciójuknak. A zenekar két albumát jó párszor áthallgattam korábban, élőben viszont még nem találkoztunk, úgyhogy kíváncsian vártam, mire jutunk egymással. Nos, az albumokon hallhatóakat lényegében szinte maradéktalanul visszaadta a csapat, kezdve a mélyen gurgulázó billentyűs témáktól és a vaskos-zsíros, meleg tónusú gitárhangzástól kezdve a masszív ritmusalapokon át a cseppet sem egyszerű énekdallamokig. (Nem mellesleg beugrós basszusgitárossal érkeztek, de ez nem befolyásolta a játékuk minőségét.) A hangulatot fokozandó, a fekete csuklyás köpönyegeken tevékenykedő zenészek mögött jól eltalált képi világú, kimondottan impozáns háttérvetítés is zajlott – a Kozmosz végtelensége iránti vonzalom ennek elemeiben egyértelműen tetten érhető volt. A magam részéről a dalok közti konferálásokat éreztem csak néhol kissé erőltetettnek, illetve Stragessa előadásmódját itt-ott némileg sarkosnak. Szerencsére mindkettő túrérdhatáson belül volt azért, és az amúgy baromi hangulatos, komoly meggyőző erővel elővezetett dalok fajsúlyos energikussága így is szépen elvitték a hátukon a programot. Kicsit sajnáltam, hogy a Tony Martin-érás feldolgozásukat (When Death Calls) otthon hagyták, de értem ennek a miértjét, a helyükben egy ilyen rövid szettben én is a saját nótákra fókuszáltam volna. Nagyjából azt hozta a Devil Seed, amire előzetesen számítottam is – bizonyára fogunk még találkozni.

Habár aki nem volt ott, annak első blikkre talán úgy tűnhet, a progmetalos **AT NIGHT I FLY** amolyan kakukktójás volt ezen az estén, de valóság ezzel szemben az, hogy igazából ők sem lógtak ki különösebben az összképből. Ehhez persze nyilván kellett az okos dalválasztás is (amúgy három-három nóta hangzott el a két nagylemezről), meg az a meggyőző eredményű élő produkció, amivel mostanára már többszörre szembesülhettem. Pedig Kővágó Zsolt – előttem ismeretlen okból történt – távolléte miatt a billentyűs témák gépről mentek, de az ANIF mintegy háromnegyed órás koncertje így is maradandó élménnyel szolgált. Már megint. A Wall Of Sleepben is érdekelt BZ-nek ez ugye csak az első aznapi jelenése volt, de ehhez képest nem nagyon óvatoskodott vagy kímélgette magát, tök jól lehozta a lemezekeken hallható énekdallamokat. Ahogy egy ideje az már szokásban van náluk, az albumverziók rétegesre formált vokális témáinak élő interpretálásában Pejtsik Panna személyében egy háttérénekes hölgy is a segítségére volt – vele kiegészülve tényleg nagyon jól működnek élőben is az ANIF nótái. Habár – jobb híján – progresszív metalként aposztrofáljuk Andrisék zenéjét, fontos kihangsúlyozni, hogy náluk mindig a dalközpontúság az alapvető rendező elv a zeneszerzés során, ami élőben hatványozottan kifejeződik. Most sem volt ez másként.

Doom vizekre visszavezve következő programpontként a **MAGMA RISE** kilenc dalos szettjét hallgathattuk-nézhetjük végig. Minden tekintetben ők voltak az este leginkább purista hozzáállású formációja – eleve a zenéjük is amolyan lecsontozott, póre doomeszcencia, és kiállásban meg a vizuális körítés terén is ők hozták a legsallangmentesebb formát. Ha a Devil Seed kapcsán Leif Edling nevét emlegettem, akkor Gáboréknál Wino mestert (Saint Vitus, The Obsessed, Shrinebuilder, Spirit Caravan, stb.) hozhatom fel, mint talán legfőbb zenei-mentalitásbeli inspirációt – purest of the pure, vagy mi. E puritán megközelítésért úgymond cserébe ők dörrentek meg a legjobban a rendezvény folyamán: már a nyitó Such Thing As Time első hangjainál szinte hátrahőköltem, olyan energia robbant elő a hangfalakból, ugyanakkor – ahol én álltam – nagyon tisztán is szólt minden, különös tekintettel Kolos és Laci gitárjaira. Az új dobossal, Kludovác Csabival jómagam először láttam a Magmát, de a néhai Stereochrist irányából érkezett ütős hallhatóan jól beilleszkedett. Bánfalvi Sanyi távozása után sem érzem megdöccenni a ritmusalapokat, pedig játékaival ő azért igen magasra rakta a léceket annak idején. A szimpla MR logós háttér előtt muzsikáló kvartett különösebb céccó nélkül tette a dolgát, de a riffek és a dalok

önmagukért beszéltek. A program legjava a tavalyi albumról érkezett egyébként, két szerzemény képviselte a harmadik lemezt, egy-egy tétel pedig az első két anyagot. Új nótá nem volt, mint ahogy feldolgozást sem játszottak – volt ellenben borzongató Eric Wagner (RIP) narráció bejátszása a harmadik korongról, az nagyon ütött. Érzésre úgy háromnegyed órát játszhattak Kolosék is, és megkockáztatom, hogy ez volt az eddigi legjobb koncert, amit láttam tőlük (ez kb. 10 alkalmat jelent mostanáig).

A WALL OF SLEEP kapcsán támadt előzetes várakozásaimra a valóság több ponton is rácaffolt – amit egyébként nem panaszképpen jegyzek meg, sőt. Először is, BZ dupla szorzós kötelezettségei miatt úgy gondoltam, 70 percnél többet biztosan nem fognak játszani – nos, erre bizony úgy 20 perccel még rátromfoltak. Riszpekt. Aztán a setlisttel is okoztak meglepetést: a Sun Faced Apostles album húszéves jubileuma miatt szinte biztos voltam abban, hogy a The Kingdom nótái mellett erre lesz kihegyezve a program, aminek a Cselényi Csabival készült két korong számai esnek majd áldozatul. Nos, ez sem így lett: a Sunról két tételt vettek csak elő, a csabis lemezekről viszont hármat is – legnagyobb öröömre, ugyanis én ezeket nagyon szeretem, főleg a Mountaint, amiről a nyitó Hungry Spirits és a záró Army Of Dead hangzottak el. Utóbbiban a vége felé a szolidan felpörgő tempó azzal a gyilkos riffel a WOS legszebb pillanatai közé tartozik, ezt vétek lett volna kihagyniuk. A No Quarterről pedig a címadót vették elő, ez is jó volt. A Sun Facednél régebbre egyébként nem ástak most vissza, de hiányérzetem igazából így sem nagyon maradt. (Na jó, az I Sleep hanyagolása fájt egy kicsit, de ezt azért feldolgoztam valahogy azóta.) A BZ-korszakot, tehát az utóbbi két nagylemezt – érthető módon – erősen fókuszba helyezték, a tizenöt dalból kilenc innen szólt, és ezekben bizony jócskán érezhettük-hallhattuk a markáns tradicionális doom alapokon túlról érkezett hatásokat is. Ugyanakkor ezek cseppet sem keltenek testidegen hatást, a hard rockosabb, fogósabb témák organikusán ágyazódnak bele a sabbathista alapok szövetébe. Mindez egyéb-

ként sem előzmények nélkül való náluk, hiszen már a Csabival felvett albumokon is megjelentek ezek a törekvések.

Habár a doom(gyökerű) zenét szokás a negatív, gyászos hangulatok hangokká formált megtestesüléseként elkönyvelni, azért ez korántsem mindig van így. Jelesül a WOS esetében, bár a szövegekben megénekeltek témák többnyire valóban komoly-komor dolgokat feszegetnek, a végső kicsengés mégsem lehúzó, hanem inkább valahogy erőt adó és méltóságteljes. Maga a zenekar sem lógó orrú arcok gyűlegezete, pozitív energiát sugározva tolják, BZ zsisbasztó poénjain pedig nem lehet nem röhögni. Nem mellesleg ő ezt a második penzumot is tök korrekt módon nyomta le, pedig a végére azért jócskán elfáradhatott. A vokáloknál egyébként a basszer Janovszki Zsolt és a főnök/agytröszt Füleki Sanyi is besegítettek neki – erre a vonalra még jobban rá lehetne fektetni a jövőben, az újabb keletű nóták kimondottan megkívánják ezt a fajta rásegítést. Csúcspontokat nehéz kiemelni, volt jó sok, de ha csak hármat kell mondanom, akkor legyenek ezek: Army Of The Dead (az előbb írtam, miért), The Last Straw (szinte már vidám nótá) és az egyszerre album- és koncert-záró The Plague, ami konkrétan brutálisan libabőrös volt. (BZ Müller Cecília poénja pedig különöndíjat érdemelne, haha!)

Negatívumként azt tudnám csak felhozni, hogy a WOS első kb. negyed órájában a hangzás meglehetősen tompán dohogott valamiért – ezt aztán sikerült meggyógyítani, onnantól nem volt gond. Illetve náluk a háttérvetítés is kissé funkciótlan volt időnként, nem mindenhol jött össze a képi világ az adott dal hangulatával, mondanivalójával. Illetve a színpadot is többször uralta a kellenénél erősebb félfomály, ami ilyenkor inkább csak sejteni engedte a zenekart, semmint igazán látni. (Igaz, ez utóbbi jelenség a többieket is sújtotta.) Summa summarum, végső soron mindezeket számfátásba véve is azt mondom: erre a rendezvényre bizony mind a szervezők, mind a bandák joggal lehetnek büszkéek. Nálam eddig ez volt az év legemlékezetesebb magyar zenekaros koncertje, és bár messze még a szilveszter, nem biztos, hogy bárki képes lesz ezt a pozíciót megíratni. ■

SAVATAGE

LONDON, SHEPHERD'S BUSH

SZÖVEG: PALLAGI LÁSZLÓ

FOTÓ: SAVATAGE

Huszonhárom év nagy idő. Ennyi időt kellett várunk, hogy újra eljőjön és újra láthassuk a Savatage-t Londonban. Ráadásul a legutóbbi szeánszon (The Garage, Highbury & Islington) nem is a bársonytorkú Zachary Stevens állt a mikrofon mögött! De azt mondom, hogy tegyük össze kezünket, mert amilyen "sűrűn" járnak errefelé, az máig rejtély számomra. És akkor még hol marad Budapest: egy szígetes (2002) és az E-Klub-os fellépés (1997)! Persze értem én, hogy az USA (hazai pálya) messze van, s jól elvannak ők ott is, elvégre majd egy kontinensnyi országról beszélünk, meg hogy a tagság nagy része a másik bandájukban tevékenykedik: Trans-Siberian Orchestra monumentális teátrális színpadi show, meg a sokszereplős gárda miatt nem jönne ki a matek, s itt (TSO) "a kevesebb a több" elv nem igazán működik.

Szóval amikor megláttam a hírt, hogy lesz pár állomás Európában is, rögtön tudtam, hogy irány az angol főváros. A patinás régi színház Shepherd's Bush Empire 1903 óta tart előadásokat, szóval pont ide illik a Gutter Ballet is! Szerencsémre már jártam itt többször is korábban pl. King Crimson: Eyes Wide Open (2000), de az Opeth: Lamentations (2003) DVD is itt készült, szóval a régi szép prog emlékeim mellé ideje volt behúzni egy újabbat. S elárulom, nem csalódtam az est folyamán, sőt!

Kicsit késve érkeztem de még így is elkaptam pár nótát az előzenekar Inductionból. Játszották pl. a The Final Countdownt is (Europe), szóval '80-as évekbeli old school hard rock.

Úgy gondolom, hogy ez a Savatage-buli nem csak egy sima koncert volt; ez egy spéci esemény volt a metal legmélyebb bugyraiból. Ha kategorizálni kellene: volt itt régi veretes hard rock, progresszív power metal a javából, melyet a manapság divatos vizuális háttérvetítés is feldobott. Kifejezetten tetszett The Hourglass képi megjelenítése.. Szerintem a barátom, Havancsák Gyuszkó varázscseruzáját is látni véltem itt ott.

"Runaway reasons / Runaway seasons / Time is a treason"

A Savatage jelenlegi turnézó formációja félelmetes erő, a ma már veterán magot Chris Caffery (TSO...) szólógitáros, a virtuóz Al Pitrelli (Alice Cooper, Megadeth, TSO....) szólógitáros, a sokat mosolygó Johnny Lee Middleton (TSO) és dörmögő basszerja, és Jeff Plate (TSO, Metal Church) dobos mennydörgő precizitása alkotja. A zenekar hatalmas vokális örökségét a zseniális Zak Stevens (TSO, Circle II Circle) kezeli, akinek hangja egyet jelent a Savatage zenekar ünnepelt középső korszakával, az Edge of Thornstól a The Wake of Magellanig.

Ha a személyes kedvenceimet nézzük, nekem azért hiányzott pár korai dal, mint pl. Sirens, 24 Hours Ago és a When The Crowds Are Gone. De több dalt is játszhattak volna az Edge of Thorns és a Handful of Rain lemezekről (előbbiről csak a címadó volt, az utóbbiról három), mert így szerintem kissé aránytalanul sok (hét) dal volt a The Wake of Magellan konceptalbumról. De mint említettem, ez csak személyes preferencia. S ne legyünk telhetetlenek, tudom, úgyis lehetetlen mindent is eljátszani, majd a legközelebbi alkalommal remélem cserélődnek kissé a dalok. Láttam pl. hogy a pár nappal ezelőtti német állomáson Taunting Cobras is volt ám!

"Another note for my requiem / A memory to carry on / The story's over when the crowds are gone"

Bár maga a zenekarvezető Mountain King, Jon Oliva személyes jelenléte nagyon hiányzik a turnékról (mint tudjuk, egészségügyi okok miatt nem tudja vállalni egy teljes turné fátalmait), a lelke

és a dalai hangzása szervesen beleszővődött az est hangulatába. Ez a Streets albumról közösen előadott Believe mélyen érzelmes előadása során jött át a legjobban. Ahogy az ismerős, lágy zongorahangok megszólaltak, megjelent Jon Oliva és a mesés zongorája a színpad mögötti nagy kivetítőn. A dal szívből jövő verzeit a stúdiójából adta elő. Nyers, szenvedélyes előadása az élő zenekar erőteljes előadásával együtt igazán megható és felejthetetlen pillanatot teremtett, amely így próbálta áthidalni a távolságot, és összekötötte a Mestert velünk, az imádott közönségével. Főleg úgy, hogy a kivetítő történet nagyrészt az oly szomorú képein (egy szembejövő autó ittas sofőrje által okozott karambolban) elhunyt testvérével, szerzőtársával Chris Olivával szerepeltek.

A közel kétórás set így is egy (majdnem) tökéletesen összeállított utazás volt a zenekar legendás karrierjén keresztül. A The Ocean / Welcome kettőse a Jon Oliva korszak agresszív himnuszai is előkerültek, és a címadó Power of the Night, valamint a Jesus Saves a Streets (1991) lemezről kegyetlen intenzitással szólaltak meg. A zenekar későbbi nagyszabású, progresszív-terjedelmes énjét olyan epikus dalok mutatták be, mint a The Wake of Magellan és a nagyívű Chance.

"Wash your Women in your Whiskey / When your future's in the past / And you're staring up at heaven / From the bottom of a glass"

Számomra az est abszolút csúcspontjai a már már szimfóniába hajló Gutter Ballet, a bluesos Handful of Rain és a végre teljes egészében(!) eljátszott Chance előadása volt. Az ikonikus zongora intro végigsöpört a termen, amit mi a közönség hatalmas éljenzés hullámmal fogadtunk mielőtt a zenekar belevágott a szám dinamikus varázsfőzetébe, melyben a finom dallam és a nyers metal ereje keveredett. Persze Zak tökéletes hozta a dal végén a jellegzetes fülrepesztő Oliva sikolyokat is! A Chance színpadias, zseniális, "rapszódikus bohém" pillanatai pedig a kánonszerű – nem kevés Queen-hatást is felvonultató – vokális akrobatikával zárultak, ahol a háttérbillentyűsök is besegítettek. Tökéletes mestermű 8 percben.

"And there is no tomorrow / No tomorrow / Take a chance / Burn the night away"

A ráadás tartalmazta a Handful of Rainről a fergeteges Nothing Going Ont, ami a Hall of the Mountain King földrengető fináléjába csapott át végső, diadalmas záródalként. Ahogy az utolsó riffek és a refrén sorai visszahangzottak, és a zenekar meghajolt a manapság oly szokásos közös fotóra, azt gondoltam, hogy a Savatage öröksége nem csak él és virul, hanem ugyanolyan erőteljes és életerős, mint valaha. Remélem, hogy hamarosan be tudják fejezni a Jon Oliva által ígért új lemezt. (Curtain Fall?)

Itt vonnék is némi párhuzamot a kortárs prog király Fates Warning (talán) utolsó lemezével (Long Day Good Night). Hasonló szép búcsút kívánok a Savatage-nak is, és persze európai turnéval, meg ha lehetséges, budapesti állomással egybekötve. ■

EXODUS STONEDIRT

BP., BARBA NEGRA BLUE STAGE

SZÖVEG: SCHMIDT PÉTER

Az előzetesen várt Red Stage helyett a rendezvény végül a Barba kisebbik sátrában került megrendezésre, így Gary Holték kezdésére a publikum gyakorlatilag teljesen megtöltötte a helyet. Ez egyben azt is jelentette, hogy az extrém kánikula közepette belélegezhető oxigén alig maradt a nézőtérben, ami nyilván erősen befolyásolta a koncert közbeni komfortérzetet. No de mindegy, örülünk inkább annak, hogy legalább volt miért ellátogatni Csepelre ezen a trópusiasan forró nyári estén.

Az első előzenekar, az MWS műsorából sajnos semmit nem sikerült elcsípnem – mindenestre egy korán érkező ismerős szerint abszolút profilkompatibilis, stílusában korrekt produkciót nyújtott a pilisi térségből érkezett csapat.

Az élőben igencsak ritkásan mutakozó STONEDIRT programját szerencsére már teljes egészében elkaptam, és bár túl sokszor nem láttam még őket koncerten (ez a negyedik alkalom volt, ha jól számolom), de eddig nekem ez a performanszuk ütött be leginkább. Ebben közrejátszhatott az az érzelmi-hangulati többlet is, amit az énekes Tarjányi Endre búcsúzása tett hozzá a dologhoz – mint nem sokkal korábban kiderült, ő ezen az estén köszönt el a zenekartól, akik innentől kezdve új frontemberrel folytatják tovább.

Itt és most azonban még – majdnem végig – Endrunál volt a mikrofon, aki épp olyan vehemenciával tette a dolgát, ahogy azt korábban is láthattuk tőle. Dead End, Sharkbite, Final Roar (stílszerűen), In Metal We Trust, Beyond Control – csak néhány cím a repertórából, ízelítő gyanánt. A legnagyobb azonban a banda (és Endre) borultabb, pszichóbb oldalát felvillantó My Skin volt, meg még az utolsó előtti nóta, amit Endru az itt bemutatott új frontemberrel közösen adott elő – más-más okokból, de mindkettő libabőrös pillanat volt. Az utolsó számot az új srác pedig már egyedül tolta el a bandával – volt kraft az előadásában rendesen, és bár fazonálisan egész más karakter, mint Endru, de a képbe simán beleillik ő is, hangban és kiállásban egyaránt.

A Wall Of Sleepben is érdekelt Kemencei Balázs gitározására pedig újfent csak rá kellett csodálkoznom: a sztenderd groove/thrash figurákon túlmenően egy csomó egyéb hatást ötvöz a játéka, a villantós-gitárhősös dolgoktól a blues alapú klasszikus rockos megfajtákig. Az egyik legkevésbé elismert gitáros ő a hazai pályán, jóval több figyelmet érdemelne. Sok sikert a húszéves Stonedirtnek a folytatáshoz, remélem, az új frontemberrel a tarsolyban több koncerttel kényeztetnek majd el a továbbiakban.

Balázsék egész jól megröffenő szettje után a Queen intrót (We Will Rock You) követően színpadra slattyogó EXODUS borzasztó megszólalással köszönt be a Bonded By Blood nótával. Iszonyat hangosan, de teljesen összemosódva szólt náluk minden – a hangzás menet közben azért tisztult valamennyit (nem sokat), ellenben a hangerőt még tovább srófolták, szóval nem ez volt életem legjobban megdörrenő Exo-bulija, az egyszer biztos. Ettől eltekintve (ami nehezen megy) sem a zenekarra, sem a közönségre nem lehetett panasz, a maga részéről mindkét oldal maximálisan odatette a magáét.

Az újbóli visszarendeződéses énekescsere láthatóan nem rázta meg a publikum lelkivilágát, a Rob Dukesszal kiálló bandát épp olyan ováció és moshpit fogadta, mintha még mindig Zetro állna a mikrofonnál. Igazság szerint ez nálam sem okozott törést, mindig is csíptem tőlük a Dukes-éra dolgait, a megvadult bálnavadász kiállású frontember mániákus előadásmódja pedig régen épp úgy bejött, mint most.

A setlist túlzottan nagy meglepetéseket mondjuk nem tartogatott (az Impact/Force kettősről igen szívesen hallottam volna valamit), de az obligát klasszikusok mellett mondjuk a Deathamphetamine, a Prescribing Horror és a Children Of A Worthless God azért csak jólestek a hallójárataimnak (igaz, váratlan csemegének ezeket sem nevezném). Rob bőszen körbe-körbe cammogva, vadul headbangelve hergelte folyamatosan a circle pit népét, de a többiek is komoly lendülettel tölték, még a pokoli hőség és levegőtlenység sem fogta vissza a banda szokásos elánját. A széttorzult sound miatt nálam leginkább az olyan, kontrolláltabb tempójú zúzdák működtek most jobban, mint pl. a Brain Dead vagy a Blacklist – ezeknél azért nagyjából így is ájtott a lényeg, míg a sebességcentrikusabb nóták jobbára sajnos masszává tömörödtek az irdatlan hangorkánban. A hangulat és a buli intenzitása nyilván elvitte ezeket is, egy Toxic Waltz, egy And There Were None, egy Strike Of The Beast vagy egy War Is My Shepherd meg ugye eleve nem képezhetik vita tárgyát, szóval drámai nagy baj összességében azért ezzel együtt sem történt.

Ha az erős hangzásbeli hiátusokat figyelmen kívül hagyjuk, akkor ez voltaképpen egy egészen bika, másfél órás old school thrash buli volt az irányzat egyik alapcsapatától – legközelebb viszont mindenképpen jobb megszólalást és egy alaposan felfrissített setlistet kérek majd! ■

HAMMER

W O R L D

LEMARADTÁL EGY LAPSZÁMRÓL? KIEGÉSZÍTENÉD A GYŰJTEMÉNYEDET?

RENDELD MEG RÉGI LAPSZÁMAINKAT!

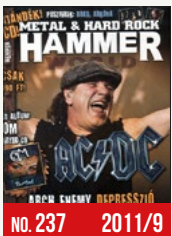
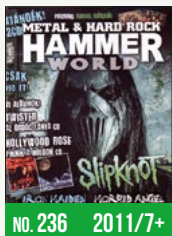
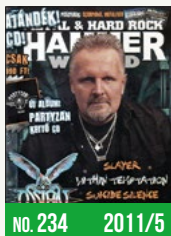
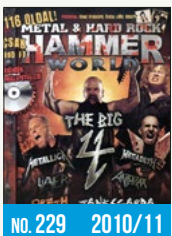
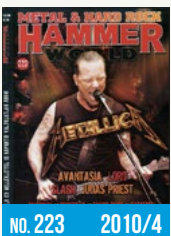
Rendelés és további információ: rendeles@hammerworld.hu Figyelem! Személyes átvételre nincs lehetőség!
A hirdetés csak a felsorolt lapszámokra vonatkozik a készlet erejéig!

RENDELHETŐ LAPSZÁMOK
2990 FT / DB

TELJES ÉVFOLYAMOK (2013–2017)
19 990 FT / ÉVF.

NEM RENDELHETŐ

ELFOGYOTT

FIGYELEM!

A TELJES ÉVFOLYAMOKHOZ NEM JÁR
ÉVFOLYAMTÁR. AZ ÁR DARABÁR. A FUTÁRRAL
TÖRTÉNŐ KIKÜLDÉS PLUSZ KÖLTSÉG!

Menü

július 16-20.
**CAMPUS
FESZTIVÁL**
Debrecen-Nagyerdő

július 30.
OBITUARY
Bp., Dürer Kert

július 31-augusztus 3.
**FEKETE ZAJ
FESZTIVÁL**
Mátra-Sásztó

augusztus 16.
**FLOTSAM & JETSAM
MONASTERY**
Bp., Analog Music Hall

augusztus 27-30.
TÁBOR FESZTIVÁL
Alsóörs

szeptember 20.
LEFT TO DIE
Bp., Analog Music Hall

október 26.
**HELLOWEEN
BEAST IN BLACK**
Bp., Sportaréna

november 3.
AS I LAY DYING
Bp., Barba Negra

június 11-12.
**METALLICA
PANTERA/AVATAR
GOJIRA/KNOCKED LOOSE**
Bp., Puskás Aréna

NYÁRI DÁTUMOK

7/2	Anal Vomit, Obscyrta	S8 Underground
7/2-	Rockmaraton	Dunaújváros
7/8	Billy Idol	Budapest Park
7/15	Guns N Roses, Public Enemy	Puskás Aréna
7/16-	Campus Fesztivál	Debrecen
7/18	Steve von Till, Greet	A38 Hajó
7/19	Queens Of The Stone Age, So Good	Budapest Park
7/24	Machine Head, Fear Factory	Barba Negra
7/29	Gaerea, Mhorai	Dürer Kert
7/29	Static-X, Dope	Dürer Kert
7/30	Couch Slut	A38 Hajó
7/30-	FEZEN Fesztivál	Székesfehérvár
7/30	Obituary	Dürer Kert
7/31-	Fekete Zaj Fesztivál	Mátra-Sásztó
8/1	Monolit Festival	Dürer Kert
8/5	Thrown, Crystal Lake, Heriot	Dürer Kert
8/12	Exhorder	Barba Negra
8/16	Flotsam and Jetsam	Analog Music Hall
8/27-	Tábor Fesztivál	Alsóörs

TOVÁBBI DÁTUMOK

9/9	Die Krupps	Dürer Kert
9/16	Obscura, Suicidal Angels, Sadist	Barba Negra
9/19	Tulsadom, Dominance, Kurgaall, Vadon	Supersonic Blue Hell
9/20	Left To Die	Analog Music Hall
9/24	Vanden Plas	Analog Music Hall
9/25	Bleed From Within, After The Burial, Great American Ghost	Barba Negra
9/29	Auri	MOMKult
10/2	Wind Rose, Orden Ogan, Angus McSix	Barba Negra
10/5	Wolfheart, Before The Dawn, Substana	Analog Music Hall
10/6	Disturbed, Megadeth	Budapest Sportaréna
10/7	Dark Tranquillity, Soen, Equilibrium, Iotunn	Barba Negra
10/8	Opeth, Paatos	Barba Negra
10/8	We Came As Romans, Brand Of Sacrifice	Dürer Kert
10/9	Darkest Hour, Bleeding Through, Shai Hulud, Denial Of Life	Dürer Kert
10/11	Bloodred Hourglass	Analog Music Hall
10/12	Atreyu, Zero 9:36	Dürer Kert
10/12	Bongripper, Conan, Thra	Instant
10/14	Arch Enemy, Amorphis, Eluveite, Gatescreeper	Barba Negra
10/14	SUN O))) (USA)	Dürer Kert
10/19	God Is An Astronaut, Jo Quail	Dürer Kert
10/20	Michael Angelo Batio	Analog Music Hall
10/25	Blizzard, Frost, Feretrum, Dvvd	Supersonic Blue Hell
10/26	Helloween, Beast In Black	Budapest Sportaréna
10/27	All For Metal, Grailknights	Analog Music Hall
10/28	Lacuna Coil	Barba Negra
10/29	D-A-D, The 69 Eyes	Barba Negra
10/30	One Ok Rock, Paledusk	Budapest Sportaréna
10/31	The Offspring, Simple Plan	MVM Dome
11/1	Paradise Lost, Messa, Lacrimas Profundere	Dürer Kert
11/3	As I Lay Dying	Barba Negra
11/6	Halestorm, Bloodywood	Barba Negra
11/8	Parkway Drive, Thy Art Is Murder, The Amity Affliction	MVM Dome
11/11	Beastö Blancó, Dätcha Mandala, I Ya Toyah	Analog Music Hall
11/12	Perturbator, Kaelan Mikla, Gost	Dürer Kert
11/13	Aephanemer	Dürer Kert
11/14	Three Days Grace, Badflower	Budapest Sportaréna
11/15	The Rasmus	Barba Negra
11/16	Deafheaven, Portrayal Of Guilt, Zeruel	Dürer Kert
11/21	Pink Turns Blue	A38 Hajó
11/23	Hanabie	Dürer Kert
11/24	Electric Callboy	MVM Dome
11/24	Mono	Turbina
11/27	Nazareth	Dürer Kert
12/2	Battle Beast, Dominum, Majestica	Barba Negra
12/3	Annisokay	Barba Negra
12/5	Clutch	Barba Negra
12/6	Coldrain	Barba Negra

2026

1/22	Beyond The Black	Barba Negra
1/23	Guano Apes	Barba Negra
1/27	Architects, Landmarks, President	Budapest Sportaréna
2/17	Omnium Gatherum	Barba Negra
3/5	Visions Of Atlantis, Warkings, Induction	Barba Negra
3/27	Andy Timmons Band	OFF Kultur
4/19	Kiki Rockwell	Magyar Zene Háza
6/4	Tribute Maraton Fesztivál	Mátra/Sásztó
6/11	Metallica, Pantera, Avatar	Puskás Aréna
6/13	Metallica, Gojira, Knocked Loose	Puskás Aréna

Az itt listázott koncertek fellépője, időpontja és helyszíne csak tájékoztató jellegű, a fesztiválok kiírt műsora nem teljes. Hivatalos információkért keresd fel a szervező kommunikációs csatornáit! A Hammerworld Media Entertainment nem vállal felelősséget az esetleges változásokért!

UTOLSÓ FRISSÍTÉS: 2025. JÚNIUS 27.